

• SAVAITINIŠ LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikalingais kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1809 W. 48th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1809 W. 48th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVENIJIMO AMERIKOJE.

Metai [Vol.] VII.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS 7 D. SAUSIO (JANUARY) 1915 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 25, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3d, 1879.

No. 2

PAŽVELGUS ATGAL.

Kiekvieni metai Amerikos lietuvių gyvenime atneša daug naujo. Bet šie metai buvo ypatingai gausingi. Jei pažvelgsime į praėjusių metų nuveiktus darbus, mes pamatysime daug ko indomams, nepaprasto ir pamokinančio. Jie nemanau viso plačiai gvilinti, tik noriu atkreipti skaitytojų dėmesį į keletą svarbesniųjų dalykų, kuriuos nuveikė Amerikos lietuvių katalikų visuomenė.

Visų pirma reikia paminėti mūsų organizacijas, kurios šiais metais, reikia pasidžiaugti, parodė nepaprastą veiklą. Svarbiausioji mūsų organizacija S. L. R. K. A. tik šimtą metų įtakos vėžes, kurių senai ieškojo. Šiais metais atsibuvęs seimas įvedė tiek naujų dalykų susivienijimo viduriniame gyvenime, kiek nei vienas kitas. Nors dar susitvarkymo darbas neužbaigtas, bet gera pradžia jau padaryta: įvestas pašalpos skyrius, sutvarkyta mokesniai, kuopos pradėtos registruoti tūlose valstijose, rengiamos priėmimo nuosavio namo, organo ir tt. — rodo jama yra gyvybės ir pasitvirtinimo.

Antroji iš eilės organizacija, L. R. K. Federacija atsižymėjo savo, rudenyje surengtuose kongresu, kuris buvo bene turtingiausias iš visų ligi šiol buvusių.

Mūsų jaunimas, nors ir turėjo savo organizaciją dar prieš praėjusius metus, bet šie metai jiems buvo ypatingai pasekmingi. Vyčių kuopos dygo viena po kitą įvairiose Amerikos lietuvių kolonijose. Jų veikimas, kaip tikras jaunimo veikimas, aiškiau ir aiškiau pradėjo rodytis. Kitų srovių lietuviai, kurie pirmiau tik juokėsi iš viso jaunimo darbo, pasijuto, jog čia rūntas darbas ir pradėjo kas kartą arčiau ir jį prisijūnėti. Pasiekėms to tai pradėjimas organizuoti tautininkų jaunimo.

Mūsų moters pamačiusios, kad vienybėje — galybė, pradėjo taip pat spiestis į vieną ryšį. Jų organizacija dar tebėra silpna, bet pradžia jau padaryta ir ateinančiais metais beabejonės jos susitvarkys ir sudarys tinkamą moterų sąjungą.

Be organizacijų veikimo, žymiausias mūsų gyvenime atsitikimas tai politiškas Chicago seimas, kurį iššaukė dabartinė Europos karė. Šis seimas parodė, kad katalikiškoji lietuvių visuomenė yra užtektinai suaugusi ir kad gali apsieiti be globėjų. Jo svarbius nutarimai, sudarymas Tautos Fondo, Tautos Tarybos, pripažinti geriausiai net kitų srovių lietuvių (žūr. "Jaunoji Lietuva"). Ir tuo laiku, kada kitos srovės, tautininkai ir socialistai Lietuvoje šelpimo fondui turi surinkti tik po kelius šimtus, Tautos Fondas gali pasigirti tūk-

stančiais, kurie bus sunaudoti tinkamiausiu būdu.

Katalikiškosios spaudos padėjimas žymiai pagerėjo. Vietini laikraščiai padidėjo, pagerėjo turinys, kiti pradėjo dažniau eiti. Iš to išeina, kad visuomenė pradeda daugiau kibtį prie skaitymo ir daugiau interesuotis gyvenimo klausimais. Mums reikia neužmiršti ir tai, kad katalikiškoji visuomenė susideda iš įvairiausių sluoksnių, pradėjus nuo gerai apsišvietusios, universitetus baigusios, baigiant paprastais darbininkais, vos mokamais skaityti. Tas tai apskundina mūsų spaudos padėjimą. Bet neveizinti jai darbas eina gana spėriu žingsniu pirmyn.

Baigiant negalima nepažymėti dar vieno svarbaus mūsų visuomenės gyvenime atsitikimo, tai aiškaus pasidalijimo vietinių lietuvių į keletą skirtingų srovių, ne partijų: katalikų, tautininkų ir socialistų. Svarbiausioju pasidalijimo tarpininku buvo Amerikos lietuvių seimai. Socialistai ir tautininkai, kaip visuomet tikėjosi pasiimti katalikus į savo rankas. Jiems tai padaryti neįstengus atsisakyti ir turėjo savo seimą New York'e. Tojo seimo pasiekėms buvo tokios, kad tautininkai turėjo visko išsižadėti ir atskirai pradėti veikti. Iš to išdygo nauja srovė, pasivadavusi tautininkais.

Tai mums neapeitų, jei tas būtų atsitikę kitokiose sąlygose, bet dabar visa tai aiškiai rodo, jog augant katalikiškai sąmonei ir pradėjus atskirti, nėti nuo įvairių neprašytų vadų, kitos srovės arba turi skaičius su mumis ir eiti išvien, arba traukties visai savon pusėn. Tai nereiškia atstūmimo ir nepripažinimo kitoms srovėms lygių teisių, bet reikiama, jog ir mes pradėdami nuosavai veikti ir suprasti savo reikalus.

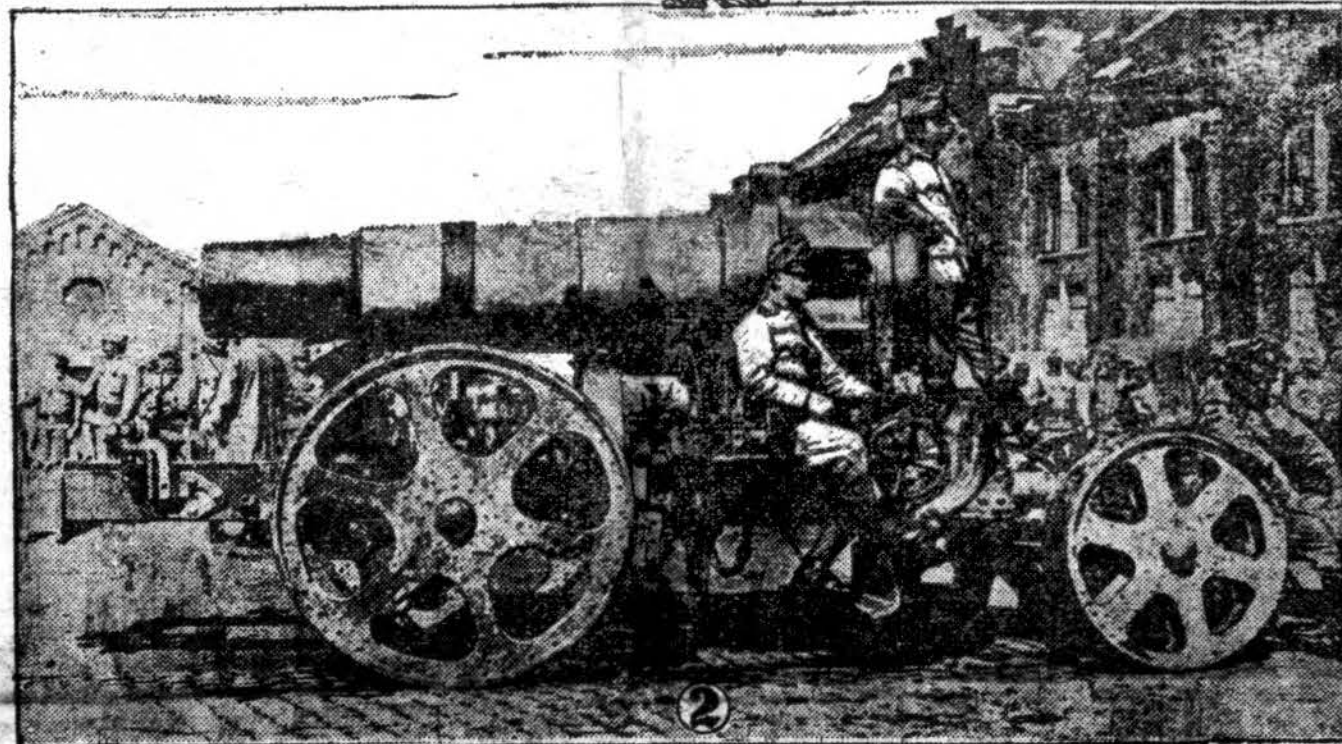
Abelnai imant praėjusieji metai buvo gana vaisingi katalikiškai visuomenė. Iš to galima drąsiai spręsti, jog ir ateinantieji turės būti, jei ne tokie pat, tai vaisingesni, nes sunkiausias darbas pirmuosius ledus laužti, pradėta darba nesunku toliau varyti.

M—A.

IŠ KARĖS.

20,000 nelaisvių. Į pietus nuo upės Vislos ant Opatova Bieč linijos rusams sekasi. Laikė 8 dienų paimta nelaisvė 20,000 žmonių. Priešas traukiasi atgal prie Lipsko.

Prancūzų pranešimas. Prancūzų karės kanceliarija oficialiai pranešė, pažymėdama apie pralaimėjimą savo kariuomenės keleto mažesniųjų miščių skelbia, kad prancūzams pastaruoju laiku gana gerai sekasi. Belgijoje prie Leus'o prancūzų kariuomenė išlaikė nemažą iš priešo pozicijų. Prie Mozes padarė nemažą pažangą. Alzacijoje at-

1. RUSSIAN ARTILLERY IN ACTION IN POLAND. 2. BIG AUSTRIAN GUN USED FOR SIEGE PURPOSES.

1. Rusų artilerija Lenkijoje. 2. Austrijos armatos, kurios vartojamos dabartinėje karėje.

mušė keletą vokiečių užpuolimų. Prie Ypres prancūzų kariuomenė turėjo pasitraukti.

Vokiečiai gina Antverpą. Amsterdamo laikraštis "Händelsblad" sužinojęs iš tikrų šaltinių, jog prireikus vokiečiai kasdien daro užpuolimus ant priešo, bet nieko negali padaryti. Rusų kariuomenė tvirtai apgulė Przemyslio tvirtovę ir kiekvieną austrijiečių užpuolimą pasekmingai atmuša. Vienam iš susirėmimų ties Przemysliu austrijiečių žuvo 30,000. Kiekvienas Przemyslio namas paverstas ligonine, kur pilna sužeistųjų ir mirštančiųjų. Tvirtuma negalės ilgai laukti kaip dvi tris savaites.

Przemyslio tvirtovės puolimo laukiama diena į dieną. Paskutiniame laike austrijiečiai kasdien daro užpuolimus ant priešo, bet nieko negali padaryti. Rusų kariuomenė tvirtai apgulė Przemyslio tvirtovę ir kiekvieną austrijiečių užpuolimą pasekmingai atmuša. Vienam iš susirėmimų ties Przemysliu austrijiečių žuvo 30,000. Kiekvienas Przemyslio namas paverstas ligonine, kur pilna sužeistųjų ir mirštančiųjų. Tvirtuma negalės ilgai laukti kaip dvi tris savaites.

Paryžius vis rengiasi apsigimui. Paryžiečiai pasiliovę nuo baimės pamatyti mieste vokiečių kariuonį ir ramiai sau laukia būsiančių atsitikimų, visgi Paryžiuje bepaliovos eina sustiprinimo tvirtumų darbas. Aplink visą Paryžių, atstumė 60 mylių, didelės armijos darbininkų, kasa apkasus, pila tranšėjas, deda po žeme minas, vienu žo-

džiu stiprina Paryžiaus pozicijas.

Popiežius susineša su Turkija. Berlyne paskelbta, kad popiežius Benediktas XV pasiuntė pas Turkijos sultoną pasiuntinį su laiškais, kuriuose kalbama apie įsteigimą Turkijos popiežiaus atstovybės. Ligšiol atstovo pareigas iš mandagumo pildė prancūzų pasuntinis. Jeigu tas pasirodytų tiesa, tai Prancūzijos globa ant krikščionių Rytuose nustotų vėrtės.

Rumunija gali veikti. Laikė parlamento posėdžių, ministrų pirmininkas paprašė visų partijų išreikšti savo nuomonę, kokios politikos turi laikytis Rumunijos valdžia laike dabartinės karės. Visų partijų atstovai išreikšė pageidavimą, kad Rumunija nebesilaikytų neutralės pozicijos ir atvirai palaikytų Rusijos ir jos tautininkų pusę.

Kaizeris išnaujo sergąs. Romos spauda praneša, kad Vokietijos kaizeris išnaujo susirgę. Smulkesnių žinių apie tai nepaduoda.

Ainis Italijos didvyrio Garibaldi žuvo karėje. Bruno Garibaldi, ainis garsaus Italijos karžygio Garibaldi užmuštas viename miščių Prancūzijoje. Mirdamas prašė savo draugų, kad iki paskutinio kovotų su vokiečiais ir juos sumuštų.

Japonai nevažiuos Europon. Iš Tokio, Japonijos sostinės pranešama, jog pasklydusio

žinios, būk japonų kariuomenė bus pasiūsta Europon pagalbėti tautininkams, esančios neteisingos. Japonijos valdžia nežada kol kas siųsti pagalbą rusams savo kariuomenės.

Austrijų revoliucija. Londono laikraščio "Daily News" korespondentas praneša, jog šį laikraštį iš Bazelio, kad Austrijų ir Vengrijų sukilo riaušės. Didelės minios žmonių vaikštinėja Austrijos sostinės Vienos gatvėmis, reikalaujamos greito užbaigimo karės ir įvykdinimo taikos. Moterys reikalauja sugrąžinti moterų vyru. Policija nebegalėdama numalšinti riaušinių pradėjo juos šaudyti. Daug užmušta ir sužeista.

Serby laimėjimai sukėlė riaušes. Kolei austrijiečiams sekėsi Serbijoj Austrijos gyventojai ramiai užsilaikė, bet kaip tiksliai serbai pradėjo priešą vyti iš savo viešpatijos rubežių, kilo Austrijų ir Vengrijų — suirutės, kurios šiuo tarpu nepatogios valdžiai.

Transylvanijos gyventojai rumunai atsisakė eiti į austrijiečių kariuomenę ir prašo Rumunijos pagalbos.

Sušaudyta nemaža studentų. Suareštuota daugybė studentų, kurie dalyvavo Vienos manifestacijose, kai kurie iš jų pabauginimo delei sušaudyti. Studentai daugiausiai kursto žmones ir viešai palaiko Serbijos pusę.

Vokiečių orlaiviai bombarduoja Dunkirką. Keturi vo-

AUSTRIJOJ REVOLIUCIJA. KAIZERIS VĖL SUSIRGO. VOKIEČIAI NEPASIEKS VARŠAVOS. RUSAI PASEKMINGAI VEIKIA GALICIJOS.

BURAI NERIMSTA, — NAUJAS SUKILIMAS.
— KONSTANTINOPOLUI GRESIĄ PAVOJUS.
ANGLIJOS DIDELIS LAIVAS NUSKENDO.
AUSTRIJIEČIAI BOMBARDUOJA BIELGRADĄ.

kiečių orlaivių bombardavo Prancūzijos miestą Dunkirką. Bombos pridarė tame mieste nemažai nuostolių. Užmušta 15 ramių gyventojų, sužeista 32.

Prancūzai rengiasi orlaivais Vokietijon. Prancūzijos valdžia pastaruoju laiku rengia naujus orlaivius ir užstojus pavasariui užpuls Vokietiją iš oro, kad atkeršijus už nuostolius, kokius vokiečių orlaiviai padarė Prancūzijoje.

Vokiečių veržimasis prie Varšavos — užniek. Rusų kariuomenės padėjimas Lenkijoje vis eina geryn. Vokiečiai nustoja spėkų ir turi trauktis iš visų savo pozicijų. Varšava, Lenkijos sostinė, ramiai atsidvėsė, vokiečiai priversti buvo apieiti savo pozicijas ties Miševiečių miesteliu, iš kur jiems patogiausia buvo žengti prie Varšavos. Karės žinovai tvirtina, jog dabar vokiečiams nebelineka vilties, kada nors pasiekti Varšavos ir jų trečias iš eilės mėginimas prasimušti prie Varšavos nuėjo niekais.

Rusai žengia gilyn Galicijoje. Galicijoje rusų kariuomenė užėmė keletą svarbių pozicijų. Gorlicų miestas randasi rusų rankose. Austrijiečiai traukiasi į Sanek — Lisko apilinkes.

Vokiečiai nenusimena. Vis daugiau ir daugiau žinių gauti iš karės lauko apie vokiečių ir austrijiečių didelių pralaimėjimus Lenkijoje ir Galicijoje, bet kaip matyti iš vokiečių oficialių pranešimų, jie nenulūsta ir skelbia be paliovos apie savo laimėjimus. Vokiečiams būk pasisekė užlaikyti savo pozicijas prie Vistulos upės. Prie Bzuros tebėra smarkūs susirėmimai, kuriuose vokiečiai laikosi tvirtai. Taip pat padėjimas nei kiek nepersiminė prie Ravkos ir Inovlodzio.

Ką pasakoja Austrija? Oficialis pranešimas išleistas Vienoje šiaip skamba: Karpatų kalnuose austrijiečių kariuomenė atakavo rusų pozicijas šiaurėje nuo Ursako ir užėmė keletą svarbių vietų. Rusai atakuoja tarpkelius, bet didelio pasisekimo neturi. Šiaurėje nuo Gorlicų, Galicijoje prie Nidos ir Zakleino rusų užpuolimai atmušti.

Burai nerimsta. Anglijos pasisekė užimti kariuomenę pasisekė apmal-

inti būrų sukilimą, vyriausieji būrų sikilėjų vadai sumta nelaisvėn ir nubausta. Višiams rodėsi, kad visas sumšimas tuo ir užsibaigs, bet štai gaunama naujų žinių, kad leitenantas Maritz su 800 būrų sukilėlių, apginkluotų šautuvais ir kamuolėmis užpuolė valdišką kariuomenę ties Szaifdrift'u ir sumušė ją paimdami ir nelaisvę 90 kareivių ir daug amuniijos.

Meksikoj eina mūšiai tarp Villos ir Carranzos. Villos kariuomenės vadai gener. Garcia ir Valdez sumušė Carranzos kariuomenę prie Ramos Arispe tarp Monterey ir Saltillo.

OFICIALIAI PRANEŠIMAI.

Rusija. Ties Bzuros ir Ravkos upėmis rusų kariuomenė pasisekė atmušti vokiečių užpuolimus. Kielų gubernijoje prie Lopusnos miestelio vokiečiai buvo užėmė keletą rusų tranšėjų, bet paskiaus rusams pasisekė jas atsiimti atgal. Laikė kelių valandų rusai padėmė nelaisvėn kelius — šimtus vokiečių kareivių ir 9 didelės kanuolės.

Galicijoje eina smarkūs mūšiai prie Gorlicų. Apilinkėse Koluojko rusai užėmė nemažai vokiečių pozicijų.

Bukovinoj austrijiečiai pilnai sumušti.

Vokietija. Iyvyko susirėmimai artilerijos vakariniam karės lauko fronte. Prancūzai atmušti ties St. Maould, su dideliais nuostoliais. Jokių permainų netiko Rytprūsiose. Šiaurėje upės Vistulos vokiečiai mė stiprias rusų pozicijas Božymovu. Rusai mėginušti paimtasias pozicijas, bet jiems nepasisekė. Ravkos upės vokiečių menė bepaliovos atakų pozicijas. Rusų mai apie jų laimėjimus Inovlodzio, — tikras nymas. Kiekvienas puolimas mūsų kariuomenės padėjimas mainė.

Austrija. Rusai prasimušti pro austriečių linijas ties Galicijoje, bet jiems pasisekė. Rusų nuostolių. Laikė mūšio, ir si visą dieną, austriečiai pasisekė užimti pozicijų į pietu

Pradėsime karės kroniką nuo tos dienos, kada Bosnijos mieste Sarajevo gatvėse atsitiko baisi tragedija.

Birželio 28 diena. Sarajeve užmušta Austrijos sosto įpėdinis Pranas-Ferdinandas ir jo žmona.

Liepos.

2 — Gabrilovičius, kuriam nepasisekė nudėti Austrijos sosto įpėdinio, intarė Serbijos valdžią surengime pasikėsiniui.

1914 METŲ KARĖS APŽVALGA.

Sulaukę Naujų 1915 metų ir pažvelgę atgal pamatysime kruviną reginį — didžiosios karės šmėklą. Karė dabartiniu laiku užima kiekvieno žmogaus mintis ir visi laukia kada jį pasibaigs ir kokios bus pasekmės. Naudinga yra daryti spėjimus, laukti ty baisenybių užsibaigimo, bet kiekvienam daug sykių bus naudingiau pažvelgti atgal ir patirti ką pasauliui suteikė kruviniausias militarizmas. Ne vienas iš karės šalininkų prabėgęs tik didžiausius atsitikimus iš Karės 1914 metais pagedaus, kad tas viskas užsibaigtų ir nauji 1915 m. suteiktų mums visiems taiką ir ramybę. Žemiau parodyta karės kronika tilpusi kaikučiuose anglų laikraščiuose, iš naujo prieš mūsų akis sukelia visą dabartinės karės istoriją, kurią naudinga bus iš naujo atsiminti ir lietuviams.

Karė, kaip tikėti oficialiam pranešimams pradėjusių karę valstybių, įvyko delei užmušimo vienos ypatos, kurios augsta kilmė ir svarbus užimamos vietos taip augsta buvo keliamos, jog ne užteko jos mirties atmonijimo, to atsitikimo kaltininkų nubaudo, bet visas pasaulis turėjo sudrebėti iš pamatų ir kruvina, baisi, nuo žemi karės šmėkla apglėbė visą pasaulį savo sparnais ir ligisli dar nesimato ant apsiniaukusio dangaus balto taškėlio.

Gal ištikrųjų dauguma mano, kad užmušimas Austrijos sosto įpėdinio buvo tikra priežastimi dabartinio kanuolių užimo, žmonių vaitojimo. Tas atrodo kaip ir teisinga, bet tik iš paviršiaus, jeigu gi mes įsigilinsime į Europos paskutinių metų atsitikimus, aiškiai pamatysime, jog karė ir be žuvimo tos ar kitos augštai stovinčios ypatos buvo neišvengiama.

Europos viešpatijos pasirinko sau be paprastų valdovų dar vieną bendrą, kurio galė ir nuožnumas visiems suprantamas — tai militarizmas. Vienos iš valstybių mažiau, kitos daugiau, bet aplamai, visi jį dėjo aukas. Militarizmo gerbimas brangiai atneina, reikia didžių turtų ir pastangų, kad palaikytų jo sėkmingą.

Europos valstybės viena kitą stengėsi didesnę sau pasiskirti iš militarizmo, kėjamų malonių ir beįkandamos priešo prie to, kėliaus nebegalėjo žengti.

Šiausia iš visų pasirodė, kuri panaudojus gėdumą ir savimeilę ant augščiausio laisvės, iš kurios puogeriausiai visam pasauliui pabauginti.

21 — Smarkus mūšis prancūzų su vokiečiais ties Charleroi.

22 — Vokiečiai atakuoja Namurą. Ghent pateko į vokiečių rankas. Prancūzai sumušti Lotaringijoje.

23 — Prasideda nesusipratimai tarp Vokietijos ir Japonijos.

24 — Namūras pateko į vokiečių rankas Japonai bombarduoja Tsing-Tau.

25 — Lauvain'o miestas su-

naikintas vokiečių. Rusai įsiveržė Galicijon. Austrija paskelbė karę Japonijai.

27 — Anglų laivynas užima Ostendą. Rusai užima Tilzę. Smarkūs mūšiai tarp rusų ir vokiečių Rytprūsioje.

28 — Anglijos laivynas sumušė vokiškąjį; penki vokiečių laivai nuskandinti.

29 — Austrija paskelbė karę Belgijai.

30 — Vokiečiai užėmė Amiens Prancūzijoje. Paryžius rengiasi prie apsigynimo.

Rugsėjis.

1 — Peterburgas pakeistas Petrogradu. Vokiečiai sumušė rusus Prūsų Lietuvoje ties Allensteinu.

2 — Rusai smarkiai sumušė austrijiečius ties Lembergu. 130,000 austrijiečių žuvo.

3 — Prancūzų valdžia persikraustė iš Paryžiaus į Bordeaux. Rusai užėmė Lembergą, Galicijoje.

4 — Nuskendo Anglijos keltas kariškių laivų.

5 — Vokiečiai netoli Paryžiaus. Rheims paimtas vokiečių.

7 — Vokiečiai užėmė Maubeuge.

8 — Vokiečiai užėmė Melle, Belgijoje.

10 — Prancūzai atmušė vokiečius nuo Vitry le Francois. Serbai užėmė Semliną.

11 — Vokiečiai perėjo Aisne upę.

12 — Prancūzai sulaukė vokiečių prie Aisne, įvyko vienas iš didžiausių mūšių.

13 — Mūšis ties Aisne tęsiasi. Serbai apleidžia Semliną.

14 — Prancūzai atmuša vokiečius iki Amiens. Rusai prie Karaliaučiaus.

15 — Prancūzai su talkininkais užima Reims.

17 — Prancūzai atmuša vokiečius nuo Aisne upės. Rusai ties Przemysliu.

18 — Rheims'o katedra vokiečių sunaikinta.

19 — Vokiečiai apleidžia Termonde Belgijoje.

21 — Rusai bombarduoja Przemyslį.

22 — Rusai paima Jaroslavą, Galicijoje.

23 — Prancūzai užima Perone miestą. 50,000 sužeistų vokiečių praeina per Liege, keliaudami namo.

25 — Vokiečiai Prūsų Lietuvoje sumušė gen. Rennenkampffo armiją ir prisiartina prie Nemuno.

26 — Vokiečiai pereina Meuse upę ties Verdun ir Toul.

27 — Vokiečiai įsiveržė į Prancūziją. Prancūzai atmušti Alzacoje. Juodkalnija paskelbė karę Vokietijai.

28 — Anglija paskelbė karę Austrijai. Turkija perka nuo Vokietijos kreiserius "Goeben" ir "Breslau".

13 — Belgai sumušė vokiečius ties Diestu.

15 — Rusai prižadėjo Lenkijai savyvaldą.

16 — Rusai pradeda laimėti.

17 — Belgijos valdžia persikraustė iš Bruselio į Antverpą.

18 — Serbai laimėjo mūšį prie Shabatz.

19 Rusai sumušė vokiečius ties Eitkūnais.

20 — Vokiečiai užėmė Brüsselį. Prancūzai atsiima Muelhausen.

21 — Smarkus mūšis prancūzų su vokiečiais ties Charleroi.

22 — Vokiečiai atakuoja Namurą. Ghent pateko į vokiečių rankas. Prancūzai sumušti Lotaringijoje.

23 — Prasideda nesusipratimai tarp Vokietijos ir Japonijos.

24 — Namūras pateko į vokiečių rankas Japonai bombarduoja Tsing-Tau.

25 — Lauvain'o miestas su-

naikintas vokiečių. Rusai įsiveržė Galicijon. Austrija paskelbė karę Japonijai.

27 — Anglų laivynas užima Ostendą. Rusai užima Tilzę. Smarkūs mūšiai tarp rusų ir vokiečių Rytprūsioje.

28 — Anglijos laivynas sumušė vokiškąjį; penki vokiečių laivai nuskandinti.

29 — Austrija paskelbė karę Belgijai.

30 — Vokiečiai užėmė Amiens Prancūzijoje. Paryžius rengiasi prie apsigynimo.

Rugsėjis.

1 — Peterburgas pakeistas Petrogradu. Vokiečiai sumušė rusus Prūsų Lietuvoje ties Allensteinu.

2 — Rusai smarkiai sumušė austrijiečius ties Lembergu. 130,000 austrijiečių žuvo.

3 — Prancūzų valdžia persikraustė iš Paryžiaus į Bordeaux. Rusai užėmė Lembergą, Galicijoje.

4 — Nuskendo Anglijos keltas kariškių laivų.

5 — Vokiečiai netoli Paryžiaus. Rheims paimtas vokiečių.

7 — Vokiečiai užėmė Maubeuge.

8 — Vokiečiai užėmė Melle, Belgijoje.

10 — Prancūzai atmušė vokiečius nuo Vitry le Francois. Serbai užėmė Semliną.

11 — Vokiečiai perėjo Aisne upę.

12 — Prancūzai sulaukė vokiečių prie Aisne, įvyko vienas iš didžiausių mūšių.

13 — Mūšis ties Aisne tęsiasi. Serbai apleidžia Semliną.

14 — Prancūzai atmuša vokiečius iki Amiens. Rusai prie Karaliaučiaus.

15 — Prancūzai su talkininkais užima Reims.

17 — Prancūzai atmuša vokiečius nuo Aisne upės. Rusai ties Przemysliu.

18 — Rheims'o katedra vokiečių sunaikinta.

19 — Vokiečiai apleidžia Termonde Belgijoje.

21 — Rusai bombarduoja Przemyslį.

22 — Rusai paima Jaroslavą, Galicijoje.

23 — Prancūzai užima Perone miestą. 50,000 sužeistų vokiečių praeina per Liege, keliaudami namo.

25 — Vokiečiai Prūsų Lietuvoje sumušė gen. Rennenkampffo armiją ir prisiartina prie Nemuno.

26 — Vokiečiai pereina Meuse upę ties Verdun ir Toul.

27 — Vokiečiai įsiveržė į Prancūziją. Prancūzai atmušti Alzacoje. Juodkalnija paskelbė karę Vokietijai.

28 — Anglija paskelbė karę Austrijai. Turkija perka nuo Vokietijos kreiserius "Goeben" ir "Breslau".

13 — Belgai sumušė vokiečius ties Diestu.

15 — Rusai prižadėjo Lenkijai savyvaldą.

16 — Rusai pradeda laimėti.

17 — Belgijos valdžia persikraustė iš Bruselio į Antverpą.

18 — Serbai laimėjo mūšį prie Shabatz.

21 — Smarkus mūšis prancūzų su vokiečiais ties Charleroi.

22 — Vokiečiai atakuoja Namurą. Ghent pateko į vokiečių rankas. Prancūzai sumušti Lotaringijoje.

23 — Prasideda nesusipratimai tarp Vokietijos ir Japonijos.

24 — Namūras pateko į vokiečių rankas Japonai bombarduoja Tsing-Tau.

25 — Lauvain'o miestas su-

naikintas vokiečių. Rusai įsiveržė Galicijon. Austrija paskelbė karę Japonijai.

27 — Anglų laivynas užima Ostendą. Rusai užima Tilzę. Smarkūs mūšiai tarp rusų ir vokiečių Rytprūsioje.

28 — Anglijos laivynas sumušė vokiškąjį; penki vokiečių laivai nuskandinti.

29 — Austrija paskelbė karę Belgijai.

30 — Vokiečiai užėmė Amiens Prancūzijoje. Paryžius rengiasi prie apsigynimo.

Rugsėjis.

1 — Peterburgas pakeistas Petrogradu. Vokiečiai sumušė rusus Prūsų Lietuvoje ties Allensteinu.

2 — Rusai smarkiai sumušė austrijiečius ties Lembergu. 130,000 austrijiečių žuvo.

3 — Prancūzų valdžia persikraustė iš Paryžiaus į Bordeaux. Rusai užėmė Lembergą, Galicijoje.

4 — Nuskendo Anglijos keltas kariškių laivų.

5 — Vokiečiai netoli Paryžiaus. Rheims paimtas vokiečių.

7 — Vokiečiai užėmė Maubeuge.

8 — Vokiečiai užėmė Melle, Belgijoje.

10 — Prancūzai atmušė vokiečius nuo Vitry le Francois. Serbai užėmė Semliną.

11 — Vokiečiai perėjo Aisne upę.

12 — Prancūzai sulaukė vokiečių prie Aisne, įvyko vienas iš didžiausių mūšių.

13 — Mūšis ties Aisne tęsiasi. Serbai apleidžia Semliną.

14 — Prancūzai atmuša vokiečius iki Amiens. Rusai prie Karaliaučiaus.

15 — Prancūzai su talkininkais užima Reims.

17 — Prancūzai atmuša vokiečius nuo Aisne upės. Rusai ties Przemysliu.

18 — Rheims'o katedra vokiečių sunaikinta.

19 — Vokiečiai apleidžia Termonde Belgijoje.

21 — Rusai bombarduoja Przemyslį.

22 — Rusai paima Jaroslavą, Galicijoje.

23 — Prancūzai užima Perone miestą. 50,000 sužeistų vokiečių praeina per Liege, keliaudami namo.

25 — Vokiečiai Prūsų Lietuvoje sumušė gen. Rennenkampffo armiją ir prisiartina prie Nemuno.

26 — Vokiečiai pereina Meuse upę ties Verdun ir Toul.

27 — Vokiečiai įsiveržė į Prancūziją. Prancūzai atmušti Alzacoje. Juodkalnija paskelbė karę Vokietijai.

28 — Anglija paskelbė karę Austrijai. Turkija perka nuo Vokietijos kreiserius "Goeben" ir "Breslau".

13 — Belgai sumušė vokiečius ties Diestu.

15 — Rusai prižadėjo Lenkijai savyvaldą.

16 — Rusai pradeda laimėti.

17 — Belgijos valdžia persikraustė iš Bruselio į Antverpą.

18 — Serbai laimėjo mūšį prie Shabatz.

26 — Sukyla revoliucija tarp burų Pietinėje Afrikoje.

27 — Karšti mūšiai tarp rusų ir vokiečių Prūsų Lietuvoje.

28 — Nuskendo anglų laivas "Audacious". Vokiečių kreiseris "Emden" nuskandino rusų kreiserį "Zemčug".

29 — Užmušėjas Austrijos sosto įpėdinio nuteistas 20 metų kalėjimui, 4 sankalbininkai pakorimui.

30 — Rusų nesusipratimai su Turkija. Rusai atsiima Černovicus.

31 — Rusai pasekmingai veikia Lenkijoje.

Lapkritis.

1 — Rusijos valdžia prisako apiešti šalį visiems vokiečiams ir austrijiečiams. Vokiečių laivynas sumušė anglų prie Chile.

2 — Rusai nustumia vokiečius nuo Prūsų rubežiaus. Turkai aiškina, kad vokiečiai kalti už užpuolimą ant Rusijos. Vokiečius prancūzai atmuša nuo upės Yser, žuvo 30,000 vokiečių kareivių.

4 — Rusai sumušė vokiečius Galicijoje ir užima Sandomierz.

5 — Anglija paskelbia karinius žingsnius su Turkija. 90,000 turkų kareivių sutraukta Kaukazo parubežiuose.

6 — 25,000 turkų įsiveržia Aigiptan.

7 — Japonai užima Kiau-Chau. Rusai sumušė turkus prie Erzerumo. Vokietija skelbia apie 433,247 paimtų nelaisvėn priešų nuo pradžios karės.

10 — Burų sukilėlių pulkai sumušti. Vokiečiams pasiseka Prūsų Lietuvoje.

11 — Vokiečiai užima Dixmunde.

12 — Austrijiečių kariuomenės dvi divizijos išmušti Bukovinoje.

13 — Vokiečiams nepasiseka ties Ypres.

14 — Numirė garsus anglų gener. lordas Roberts, Prancūzijoje.

16 — Sv. Tėvas Benediktas XI šaukia prie taikos.

17 — Rusai atmuša vokiečius nuo Angenburgo ir Gumbinės, Prūsų Lietuvoje.

18 — Prūsų Lietuvoje rusams pradeda geriau sekis.

20 — Smarkūs mūšiai tarp rusų ir vokiečių Lenkijoje. Anglijos parlamentas leidžia valdžiai reikalauti 1,000,000 žmonių armijon.

21 — Rusų armija sumušė vokiečius ties Varšava.

22 — Vokiečiai rengiasi už-

pulti Angliją. Rusų armija užima Gumbinę, Prūsų Lietuvoje. Karė žuvo iki šiai dienai 5,000,000 žmonių.

23 — Vokiečių armija traukiasi nuo Varšavos.

24 — Vokiečiai atakuoja Ypres ir La Bassee.

25 — Rusai paima nelaisvėn 50,000 vokiečių kareivių prie Lodziaus.

26 — Vokiečiai skelbia laimėję mūšį ties Lodziumi ir Lovicu, paimdami i nelaisvę 40,000 rusų kareivių. Serbai nušautė su austrijiečiais ties Lazarevatz.

27 — Vokiečiai traukia savo kariuomenę iš Prūsų i Lenkiją.

28 — Gen. Hindenburgas sulaukė rusus Lenkijoje. Vokiečiai paima 60,000 rusų nelaisvėn.

29 — Prancūzai su talkininkais atmuša vokiečius ties upe Ypres.

Gruodis.

1 — Vokiečių armijai Lenkijoje pasiseka išsprukti iš pataisytų jai rusų kilpų. Vokiečiai Belgijoje veržiasi prie pajūrio.

2 — Vokiečiai atakuoja rusus Lenkijoje, užima keletą naujų pozicijų ir paima 80,000 sveikų rusų kareivių. Austrijiečiai užima Bielgradą.

3 — Vokiečiai iš naujo rengiasi užpulti Varšavą.

5 — Vokiečiai ir rusai stiprina savo pozicijas Lenkijoje.

6 — Vokiečiai užima Lodziaus miestą.

7 — Prancūzai išlaimėjo svarbius mūšius Flandrijoje.

8 — Rusai sudaro naują liniją Lodziaus apylinkėse ir rengiasi spirts prieš vokiečių užpuolimus.

Vokietijos kazeris suserga. Prancūzai užima Dixmunde.

10 — Prancūzai užima Roulers ir Armentieres miestus.

12 — Turkijos laivynas bombarduoja Rusijos miestą Batumą.

14 Serbai po smarkaus mūšio su austrijiečiais atgavau savo sostinę Bielgradą.

15 — Italija reikalauja nuo Turkijos pasiaiškinimo delei atsitikimų Hodeidoje.

16 — Austrijiečiai pripažįsta, kad 100,000 jų kariuomenės žuvo Serbijoje.

17 — Vokiečiai iškilmingai apvaisčioja savo laimėjimus rusų Lenkijoje. Austrijiečiai atmušė rusus Galicijoje.

Anglija paima po savo globa Aigiptą. Gen. Hindenburgas užima Lovičo miestą, Lenkijoje.

20 — Prancūzų laivynas bombarduoja Dardanelių siaurumą.

21 — Rusai prispirė vokiečius ties Bzuros ir Rokos. Vokiečiai iš naujo atmušti i Rytprūsius.

22 — "Prancūzijos valdžia nesudės ginklo iki nebus sumušti vokiečiai" Viviani pranešimas.

23 — Prancūzų parlamentas paskiria 1,700,000,000 dolerių karės reikalams.

24 — Rusams sekasi Galicijoje. Vokiečiai užima Mlavo miestą Lenkijoje.

25 — Italija užima Avlomos provinciją Albanijoje.

26 — Vokiečių orlaiviai u puolą Lenkijos ir Prancūzijos miestus iš oro.

27 — Vokiečiai susiremia su rusais netoli Varšavos.

28 — Vokietija pasisavina Belgiją, pranešdama neutralių valstybių valdžiai, kad atšauktų savo pasiuntinius. Jungtinės Valstijos perserekti Angliją, kad neužkabintų jų laivų.

29 — Austrijiečiai ir vokiečiai atmušti nuo Varšavos trečią syk.

30 — Prancūzai su talkininkais užima Nieportą.

RUSIJOS SU TURKAIS KARĖ.

Netikėtai kilusi karė ant Juodųjų marių ir ant Kaukazo yra tai septintoji tarp rusų ir

turkų, kurie š

MEKSIKOS PADĖJIMAS.

Meksika teisingai yra skaitoma amžinos betvarkės, suirutės ir revoliucijų šalimi. Nenutilsta Meksikos padangėse ginklų skambėjimai ir nervingumas, kad jinais galės kada nors aprinti be pašalinių valstijų įsikišimo. Kelis syk buvo skelbiama, kad Meksikoj užsibaigė sumišimai ir laukiam pilnos ramybės, bet nespėjo dar praskambėti ramūs žodžiai, kaip Meksikoj iš naujo sukildavo revoliucija ir tokios peštynės, kad sunku būdavo suprasti, kas tenai valdo, ko reikalaujama. Pastaruoju laiku Meksikoj neramu. Pažiūrėsim kas ten įvyko, kokios permainos atsitiko.

Zapata užėmus Meksikos sostinę, dauguma manė, kad jisai veikia atskirai nuo Vilijos, kuris tuo laiku nelabai toli nuo sostinės apsisitojo su savo kariuomene. Paskiausiai aiškėjo, kad Zapata ir Villa pilnai sutikdavo savo manyse, nes netrukus Villa išėjo į Meksikos sostinę, kaip Guiterrez'o, laikinai konvencijos paskirto prezidento tarnėjas. Villa su Zapata negalio užtruko Meksikos sostinę ir išvažiavo į savo vietas, bet paliko savo atstovus, kurie nuose dalykuose remia jų arėją. Carranzos viešpatavimu laiku, daugumas iš jo kariuomenės darsileidavo visokių kėsyščių. Zapata toms piktydarystėms padarė galą. Brazilijos ministeris viename pranešime, pasiūstame Jungtinių Valstijų valdžiai labai karštai pritaria Zapatos veikimui. Zapata nubaudė vadus visokių vagilių mirtimi, svetintaučius užstojo, jų turtą liepė sugrąžinti. Politiškiems kaltininkams davė progos apieisti miestą ir daugiau jokių areštų prisaikė nedaryti. Įvedė tvarką miesto istaigose, pagelbėjo prekyboms. Zapatos kareiviai ubagiškai padėdėti nedasilėdavo mieste jokių užpuolimų. Vieną tik sykį, ir tai apsirikię, užmušė 15 ugniesgėsių, kada tie važiavo gaisro gesinti. Jiems pasirodė, kad tai revoliucionieriai sukilo.

Daug buvo rašoma apie Vilijos su Zapata nesutikimus, bet nieko apie tai nesako Brazilijos ministeris, nei Jungtinių Valstijų atstovai.

Kada buvo kalbama apie naują prezidentą Guiterrez'o vietoj, Zapata parėmė E. Vasquez Gomez'o kandidatūrą, kuris ilgu laiku ir buvo peršamas į prezidentus. Villa, nesutikdamas su Gomez'o pasiūlymu, parėmė dr. Miguel Silvą ir gen. Angeles. Jis patis atsisakė nuo siūlomos jam karės ministerio vietos, nes jam daugiau tinka gyvenimas tarp savo armijos, laukuose, grumianties su Carranzas kariuomene.

Carranza su savo kareiviais apsisitojo aplinkėse Vera Cruz, ir apžiūrėjęs savo pozicijas, tvirtai tikėjosi, kad jis galės pergalėti Villos ir Zapatos armiją, ypač, kad buvo laukiamas, kad šie vadai veiks skyrimu.

Gen. Obregon, Carranzas generalis pagalbininkas pasiuntė Washingtonan pranešimą, kad Villos prisakymu buvo nudėtas Madera, užmuštas Bentonas, Amerikos pilietis ir Manzanero. Villa kėsinėsis ir ant paties Obregon. Vienu žodžiu jis buvo priskaitomas prie aršiausių žmogžudžių.

Kada Villa savo armiją perkėlė į pietus, kad išvys Carranzą iš sostinės, jis paliko vien tik mažą skaičių kareivių šiaurėje.

Dabar tenai galima tikėtis naujo revoliucionierių judėjimo. Nelabai senai iš New Meksiko kalėjimo pabėgo gen. Ynez Salazas, kuris turėjo būti trumpu laiku teisiamas. Šešis mėnesiai buvo didelis ša-

lininku Maderos, paskiaus virto jo priešu. Huerta iškėlė jį į generolus. Dabartinio laiku jisai su Emilio Campo, kitu Huertos gener. randasi Chihuahua valstijoje. Tūkstančiai federalistų susispietė aplink jį. Vienoje proklamacijoj, išleistojo savo šalininkams jis pripažįsta be vertės Villos, Carranzos ir Aquascalientes politinį veikimą.

Pascual Orozco pirkinėja šautuvus Salazaro armijai, gener. Herrera renka savonarčius, kurie kariautų prieš Villą. Rengiamos Meksikoj prie naujų sukilimų, kurie kaip matyti bus gana karšti. Anglijos valdžia pavedė savo pavaldinių turtą ir juos pačius Jun. Valstijų globai.

Gener. Matorena užprole ant Carranzos kariuomenės prie Naco. Vienas iš šuvių užmušė Jungt. Valstijų pavaldinių šioj pusėj rubėžiaus. Arizonos gyventojai pasiuntė protestą savo valdžiai ir Washingtonan prieš meksikiečių kariską veikimą ant jų žemių. Jungtinių Valstijų armijos viršininkai perserejo kariaujančius meksikiečius, bet šie neatkreipia domos ir pešasi sau toliaus.

Sunku tikėti, kad meksikiečiai, kada nors susitaikys, noromis-nenoromis prisieis Jungtinių Valstijų valdžiai iškisti į Meksikos reikalus.

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PROTESTAS.

Jungtinių Valstijų valdžia nuo pat karės pradžios stengėsi užlaikyti neutralę poziciją kaslin kariaujančių valstijų. Visokius kilusius nesutikimus pralindavo ramiai būdu. Kai kurios iš kariaujančių valstijų, pavyzdin Anglija, pasinaudodamos Jung. Valst. valdžios ramiu užsilaikymu, daugumą šios šalies prekių laivų užtrūdavo, nugabendavo į uostus ir darydavo jų reviziją. Jungtinių Valstijų prekyba smarkiai nuo to nukentėjo ir gyventojai pradėjo nerimauti ir reikalauti, kad Anglijos veikimas nesutinkantis su neutralę pozicija būtų sustabdytas. Ir taip Jungt. Valstijos pasiuntė Anglijai protestą, kad nuo šio laiko jį naui liautų užkabinėti prekių laivus ir atmokėtų nuostolius, kurie jau įvyko.

Prezidentas Wilsonas, žmonių pagėdavimo priverstas, ir prekybų reikalaujamas, ištyręs nuodugnai, kaip dalykas stovi, pasiuntė Anglijos valdžiai pranešimą, kuriame reikalauja, kad Amerikos laivai, plaukiantieji po Amerikos vėliava, galėtų liuosai keliauti kur jiems tinka.

Prezidento Wilsono reikalavimai šiaip skamba:

Valgomieji produktai išvežami iš Amerikos negali skaityties kontrabanda, jeigu nėra valdžiškai paskirti vienai ar kiti kariaujančių valstijų.

Neužtenka vieno tvirtinimo, jog produktai bus sunaudoti kariuomenei, jeigu nėra tikrų darodumų.

Jungtinių Valstijų laivai negali būti sulaikomi ir gabenami į Anglijos uostus, nes tas baisiai sutrukdo prekių pristatymą.

Norint pripažinti gabenamas prekes karės kontrabanda, reikia turėti tikrus darodumus, kad tai yra kontrabanda ir tik tai tada laivus apžiūrėti.

Kaltė už gabenimą karės kontrabandos puola ne ant laivo savininko, bet ant tos viešpatijos, kuri tas prekes užsakė ir prisakė jas atgabenti.

Laivo savininkas jokių būdu negali būti nuskriaustu. Jungtinės Valstijos laike penkį mėnesių karės užlaikė pilną neutralę ir stengėsi visokiais būdais pralinti nesutikimus, bet toliaus ne-

gali leisti, kad jų reikalai būtų niekinami.

Panašiai skamba prezidento Wilsono reikalavimai ir, galima sakyti, kad jų tonas atstirus ir jeigu Anglija nesutiktų su reikalavimais iškiltų nauji nesutikimai.

Jungtinių Valstijų valdžios reikalavimus inteikė Anglijos užrubežinių reikalų ministrui E. Grey'ui, Jungt. Valst. pasiuntinis p. Page.

Anglija, kaip girdėti, nenori turėti jokių nesutikimų su Amerika ir stengsis visą dalyką pataisyti.

Panašūs reikalavimai bus pasiūsti ir kitoms kariaujančioms valstijoms.

NAUJA BALKANŲ SUTARTIS.

Italijos spauda paskleidė žinių, jog neužilgo tarp Balkanų viešpatijų įvyks nauja sutartis, pagal kurią bus pralainiti visi nesutikimai, kurie ilgą laiką nedavė Balkanams ramumo ir laiks nuo laiko kėlė ten sumišimus.

Dabartinio laiku Balkanų viešpatijos veda tarp savęs gėvai susinešimus ir išdirbinėja naujus plenus, kurie tuojaus bus vykdinami gyvenimui. Bulgarija nuo senų laikų šnairavusi ant Serbijos už Macedoniją, dabar turės nusiraminti, nes Serbija pilnai jai prižada sugrąžinti Macedoniją, žinoma, jeigu jai pasiseks pergalėti savo priešą Austriją, nuo kurios ji tikisi gauti nemažą žemių. Bosnija ir Hercegovina, serbams išlaimėjus, turėtų būti sugrąžinta Serbijai.

Graikija pritaria naujam sumanymui ir net pasižada paremti Serbiją kareje prieš Austriją. Įvykus tiems visiems sumanymams galima tikėtis, kad Serbija sutraukus visas savo spēkas, stengsis užduoti kuosmarkiausią Austrijai smūgį, nes nuo austrijiečių sumušimo prigulės ir naujosios sutarties plėnų įvykinimas. Turkijai palaikant Vokietijos ir Austrijos pusę prisieitų pasijusti nelabai smagiame padėjime. Rusija su Anglija neduoda jai ramumo, eina susirėmimai bepaliavos ant sausžemio ir vandenų. Jei dar nauji Balkanų tartininkai užpuls ją, tai visai bus neįauku Turkijai, bereikalo įsikinkusiai į Vokietijos vėžimėlį.

Nežinia ant kiek yra teisingos pasklydusios žinios apie Balkanų viešpatijų naująją sutartį, visgi jos turi po savi mi tvirtą pamatą, nes jau nuo pradžios karės daug buvo kalbama apie Balkanų susitaikymą.

ŽYMIUSI ATSTIKIMAI PASAULY 1914 M.

Sausio 1 d. Japonijos vulkano išsiveržimas Sakuros saloje. Sunaikinta 3 miestai, žuvo 1,000 žmonių.

WAR STREET SCENE IN TURKEY

Persijai prisidėjus prie Turkijos kareivų, kaip išėjo gatvėse Turkijos sostinėje Konstantinopolyje.

Sausio 16 d. Javos mieste Sarabojų judomųjų paveikslų teatre žuvo 75 moterų ir vaikų.

Sausio 30 d. laivas "Monroe" susidaužė su laivų "Nantucket" prie Cape Charles; 41 yp. žuvo.

Kovo 9 d. Gaisras sunaikino Missouri Atletų klubą St. Louis, Mo. 45 žmonių žuvo ugnyje.

Kovo 14 d. Baisios audros aplankė pietinę dalį Rusijos, 1000 žmonių surado sau mirtį laike audrų siautimo.

Kovo 16 d. Prancūzų finansų ministerio žmona p-ni Caillaux užmušė Paryžiaus laikraščio "Figaro" redaktorių G. Caffette.

Kovo 21 d. Laivas "New Foundland" susikūlė leduose Belle Isle siaurumoje; 77 žmonių sušalo.

Balandžio 17 d. Pasikėsinimas ant gyvasties New Yorko majoro Mitchell.

Balandžio 20 d. Kilo nesutikimai tarp mainierių ir milicijos Ludlaw, Coloradoje. 14 mainierių užmušta.

Balandžio 22 d. Jungtinių Valstijų laivyno admirolas Fletcher užėmė Meksikos miestą Vera Cruz.

Gegužio 1 d. Paskelbta nauja Kynų konstitucija. Gegužio 6 d. Kanados gubernatoriui paskirtas kunigaikštis Alek. Teck. Anglijos karalienės brolis.

Gegužio 20. Pietų Amerikos atstovai susitinka Niagara Falls aptarti Meksikos padėją ir įvesti taiką.

Birželio 25 d. Massachusetts valstijos miestą Salem sunaikino gaisras, pridarydamas nuostolių ant 20,000,000 dolerių.

Birželio 28 d. Užmuštas Austrijos ipėdinis Pranas Ferdinandas Bosnijos mieste Sarajevo.

Liepos 16 d. Meksikos prezidentas atsistatydina. Liepos 21 d. Ant Persijos sosto atsisėdė 16 metų Sachas Ahmed Mirza.

Liepos 23 d. Austrija siunčia ultimatum Serbijai.

Rugp. 2 d. Vokietija paskelbia karę Rusijai; 4 d. Anglija paskelbia karę Vokietijai.

Rugp. 4 d. Jungt. Valstijų Kongresas paskiria 250,000 dol. pagalbai Amerikos piliečių Europoj.

Rugp. 6 d. Mirė p-ni Woodrow Wilson Jungt. Valstijų prezidento žmona.

Rugp. 15 d. Oficialiai atidarytas Panamos kanalas. Rugp. 16 d. Japonija pasiuntė ultimatum Vokietijai, reikalaujama apleidimo Tsing-Tao.

Rugp. 19 d. Mirė po piežius Pijus X.

Rugp. 23 d. Prasidėjo karė tarp Japonijos ir Vokietijos.

Rugp. 26 d. Prancūzų ministerijos pirmininku paskirtas ex-socijalistas Viviani.

Rugsėjo 28 d. Albanijos seimas po išvijimui kun. Viedo, rinko Albanijos valdonu buvusio Turkijos sultano Abdul Hamido sūnų, Burhan-Eddin'a.

Spalių 4 d. Sugrįžo Albanijon Essad-Paša su kariuomene ir apėmė šalies valdymą.

Spalių 8 d. Mirė Rumunijos karalius Karolis.

Spalių 13 d. Burai sukilo prieš anglus Pietinėje Afrikoje. Lapkričio 24 d. Jungt. Valstijų kariuomenė apleidė Vera Cruz.

Gruodžio 31 d. Atsidarė Panama — Kalifornijos paroda San Diego.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

(Iš laikraščio)

VILNIUS. Lietuviai "Rūtos" salė karės valdžios įsakymu per savaitės laiką turės būti perduota laukų ligoninės kamandai.

Šiomis dienomis Vilniaus gatvėse buvo matyti lietuvių suvalkiečių būriai. Vienas jų būrių (170 žmonių) pasirodė visi išsiųstieji delei karės meto iš Virbaliaus miestelėnai; jie visi senovės žionykščiai gyventojai lietuviai liuteronai rusų pavaldiniai, kiti ir kariuomenę atbuvę; yra jų tarpe senų ir jaunų žmonių. Iš paties Virbaliaus į Vilnių atėjo pėsti. Čia vaikščiojo su skundomis pas gubernatorių, darvinę jas ir kitur. Dabar, rodos, jiems leista jau grįžti namo, kur palikę jų žmonos ir vaikai.

Vilniaus gub. valstiečiai darbais rodo savo užuojautą delei sužeistųjų kareivių ir jų šeimynų. Daugelyje valstiečių padaryta nutarimų, kuriais kiriamas pinigų iš "mirkusiųjų" kapitalų kareivių šeimynų ir sužeistųjų naudai. Aukų didumas nuo 100 iki 300 rublių.

Dailininkų diena. A. Žmuidzinavičius, Dailės draugijos vardu pranešė, kad gruodžio 8 dieną Vilniaus dailininkai ir artistai be tautų skirtumo rengia "dailininkų dieną". Jos pelnas skiriamas nukentėjusiems nuo karės Suvalkų, Kauno ir Gardino gub. gyventojams.

Tą dieną bus taip pat išleistas laikraštėlis "Vienadienis" penkiomis kalbomis: lietuvių, lenkų, rusų, gudų ir žydų.

Nauji gatvių vardai. Rūpinamasi, kad vokiečių gatvės pavadinimas būtų pakeistas kitaip, būtent, kad ji vadintųsi Vytauto gatvė. "N. Kop", padėdama tą žinią, pastebi, kad tas vardas labai primintų lietuvių ir vokiečių kovą po Gřmuvadu, kurios didvyris buvo Lietuvos kunigaikštis Vytautas.

Lapkričio 8 dieną sugrįžo iš Suvalkų gub. A. Bulota, ap-

lankęs per karę nukentėjusias vietas. A. Bulota buvo šiose Suvalkų gub. vietose. Augustave, Račkuose, Balakaržave, Suvalkuose, Kalvarijoje, Marijampolėje, Vilkauskijoje, Alvite, Virbalyje, Kybartuose, Eitkūnuose, Namiestyje ir Širvintoje.

Lapkričio 9 dieną buvo sušauktas lietuvių palėgėlams šelpti komiteto susirinkimas. A. Bulota trumpai papasakojo savo kelionės išpūdžius iš karės nuterėtųjų vietų. Suv. gubernijoj. Komiteto išdinin-kas kun. Kukta pranešė apie kasos stovį. Susirinkime buvo tartasi, kaip išgauti daugiau komitetui lėšų.

KAUNAS. Kauno ir Vilniaus gubernijose Dvinsko karės apskrįčio viršininkas ir vietos gubernatoriai išleisdė visą eilę būtinųjų įsakymų apie apsaugojimą Nemuno ir kitų jo upių ir upelių tiltų, varant pro juos sielius, apie pranešimą valdžiai, kur žinoma yra kokia vokiečių nuosavybė, apie uždraudimą įvežti iš Dvinsko karės apskrįčio gyvulius, javus ir miltus, supirkinėti ir išvežti iš tų gubernijų arklius ir tt. Del to įsakymų peržengimo gresinama pabauda ligi 3,000 rublių arba 3 mėnesių kalėjimo.

Žemaičių vyskupas P. Karvičius išleido į kunigus atsisaukimą, kad jie ne tik kurtų komitetus kareivių šeimynoms šelpti, bet ir ragintų aukoti skalbinius ir šiltus drabužius. Visas aukas vietos Komitetas turi siųsti Kauno gubernatoriui Panevėžin.

Iš Kauną atgabenta 75 su viršum Rytprūsių miestų gyventojai-vokiečių valdiniai. Visi atvežtieji esą nelaisviai ir būsią išsiųsti Rusijos gilumon. Jų tarpe nėsama suaugusio vyriškio, bet vieni seniai, senos moterys, merginos nuo 14-15 metų ir vaikai nuo 10-13 metų. Be šių nelaisvių atvežta dar 50 vokiečių kareivių; jų tarpe du oficierai.

VABALNIKAI, Panev. ap. Karės metas atsiliepė vietos draugijų gyvenime; jį sutramdęs ir kiek užmarinęs. Taip pieno bendrovė, negalėdama gabenti toliau savo sviesto uždarė kuriam laikui savo pieninę. Moterų-kačalių draugijos skyrius nebuvo padaręs per tą laiką nei vieno mėnesinio susirinkimo, sustabdęs savo dirbtuvių namų statymą. Pačios gi dirbtuvės, audykla ir mezgykla veikia iki šiol.

Ūkio ratelis sutiko daugiau kliūčių savo veikimui paeinus karėn jo pirmininką ir trejetą žmonių iš valdybos. Likusieji nariai nutarė, gavus iš žemės komisijos kuliamašias mašinas padėti iškulti javus paimtųjų karėn.

Del karės sumažėjęs veikimas Labdarių Draugijos ir Vartotojų Sankrovos, kuri buvo pradžioje kiek pristigusi prekių.

'RAUDONOJO KRYŽIAUS' AUKOS.

Kelmės val. ūkininkai pankojo "Raud. Kryžiui" 342 marškinius, 245 rankšluosčius, 229 drobules, 100 nosinių.

Šidavo valstiečiai 487 marškinius, 122 kelnės, 366 rankšluosčius, 180 drobulių, 89 antvalkalus.

Gedraičių valstiečiai ūkininkai 16 drobulių, 36 mastus drobės, 29 rankšl., 20 marškinių ir 2 sūrių.

ANYKŠČIAI, Ukmerg. ap. Vietos kamendorius kun. Liudas Adomuskas įstojo savanoriu kapelionu į veikiąją armiją. Tuo tarpu paskirtas į L. Brastą. Iš Kauno gub. bene bus tai pirmas kunigas, kuris panorėjo arčiau pamatyti vargą ir kančias mūsų

brolių kovotojų.

ERŽVILKAS. Ras. apskr. Čionai karei prasidėjus, kareivie žmonės labai įsibaigino. Kartą vienas ūkininkas parėjęs iš Eržvilko pranešė žinią, kad greičiausia visi kraustyti, nes vokiečiai parėina. Visi persigando, o moterėlės verkdamos pradėjo taisyties kelionėn. Gyvulius nuo didžiausio iki mažiausio išgrūdė į laukus. Patys gi prisidėję ryšelių vežimus ir po karvę prisiršę prie vežimo išdrožė. Susitike su kitais išgirdo, kad reikia atidarinėti visas duris ir atrakinėti skryniais. Dauguma ir jį paklausė. Išvažiavo palikę viską atrakinėta ir atidaryta. Tačiauus jų kelionė buvo neilga, visi sugrįžta tą pačią dieną, kiti-gi paskiau. Bet dabar visi jau persirgo tū liga ir bėgti nebesikelia.

KRIUKAI. Šiaulių apskr. Daugelis šviesesnių mūsų krašto žmonių, išgirdę koki nelaimė ištiko suvalkiečius ir perimti tautinės vienybės jausmų, reikšia jiems savo brolišką užuojautą ir pasiryžę jiems padėti kuo galėdami. Atsiranda ir tokių, kurie sako, atsiartojus vėl tokiai nelaimėi, galėtų pas save pri-glausti bent moteris ir vaikus tų, kurie yra netekę pastogės ir maisto. Ir, apskritai, čia pastebima nemaža užuojautos savo tautiečiams ir visiems karės nuskriaustiems.

ILAKIAI, Telšių ap. Karei prasidėjus mūsų žmonės metė laikraščius skaityti. Tie, kurie pirmiau juokdavos iš skaitytojų, dabar noromis kreibiasi laikraščius, kiti svetimų, o kiti savųjų išsirašę. Savaitiniais laikraščiais žmonės nepatenkinti, kad suveluotos esą žinios.

SEINAI. Dvasininkų seminarijoj mokslas žadama pradėti lapkričio 7 dieną, kuomet kviečiami susivažiuoti visi seminarijos auklėtiniai.

SUDEIKIAI, Ras. apskr. Parapijos žmonės delei caro uždraudimo toliaus degtinės pardavinėti surašė jam padėkos telegramą, prašydami dar, kad ir aludės bent Lietuvoje visam laikui būtų uždar-rytos.

PANEVĖŽYS. Naujokų rinkimas buvo vykęs. Nestojusių mažiau, kaip kitais metais. Taip dabar ieškoma tų "nestojėlių". Ramygalės valstiečiai — 50, Smilgių — 34, Naumiesčio — 30, Panevėžio — 28, Linkuvos — 20, Pakrojaus — 21, Gulbinių — 16, Kiburių — 12, Skiabatiškio — 10, Načiūnų — 6. Iš viso per 10 valstiečių Panevėžio apskrįčio nestojo 230 naujokų. Iš jų galima sakyti didžiama Amerikoje. Po kaimus karės raiklams rankiojami milinai plosčiai, vilnonės pirštines ir kojenos. Už plosčių moka daugiausia 10 rubl. Rekvizicija eina pasekmingai.

SUVALKAI. Tatjanos komitetas atsiumtas buvo Lenkijos Centraliniam Visuomenės Komitetui 200,000 rublių, iš kurių Suvalkų gubernijai teko 20,000 rub. Pinigai padalyti lygiai pagal visų Lenkijos gubernijų. Tų pinigų didžiama Suv. gubernatoriaus buvo duota Bulotai išdalinti apskrįčio komitetams, kuomet jis važinėjo Suvalkų gub. nukentėjusių del karės reikalais.

KUŽIAI, Šiaulių ap. Vietos klebonas išstatė čia namus "Saulės" mokyklai. Be mokyklos žadama įtaisyti skaitykla. Kun. Dargužas pastatė "Saulės" namus ir kitų būdamas, būtent Vadžgirys.

REDAKCIJOS PASTABOS.

LAISVAMANIŲ KALĖDOS.

Didžiosios krikščionių šventės — Kalėdos ir Velykos — duoda progą apžvelgti žmonių savo sielos gilumas. Krikščioniškos tautos ir jų spauda tomis dienomis gyvai atvaizduoja savo giliausius troškimus, siekius ir tt. Nes kada įjudinta viso krikščioniško pasaulio atgijimu, tavo siela ima kaž kaip prakiliuoti virpėti, negi tylėti, ir jeigu tu sugėbi valdyti plunksną — tu neišvengs nepabriežęs ir laikraštį, ką tu manai, ką atsimeni apie Kalėdas. Net jeigu tu ir nebūti Kristų — Dievą, ir tai Kalėdos užgribs tavo širdies gilumas ir tu būtinai išreiški tai, kas tau rodytis labai svarbu ir prakiliu. Tuo žvilgsniu Kalėdos — tai fotografas, kurs kuotiesingiausiai atmuša mūsų širdžių ir sielų stovį ir troškimus.

Indomi fotografija išėjo ir šių metų Kalėdose. Socialistai arba visai nepaminėjo Kalėdų (kaip „Kelevis“), arba užgiedoję „Requiem“ krikščionys (kaip „Naujieji“), arba užtrimitavo savo sėbrams, šaukdami ir kovą. Pavyzd. „Laisvei“ Kalėdos štai ką inkvėpė:

Ne ramybė geros valios žmonių — šiandien mūsų obalsis — ne šventas pakajus ir atleidimas, bet begalėtinga kovą, kova ant žūt-būt su visais kraugeriais, parazitais, dykduoniais, ir nusipenėjusiais akių muilintojais. Transams ir vorams pasenulyje neturė būti vietos.

Katalikai pasidžiaugė ir pagarbino Kūdikių Jėzų.

Ką gi parodė mūsų t. v. tautininkai, kurių gerb. kun. J. Zebrius, atsiliepdamas ir „Kataliko“ paklausimą apie vėlinius, neleidžia vadinti laisvamaniams, skaitydami tai pravardžiu. (Jie patys save laisvamaniams vadina. Nepravardžiuoja mūsų tas, kas mus katalikais pavadina). Imkime jų intermingiausias tris laikraščius „Tėvynė“, „Lietuva“ ir „Vienybė Lietuvninkų“. „Tėvynėje“ įžangos straipsnyje p. K. V. as išrado, kad „Kalėdomis pagarbina motiną“, o pasak jo „Kasgi gali būti skaistesnio už motinystę?“ ir tiek, daugiau nieko. Tiesa, p. K. V. as dar pridėjo:

Mums pasakojama, kad pora tūkstančių metų tam atgal, mažame žydų žemės miestelyje Betlejuje gimęs kūdikis, kurs vėliau išaugo į didį žmonių mokytoją.....

bet ar tas pasakojimas yra teisingas, ar ne, ir jeigu teisingas, tai kas tas užgimęs Kūdikis buvo ir ką Jis neša pasauliui — apie tai p. K. V. as arba nieko nežino, arba nenori pasakyti. Jis vietoje to tik taria savo dvasioje: motina, tebūnie šventas tavo vardas! (Čia p. K. V. as šaukiasi ne į Dievo Motiną, Mariją, bet į savo motiną). Jis užmiršo ir tai, kad p. K. V. as Račkauskienė, kuri šių metų Kalėdose ko tik nepateko į šventąsias, visai kitiškai pasakojo savo Karoliukui apie Kalėdas ir apie aną gimusį Kūdiki, negu dabar jos sūnelis mokina 7000 tautiškojo Susivienijimo narių.

Tame pačiame numeryje, redakcijos peržvalgoje rašoma apie seną ir naują patrijotizmą (paimita iš rusų laikraščio „Ruskoje slovo“). Senasis patrijotizmas mėgstas šaudymus, bombas, kanuolių trenksmą, garbinas carų valdžias, lupas nuo priešo pakaušio odą su plaukais ir kitokias baisenybes mėgstas ir daras. Jis esąs „symbolas kyšių, papirkinių, botago, šventųjų liekanų (mūsų pabr. Red.), skerdynių, vargo, bado tamsybės, sifilio, gaisrų, visuotinių epidemijų, karštligių, difterito, choleros, džiūmos ir karčiamų“. Senasis patrijotizmas auklėjęs carizmą, biurokratiją, skaldę žmones į luomus, gimdę archiganytojus, (mūsų pabr. Red.). Senasis patrijotizmas remias ir auklėjęs visa kas tik pasaulyje buvo žemo, nedoro, negražaus. Bet jisai pūstas ir virtas dulkėmis, o ant jo griuvęs, kaip jaunoji žolė, auga naujas, šios gėdynės, išmintingas ir turtingas patrijotizmas, tolimas nuo ardymo ypatybių.

Skaitytojas jau dasiprotęs, kad tasai naujasis patrijotizmas nešas žmonijai tikrą palaimą, vykinąs ir gyvenimą prakiličiausius idealus. Ilgoje litanijoje jo geradarybių mes išskaitome ir šitą:

Naujasis patrijotizmas naikina kazarmas, kalėjimus ir bažnyčias, (mūsų pabr. Red.) iš kanuolių lieja plugus ir vėnis... Pagaliau susigraudinęs tais veizdeliais „Tėvynės“ redaktorius sako:

Skaitytojau, mes tikime, kad nėra nė vieno lietuvio,

kurs pasirašytų po senojo patriotizmo konstitucija. Štai kaip mūsų „tautininkai“ vaišina lietuvių visuomenę Kalėdų šventėje. Mūsų šventyklas, kur milijonai lietuvių Dievą garbina, kur maitina savo dvasią prakiličiausiu tikėjimu maistu, kur dorą savo gairina ir stiprina ir širdis prie prakiličiausių idealų siekiama kelia — jie sulęgins su kazarmomis, kalėjimais, karčiamomis, jie pasistieš iš mūsų šventųjų (tikriausių ir prakiličiausių) žmonių didvyrių relikvijų — ir pasidžiaugs nuveiktą karžygišką darbą, ir pasipirš paskui ir tautos vadus.

Tikri dvasios ubagai, tik tą jų ubagystę nebus palaiminta nei Dievo akys, nei mūsų tėvynės ateityje.

„Lietuva“ iš visų t. v. tautininkų laikraščių patiko Kalėdas katalikiškiausiai. Išgirdome senasias mylimas stygas, pajutome tikrus tautos sūnus, beskaitydami Kalėdinį „Lietuvos“ numerį. Tačiau neilgam džiaugsmas. Jau sekantiame numeryje „Lietuva“ atsispausdino iš „Tėvynės“ straipsnelį apie anuos patrijotizmus, nieko nuo savės neperidėdama, nei pataisydama. Taigi ir „Lietuva“ nieko neturėtų prieš katalikų dienvinių išgriovimą. Tik ji užmiršo, kad išnykus tikėjimui, išgriovus bažnyčias, nebus kam ir kur užgiedoti aniolų giesmės žodžius ir jais sutvirtinti visus svyraklius, kurie vieną dieną pagarbina Dievišką Kūdiki, ant rytojaus gi eina talkon griauti Jo bažnyčią.

Bet už vis drąsesnė ir reikią pripažinti, gilesnė (pragarišku gilumu) pasirodė „Vienybė Lietuvninkų“.

Štai žinomas vertikas žydiškų-masoniškų veikalo, taikomų prieš krikščionystę, p. P. Norkus savo „Skeptiko mintys“ (jas „Vien. Liet.“) palaido įžengiamuoju straipsniu valkioja krikščionystę, kaip kokį palaiškį daiktą. Jis tikisi, kad ji kada nors liksianti žemiau gėdynės dvasios ir kad Kristaus vietą užimsias „kitas kokis nors dievas“.

Ši karė parodysianti pilną krikščionybės subankrutimą. Šiandien Kristaus Bažnyčioje esą maldaujama, kad ir Jis padėtų žudyti, deginti, skriausti. Žmonės iš Kristaus pasidarbė sau „karės keršto ir žudymo dievą“.

Lietuvių tautai krikščionystė nieko nedavusi, išskiriant

baudžiamą ir politiškai nuopuolimą. Nemanykite, kad tos skeptiko mintys yra jo savos, originalės. Ne, čia girdisi gramofonas, užsuktas susipratusių krikščionybės priešių, kurie savo nuodais užnuodija ne vieną mūsų nedakęptą inteligentą.

Kur ir kokioje Bažnyčioje Katalikai meldėsi ir Kristų taip, kaip rašo Norkus, be abejonės jisai ir pats nežino. Jis gal žino tai, kad popiežius, nors ir prašomas, vokiečių ginklo nepalaimino, o tik vien į taiką visus ragino. Bet juk be šmeižto argi gali apsieiti tie, kurie Teisybės bija ir prieš Ją kovoja.

Visi auklėjusieji militarizmo dvasią ir pastumėjusieji milijonus žmonių į skerdynes, be abejonės, elgėsi ne pagal Kristaus dvasios, bet ir Bažnyčią jų nelaimino. Ji visuomet taiką skelbė ir apastalavo.

Baudžiamą Lietuvai davė ne krikščionystė, bet vakarų feodalizmas, atėjęs pas mus per Lenkiją. Taip pat ir politišką savarankumą mes pražudėme ne del krikščionystės priėmimo, bet del lenkų klastingos politikos ir mūsų tautos apsideidimo.

Nenuostabu, kad p. Norkus tiek nesąmonių pripasakojo apie krikščionystę; jis juk ją tirinėjo iš „literatūros“: jis žinoš Renamo, Deličo, Beierbacho, Harnocko, Tolstojaus ir kitų rašytojų veikalus, kurie visi krikščionystę kraipė, kaip tik įmanydami. Bet štai kas nuostabu: kodėl p. Norkus nepanorėjo pažinti Kristaus ir Jo Mokslo iš pirmojo ir tikrojo šaltinio, iš Evangelijos, iš šv. Tėvų raštų. Čia mes matome stogą geros valios. Be geros valios žmogus dažnai ir visai apjanka. Štai tame pačiame numeryje p. Norkus feljetone „Nuodėmė“ suveda į krūvą aniolą su velniu ir liepia jiems gindytis apie Dievą. Velnias piktžodžiauja Dievui; jis išplurpia visas tas mintis apie Dievą, kuriomis dažnai pilni yra mūsų cecilijų laikraštėlaikiai. Bet pagalios Norkus ir velnio lupas įstato savo įsitikinimus ir viso savo nelentojo veikimo obalsius. Velnias sako:

Mano vienintelis geismas, kurį rodau žmonijai, susiveda į vieną: pažint tiesą, nežinūti kokia ji būtų — gera ar bloga. (Lygiai taip nelabasis gundino pirmuosius žmonių tėvus.

Mano vienintelis geismas, kurį rodau žmonijai, susiveda į vieną: pažint tiesą, nežinūti kokia ji būtų — gera ar bloga. (Lygiai taip nelabasis gundino pirmuosius žmonių tėvus.

Red.) Kiekvienas, kurs ieško pažinties, yra Dievo ir žmonių praeikiamas. Galima ieškoti tiesos ten, kur Ji yra ir galima amžinai klaidžioti tamsybėse, ieškant tiesos pas jos neprietelius. Nesuras tiesos ir p. Norkus, jeigu jos ieškos tik masoniškose šlamštuose. Tik klausimas, kam jis savo dvasios nuodais taip uoliai stengiasi užkrėsti tūkstančius tą mažutėlių, kurie šiandien dar nestengia atskirti grūdus nuo pelų ir teisybę nuo melo.

Vardan ko tai daroma? Kam norima tuo patarnauti? Gerbiamieji! Stebites ir barte išdykėlius, cicilikus už jų sielos nešvarumą. Bet ar ne jūs pirmieji jų sielas purvinatė ir nuo doros nustumate?

Juk gal girdėjote pasaką apie tą cigoną, kurs, ant medžio šakos sėdėdamas, tą pačią šaką kirto, užmiršęs, kad šakai nulūžus ir jam reikės nukristi.

Jūs darote tokį pat gudrų darbą. Tai tokia „literatūra“ pavaišina Kalėdose mūsų visuomenę mūsų t. v. tautininkai.

„ZVAIGŽDĖ“ PADIDĖJO

1-mas šių metų „Zvaigždės“ numeris atėjo žymiai didesnis, negu ejo perėjais metais. Dabar „Zvaigždė“ tai didelis 8 puslapių savaitinis laikraštis.

Reikia taip pat pripažinti, „Zvaigždė“ yra gana gyvas laikraštis, turintis nemažą žinių, kaip iš viso pasaulio, taip ir iš Amerikos lietuvių kolonijų. „Zvaigždės“ padidėjimas, tai žingsnis pirmyn sustiprėjime katalikiškos spaudos.

IR VĖL KLERIKALAI KALTĖ.

Sunku susikalbėti su tuo, keno galvoj nesiranda tolerancijos bei demokratizmo gisėlės. Bet pabandyti. Reikalą turėsiu su laikraščiais.

Štai „Tėvynėje“ (No. 1 — 1915) savo peržvalgoje „Pora minčių apie klerikalus“ visai nušnekojo į šalį, net su nagaikomis ant Stolpino kaklaraiščio išlėkė ir padanges, tarytum zepelinai, ir numetė ant katalikų didelę bombą — parašų: katalikai veikėjai — tai „klerikalai“ — tai „tautos idealų pardavėjai“. Tas riksmas „Tėvynėje“ pakilo, kai Dr. A. K. Rutkauskas

perspėjo ją cel katalikų pravardžiuoti, kai „Tėvynė“ išskaitė iš „L. Z.“ apie „iškilmingą Saulės kursų atidarymą“. Kursų atidarymo iškilnė matyt „Tėvynėje“ įvarė baisią baime, kurs sutvėrė jos galvoj patentuotas mintis. „L. Z.“ rašo, kad prie „Saulės“ kursų atidarymo buvo pakviesta Dvinskio karės apygardos viršininkas, Vilniaus gubernatorius ir k.; iš redakcijų pakviesta „Vienybė“, „Viltis“, Vairas“. Nė „Liet. Z.“, nė L. Ūkin. redakcijos kvietimų negavo. Kun. Olšauskis prakalboj išsitarė, kad „Saulės“ kursų pakraipa Kristaus dvasioj vedama, dvasioje rusų valstybės ir lietuvių paliosavimo nuo bukinimo. J. Vokietaitis prakalboj priminęs, juk del kursų atidarymo reikia dėkoti carui, armijai ir jos vyriausiam vadui — kursistai šaukė „ura“ ir giedoję „Bože caria“.

Šita žinia „Tėvynėje“ davė progą išplusti katalikus, išvadinti juos klerikalais. Tačiau atmetus į šalį nešvarius pravardžius ir leidus „Tėvynėje“ kaktos išgaruoti be-reikalingam karščiui, aš ją pakviesiu rimtai panagrinėti minėtą straipsnį, del tų kursų atidarymo:

1. Paprastai iškilnėms kviečiami pažistami, prieteliai bei giminės — nieko nėra stebėtino, jei prie „Saulės“ kursų atidarymo buvo pakviesti įtekmingesni asmenys; pirmieškos redakcijos, kaip po iš principo „Saulės“ kursams priešingos, nuolat vedusios prieš tai agitaciją ir tiesos neturėjo susilaukti pakvietimo į minėtą iškilnė.

2. „Saulės“ kursai vedama Kristaus dvasioje. Gi tai ne kriminalas, bet pagirtinas darbas.

3. „Saulės“ kursai vedama rusų valstybės dvasioje. Dvira rusų valstybės, tai, regis, bus krušis, kuris atomai giliai „Tėvynėje“ įsprigęs; tos dvasios ji nesupranta ir dvasia, matyt, visai išlygsvaros varo ją lauk. Bet reikia nurinti ir suprasti, kad ta ypatinga dvasia, tai rimtas kiekvienos valstybės uždavinys rūpintis gerovė savo padonų. Visa gi, kas dažnai valstijoje kyla, kaip prie spauda bei persekiojimo dvasia — tai tik laiko amsireiškimai, kas greitai gaišta evoliucijos bei progreso bėgyje.

4. „Saulės“ kursai vedami ne lenkybei, bet aiškiai lietuviųstė platinti — to jau ir aiškinti nereikia.

5. Svarbiausias pasipiktinimo punktas bene bus tas, kad p. J. Vokietaitis pasakė, kad už kursų atidengimą reikia dėkoti carui, armijai ir vyriausiam vadui. Bet ir čia nuoseklumas reikalauja p. J. Vokietaitio išsitarimą pilnai patvirtinti. Kodėl? Gi, jei rusų armija su savo viršininkais nebūtų atsilankiusi prieš vokiečius, tai ne tik Suvalkai bet ir Kaunas ir Vilnius, visą Lietuvą būtų visai buvus išdeginta ir apie kursų atidarymą ir kalbos būtų nebuvo. Tai nūgis ir „Tėvynėje“ nebus pro šalį drauge su kursistais garbiai sušukti „ura“.

Visa kas pasakyta, suėmus krūvon, labai keistai išrodo, kad esama baisios pagiežos žmonių vadovų, kurie net be-reikalo ieško kam iškilti. Tai nešvarus, baisiai nešvarus paprotys panaudoti nekaltą popierių šmeizimui bei išmisliojimo tikslams.

Tautos idealų pardavimas vardas greičiau (o tai tiesa) pritinka karštakraujams tautiečių vadovams, kurie, kaip savo raštuose bei pasielgimu parodo, del stokos plates pažiūrų bei pažinimo visuomenės psichologijos, tik sa netaktu erzina visuomenę ir demoralizuoja. Laikas, broliai tautiečiai susiprasti, kad jūsų kreivais keliais einama.

K. Lazdaila.

REDAKCIJAI LAISKAS.

Gerb. Tamstos! Indėkite šiuos kelius žodžius Jūsų gerb. laikraštyje.

Išitikus svarbesnėmis lietuvių tautos reikalams, būtent šelpimas Lietuvos medžiaginiams ir dvasiniams būdais lietuvių juokų laikraštis „Tarka“ neapribotam laikui sustojo ejęs. Emėjams to laikraščio atsilyginsime vėliau.

Su pagarba „Tarkos“ Red. ir Adm. So, Boston, Mass.

NAUJOS KNYGOS.

M. Gustaitis Meilė. Poema. Spauda ir lešomis „Kataliko“. 1914. Didesnio formato 24 pusl. Kaina 15 centų. Veikalas priklauso prie dailiesnių leidinių. Gražiai išleistas. Patartume „Draugui“ skaitytojams jį įsigyti.

SALIŪNAS RODO SAVO GALYBĘ.

47-ame savo laikraščio numeryje esame rašę apie saliuono išgalėjimą mūsų gyvenime; mes tada padavėme vieną vaizdelį iš veikimo šv. Kryžiaus parapijos Chicagoje, kuri, nors ir prisirašė prie Federacijos šių metų jos kongrese, surengė neseniai ferus su svaiginamaisiais gėrimais.

Šiomis dienomis esame gavę protestą prieš aną mūsų redakcijos pastabą; po to protestu yra pasirašę septynių katalikiškų draugijų atstovai. Turėtume pilną teisę to protesto nespauzdinti savo laikraštyje, nesa tas protestas surašytas nemandagiai, nekultūringoj formoj ir jame daugybėje vietų apsilenkiamas su tiesa. Tačiau del didelio indomumo dedame jį ištisai, atitaisydami čia pat jo neteisybes ir nušveždami jo vertę, kaip tipoško mūsų santykių vaizdelio.

Protestą redakcija yra gavusi 30 gruodžio pereinū me-

VIEŠAS PROTESTAS.

Mes, šv. Kryžiaus parapijos, Chicago, Ill. ant Town of Lake komitetas ir draugijų, prigulinčių prie tos parapijos, atstovai viešai protestuojame prieš „Draugo“ Redakciją, kuri savo pastabose 47-tame numeryje apšmeižė, ir apjuodino mūsų parapijinį komitetą, (netiesa. Red.) ir parengtus parapijos ferus sulęgino su kokių nors baurum urvu, (urvu buvo pavadintas saliuonas, ne jųs ferai. Red.) iš kurio būtų pasipylę baurūs nuodai. „Draugas“ pasmerkia visą parapijinį komitetą, iškoliodamas jį saliuonų biznieriiais ir juodų darbų platintojais. (Netiesa. Perskaitykite dar sykį „Draugo“ 47-ą numerį).

Kad parodžius visuomenės akys „Draugo“ neteisingus užmetinėjimus ant šv. Kryžiaus parapijos, kuri yra viena iš didžiausių parapijų Chicagoje, arba ir visoje Amerikoje, mes iš savo pusės paduodame aukščiausiai padėkavonė visiems geros širdies lietuviams, (kur ta padėkavonė? Red.) kurie prisidėjo su savo aukomis, darbu, ir surengimu gražių (! Red.) ferų, o žemiau paduodame ištraukas iš „Draugo“, kuris savo

straipsnyje mūsų parapiją apjuodino, tarpe Amerikos lietuvių.

Štai kaip „Draugas“ rašo. Chicagoje šv. Kryžiaus parapijoje šiomis dienomis atsitiko tai, ko duok Dieve, kad nebeatsitiktų nei vienoje mūsų parapijoje. Parapija surengė, taip vadinamus ferus, su visokiais svaiginamais gėrimais: vakaras, susirinkus parapijonims, beveik visą laiką griežia muzika: šokiai (amerikoniški) eina vienas paskui kitą.

Čia, griežtai „Draugas“ meluoja, mūsų muzika susidėjo vien iš lietuvių katalikų, gerų tėvynainių (argi „Draugas“ sakė, iš kokių muzikantų susidėjo jųs muzika? Primitinėti kitam melagystę, neturint tam pamato, gali tik tas, kurs pats teisybės nemylį, arba kurs nesiskaito su savo žodžiais. Labai keista, kad taip elgiasi draugijų ingaliotiniai. Red.), muzikantų, kurie grojo uždėk, ir jie griežė visokius gražius šokus, kokių mūsų visuomenės reikalauja; griežė kaip amerikoniškus, taip ir lietuviškus: nuo negražių šokių buvo prižiūriama komitetų; (mes nesakėme, kad jųs šokiai buvo negra-

žūs; sakėme tik, kad jie buvo amerikoniški; yra juk ir amerikoniškų padorių šokių. Red.) jeigu kas bandė šokti nepadoriai, tas buvo komitetų sulaukytas.

Toliaus „Draugas“ rašo: Svetainėje ir gretimuose kambariuose stalai apšėti girtuoklijančių ir šukaujančių žmonių.

Tas ir gi netiesa. Buvo paravinėjami svaiginami gėrimai atskiruose kambariuose, o šokių svetainė buvo papuošta gražiai ir nebuvo ten stalų del gėrimo svaigalų. (Prie vieno stalo svetainėje sėdėjo žmonės ir gerė svaiginamus gėrimus. Red.) Svetainėje tik galėjo išgerti saldžių gėrimų, o ne svaiginamų; degtinė ir alus buvo užginta nešti į svetainę; (Bet to užgynimo nepaisyta. Svaiginamieji gėrimai nešioti po svetainę. Red.) taip pat nebuvo matyties nei prisigėrusių (galima turėti akis ir nematyti. Red.) nei girtų šukaujančių; jeigu pasitaikė ant galo neramių gaivalų svetainėje, tai galima užtikrinti, kad tie nebuvo prisigėrus pas mus, bet atsilankę, kaip neprašyti svečiai jau kitur prisigėrę. (Gal ir blaivius ferus nebūtų į jųs parapijos cenzorius, bet

„Draugas“ mums primeta, kad mūsų, šv. Kryžiaus parapiją, pirmutinė buvusi įstojusi į L. R. K. Federaciją ir kad mūsų parapijos komitetas, pasirašę ir balsavę rezoliucijai, pasmerkiančiai alkolio intekmę parapijos pramogose, o dabar, sako, sulaužė savo ir Federacijos nutarimus.

Čia taip pat „Draugas“ turi klaidą. Nors mes nesame prieš blaivybę, neiname prieš Federaciją (! Red.), bet kol kas, mūsų parapija nėra dar pasirašiusi po Federaciją ir praetame Chicago Kongrese nebuvo mūsų Komitetai paskirti atstovauti mūsų parapiją. Jeigut nekurių ypotos ir dalyvavo kongrese, tai visgi jie neturėjo parapijos mandatai ir negalėjo atstovauti mūsų parapijos, bet atstovavo vien tik pašalpinės, ar kokias nors Dr-jas, bet ne šv. Kryžiaus parapiją. Taip pat mūsų buvo surengti jau ferai ir piknikas dar prieš Federacijos kongresą. (! Red.).

Šv. Kryžiaus parapija nepriklauso nei Federacijos, nei „Draugo“ cenzūrai ir nenori, kad neprašytos ypotos, kaip „Draugo“ Redaktorius ją valdytų. (Ne mes veržiamės į jųs parapijos cenzorius, bet

jūs stengiatės užžiaupti burną spaudai, kurios priedermė yra viešus visuomenės reikalus svarstyti. Red.) „Draugas“, matyt norėdamas supykinti parapiją su klebonu (prasiimanymas. Red.), kurie dabar gražiame sutikime gyvena (ir ačiū Dievui. Red.), sako: „Griežtai kaltinti tuo atsitikimu, šv. Kryžiaus parapijos klebono — visuomenės jokiu būdu negalėtų...“ Reikiška — klebonas yra geras, bet blogas komitetas, blogi parapijonys. (Demagogija. Prieš parapijonis mes nieko neturime; mes juos gerbiame. Red.). Tiesa, mūsų klebonas, gerb. kun. Al. Skrypka gal ir yra vienas iš geriausių klebonų Chicagoje. Delto gi kada klebonas gyvena sutikti su parapijonimis išvieno darbuojasi su komitetais, kuriuos ne jis pats pasiskiria, bet paskiria katalikiškos draugijos iš savo narių geriausias ir šv. vienybė, nežinūrint to, kad iš šalių blogi žmonės ir nori suardyti mūsų gražią tvarką, bet gi ne veltai sakoma „vienybėje galybė“.

„Draugas“ savame straipsnyje parodo, kad šv. Kryžiaus parapiją valdo (nesakėme kad valdo, bet kad turi didelę intekmę. Red.) saliuoninkai, kad visa parapija tarnauja saliuonams, kad net ir klebonas saliuonininkų bijo, (to mes nesakėme. Red.) nes

TĖVYNĖS AIDAS

PAUKŠTYTĖ.

Kun. Dr. M. Gustaičiui.

Broliai ir sesutės,
Kviečia jus klausyti,
Toli nuo močiutės
Čiulbanti paukštytė.

Tėmyk, ką ji gieda
Ir kaip ji trileną,
Kaip vaikučius rėdo
Ginti lizdą seną.

Lizdą, kurį bočiai
Per tiek amžių suko
Kraugeriai sparnuočiai
Išardyt netruko.

Jie nūn tebeardo
Ir kraują šlakstena
Pervieną, ir gardą,
Bei paukštytę seną.

Vai nutilk, paukštytė,
Liaukis tu čiulbėjus,
Nes vargų giesmelė
Graudina net vėjus.

Mums - gi ką, paukštytė,
Lai giedojus gieda;
Kam jos čia klausyti?
Koki mums čia bėda?

Kolei šiltas kūtes
Ir apdarą turim
Iš vargų močiutės
Per pirštus sau žiūrim.

Sučiulbo, nutilo,
Tarsi kad ko klauso,
Jai turbūt pamalo
Guolis lizdo sauso.

Sau akytėms klasto
Tik - ką - tik čirena
Jau tur būt nebūsto,
Apie lizdą seną.

Bet kur tau? Paukštytė
Sparnelius mėgina
Iš to gal matyti
Jog skristi ketina.

Žeri jos akutės,
Nes ji lėks padėti
Žilgalvės močiutės,
Skriaudas apmokėti.

Ji noriai kovotų
Už tėvų lizdėlį
Ir gvybę duotų,
Taip kalb jos širdelė.

Ji neša plunksnytes
Kojelėms savo
I lizdą mamytės,
Kur tik ką negavo.

Jos sielos veiklumas
Zinomis turtingas
Bus močiai ramamas
Brangus ir naudingas.

Lėk - gi tad, paukštelė,
I gimtine šalį,
Tark močiai žodelį,
Jog mes nesušalę.

Mes dar gyvi esam
Nors už vandenynų,
Išsilgę tebėsam
Link motės beržynų.

Tad sudiev, paukštelė! —
Tik ji mus čiulbėki,
Ir savo giesmele
Mums veikti padėki.

Nes tavo čiulbėjims
Namuosna mus šaukia
Rodo, jog gyvenims
Tik Tėvynėj laukia.

Pranas.

KO NUSIMINUS?

Skiriu P—tei.

taip, sesutė, nusiminus?
Tavo dainos skamb liūdnei —
Gal trokšti čia išvysti laimės?
Gal širdį gnauzo sopuliai?

Nenusimink, o, sesutė!
Jauna, tvirtai ant kojų stoki!
Ir žengk pirmyn prie idealo,
Narsiai su tamsumu kovok!

Krūtinėj, moilė del tėvynės —
Garuoji jauna karšta širdis,
Darbuokis kolai spėkos yra! —
Vaisius parodys ateitis.

Neduk rūdėti plunksnai savo,
Krūtinėj žadink jausmus,
Linksmybę - grožę pamylėki
Ir pamylėk širdies skausmus.

Pakilk aukštai erdvėn svajonių —
Skraidyk kur jos banguoti tyliai,
Skraidyk kur vien ramumas ošia,
Nuskriesk kur yra ir skausmai.

Sakalas.

DEŠIMTS METŲ SMUKLĖJĖ

Penkių Aktų Drama

Paveikslai iš lietuvių gyvenimo Amerikoje

Vertė Jonas Širvintas

Nemulstančiam Blaiybės Platintojui lietuvių
tautiečių tarpe suvienytose Valstijose
Amerikoje, taip pat "Šviesos" Redakto-
riui ir "Lietuvių Rymo-Katalikų Pil-
nybų Blaivininkų Susivienijimo Ame-
rikoje" Dvasių Vadovui — Gerbia-
mam Kun. Petriui Saurusaičiui,
Su Juozapo parapijos Water-
bury, Conn. klebonui, šį vei-
kalą aukoja—VERTEJAS.

VEIKIANTYS ASMENYS.

SIMONAS STOTKUS, smūklininkas.

BARBORA, jo pati.

KATRĖ, jų duktė.

VINCAS, jų sūnus.

JUOZAS GALICNAS, girtuoklis.

ELŽBIETA, jo pati.

VIKTUTĖ, jų duktė.

KUNIGAS TAUČIUS, vietinis klebonas.

TADAS GINTAUTAS, keleivis.

KAZIMIERAS SKIRŠNA, miesto majoro

sūnus.

PRANAS LAKŠTAS — "LINK-

SMUTIS" ir

ONA BRUŽAITĖ, majoro tarnai

STANISLOVAS VIŠNIEVSKIS, šunadok.

DU POLICISTU; VAIKAI IR SUAUGU-

SIEJAI, alaus bei degtinės pantėms neši-

ni pirmo akto antroje scenoje.

PASTABA: Tarp pirmo ir antro aktų praei-

na vieni metai; tarp ketvirto ir penkto

dešimtis metų.

PIRMAS AKTAS.

Pirma Scena.

(Gilumoj scenos smūklė. Pro ją eina gatvė.
Po dešinei už kulisy vežimas; matyti tik tai
lenterės. Stotkus rita nuo vežimo i smūklę
alaus bei degtinės statines.)

VEŽEJAS (už kulisy): Ar jau viskas? (už-
traukia lenterę ant vežimo.)

STOTKUS: Užteks ant šiandien. (Iš kairės
ineina kunigas - klebonas). (I kleboną):

Tegulbus pagarbintas!

KUNIGAS: Per amžių amžius! Tai ką, Si-
monai, visgi atidarei smūklę? Nepaklau-

sei mano patarimų?

STOTKUS: Taip, prabasteli! Kodel neatida-
ryti? Mieste randasi visokie sandėliai

bei užvedimai, bet patogaus viešbučio ne-
ra. Visgi šis labai reikalingas piliečiams

ir keleiviams. Viešbučio be smūklės nega-
lima išlaikyti. Kituose miestuose pilna

smūklių, tai kodel pas mus negali būti?
Ant galo kas tame blogo? Dirbau sun-

čiai visą savo amžėlį, tai nors dabar se-
natvėje lengviau pagyvensiu. Iki šiam

laikui būdamas malūnininku, gaminau
žmonėms duoną, dabar gaminsiu gerimą.

KUNIGAS: Labai priešingai pasielgiai. Vi-
sai nemanian, kad taip atsitiktų.

STOTKUS: Ką turėjau daryti. Žmonės pri-
kalbinėja, net rugoja, kad pertoli į Taksus

važinėti gerimų vestuvėms, krikštynoms,
magaryčioms ar net ir gyduolėms.

KUNIGAS: Oi, Simonai, Simonai! Vėl kar-
toji tą patį, ką pirmiau, idant save ištei-

sinus. Aš gi tau sakau nebet piktą dvasi-
ą intraukė tavo uždėti šia įstaiga. Trokš-

ti lengvaus uždarbio, bet neatkreipi aty-
dos į tai, kad Dievas negali laiminti del-

to, kad žmonės trauki į nuodėmes.

STOTKUS: Juk aš nei vieno neverčiu. Žmo-
nės gerė prieš mus ir po mūsų gers. Ant-

galo, kas prabašini galvoj. Tesergsti ku-
nigas asvo bažnyčią, aš gi savo smūklę.

KUNIGAS: Jau taip kalbi! Seniau, būdamas
malūnininku, geriau kalbėjai, ar bent ge-

resnį mudavei, bet dabar atvirai pasirodai,
kuomi esąs. Matyt piktą dvasią išsirin-

ko sau sąmoningą tarną, kuris trauktų dū-
šes jos pinklėse.

STOTKUS: "Gero smūklė nepagadys — blo-
go bažnyčia nepataisys!"

KUNIGAS: Matau, kad neužsimoka tau aiš-
kinti. Užsidėjai tą begėdišką pramonę ir

nieks tavęs neperkalbės, jei tik šv. Dvasia
apšviestų. Paklausyk, ką čia aš prieš ta-

vo smūklę pasakysiu. Matau, kad velnias
skverbiasi į mano parapiją ir tave išsi-

rinko savo agentu. Tavo sąžinę sąjūdis
visos nuodėmės, vargas, ištvirkimas ir

galvažudystės, kurių priežastimi bus ši
smūklė. Aš šios parapijos tėvas, pa-

smierkiu tą pragaištingą pramoniją. Ank-
ščiau ar vėliau pažinsi savo klaidą, bet ar

žengs šios smūklės slenkstį, melsiu Dievą,
bet tavo įstaiga prakeikiu! Tu kaip da-
bar vėrai mane šalin, gal kuomet šauki,
bet veltui.

STOTKUS: Duok, žmogau, ramybę! Aš tavęs
niekuomet nešauksiu. (ineina i vidų).

KUNIGAS: Atleisk jam, Viešpatie, nes neži-
no ką daro! (išeina po kairę).

Antra Scena.

GINTAUTAS: (ineina po tiesias ryšuliais ne-
šinas; juos pastato ant žemės ir šluosto
prakaitą): Pagaliaus po ilgai kelionei
tvankiam traukinyj esu Pajuryj. Koks
malonus išpūdis pavargusiam keleivijui
matyti patogų viešbutį. Jeigu ir viešbu-
čio šeimininkas toks patogus, tai kelias
dienas čia paviešėsiu. Esu nuvargęs. (Už
kulisy girdėti linksmas švilpavimas) Kas
čia per vienas? Matyt linksmusis vaiki-
nas, kokių esama mažyčiuose miesteliuose,
kur pasileidimas neužnuodijo jaunikaiečių
nekalts širdis ir dvasią. (iš kairės ineina
linksmai švilpaukdamas Pranas) Labą die-
ną berneli! Ar pažįsti šio viešbučio še-
imininką?

PRANAS: Ar pažįstu šio viešbučio šeiminin-
ką?... Iš kur tamsta, kad nepažįstate Si-
mono Stotkaus? Jisai bebūdamas malū-
nininku buvo žinomas visoj apylinkėj, o
dabar viešbučio šeimininku būdamas dar
daugiau pragarės. Taip! Labai gerai
pažįstu Stotką! Tai žmogus didelės do-
ros. Jo pati išimtingiausia moteris vi-
same miestelyj. Jo dukrė turi gražų bal-
są ir gieda bažnytiniam chore, o sūnus
Vincas iki šių dienų tarnaudavo klebonui
prie Mišių ir padėdavo tėvui malūne, da-
bar bus reikalingas ir viešbutij. Nevel-
tui ir Pajuryj bus linksmaus. Ant inkur-
tųjų Stotkus nupirko alaus bei degtinės
visą vežimą; šiandien vakare atsibus
"Grand Opening". Kiekvieną pamylės
dykai. Tai geras pilietis!

GINTAUTAS: Ar išties?

PRANAS: Taip — išties! Ir tamsta vėliau
su manim sutiksime, kada ji pažinsite. Bet

iš kur, tamsta? Matyt svečias?

GINTAUTAS: Bėveik — taip.

PRANAS: Gal, tamsta, agentas ir mokesnius
renki?

GINTAUTAS: Ne suvis.

PRANAS: Gal inžinierius ir matuojate naują
gelžkelį, kuris turės eiti pro Pajuri?

GINTAUTAS: Neįspėjai.

PRANAS: Gal, tamsta, manote čia pirkti lo-
tus ir apsigyventi?

GINTAUTAS: Ir vėl klysti.

PRANAS: Gal... antgalo man negalvoj kas,
tamsta, per vienas?

GINTAUTAS: Taip. Dabar įspėjai!

PRANAS: Dasiprotėjau.

GINTAUTAS: Matan esi neblogas berniukas,
turi gerą širdį — tai aš tau pasakysiu ko
čia atvažiavau.

PRANAS: Neblogas berniukas? Geros širdies?
Meldžiu pasiklauskit mūsų miestely ko no-

rint, ypač kunigo klebono, ar ne už tai ga-
vau pagyrimo lapą, kad buvau ramiausias

vaikas visoj mokykloj. Pasakoją, kada aš
buvau mažiukas, motina man visomet už-

duodavo raminačių lašų ir visomet mie-
gojau ir nešlūmbian. Vėliau, jau kada

buvau vaiku, tėvas duodavo man po tru-
putį degtinės "su šaknelėmis. Aš labai

mėgdavau ir būdavau linksmas, už ką ma-
ne praminė "Linksmučiu". Esant vaiki-

nu, gaudavau laiks nuo laiko išsigerti pas
Stotką, kuris tuomet laikė malūną ir pri-

laikydavo degtinės. Tik meldžiu, tamsta,
apie tai niekam neišsistarkit...

GINTAUTAS: Nebijok, nesu jokiū šnipu. Ką
seniau malūnininkas darė slapčiai, tai da-
bar smūklininkas darys atvirai. Tu be-

abejo būsi geru jo "kostiumieriu". Ar ne
tiesa?

PRANAS: Žinoma. Mano tėvas su motina
gerė ir gyveno iki kol nenumirė; kodel aš

negaliu gerti? Žino ką aš geriu, tai pa-
prastai man ir paduodavo. Dabar dar ge-

riau paduos, nes nereikės slapstyti. Aš
visgi niekuomet nepasigėriau. Reikia ži-
noti saiką, o aš savo žinan.

GINTAUTAS: O! Kad tik taip būtų!

PRANAS: Taip yra — tai ir bus; reikia ži-
noti savo saiką, kiek žmogus gali gerti.

Gal, tamsta, norėtum mane išbandyti?
Visgi aš niekuomet nepasigėriau. Eina-

me; pamatysit, tamsta! tiek (rodo tris
pirštus) išgersiu ir daugiau nieko.

GINTAUTAS: Matai — pirmiau žingeidavai
kas aš per vienas ir ko čia atvykau, da-
bar, kuomet kalbama apie degtinę, tavo

žingeidumas pavirto į troškimą.

PRANAS: Matykit, tamsta, nenoriu kišti sa-
vo nosies į svetimus reikalus. Žingeidu

žinoti šitą apie viską, kas gali ateityj bū-
ti naudinga, bet jeigu kas nenori man pa-

sakyti, tai nei neklauisi. Aš tarnauju pas
miesto majorą Skiršnį, tai girdžiu daug

dalykų ir privalau rimtai užsilaikyti, nes
darbo nemažai yra; tačiau niekas negali

pasakyti, kad aš savo pareigas pamirščiau.
Kartais nuo Stotkaus sugrįžęs, turiu nak-

nikaiti". Bet, tamsta, (pereina kairėn)
neturiu laiko čia stovėti ir su jumis ka-
bėti, turiu skubinties namon, kad prižiū-
rėjus tą vaikištį, idant namo sugrįžtų. Aš
esu jo sargu ir turin jį taip saugoti, kaip
mūsų seną kumelę, kuri paskutiniame lai-
ke taip rambi, tartum užkerėta. Duociu
burtininkei šią skrybėlę, kad užkerėtų.
Tamsta, gal padėtumet pabalnoti už vi-
ną degtinės stikluoką?

GINTAUTAS: Ne, brolau, aš nevartoju svai-
galų.

PRANAS: Ką... ką, tamsta, kalbi? Tamsta,
negeri? Na, nenoriu užgauti, bet tesuka-
poja mane žvirbliai, jei mano nupirkto
alaus ar degtinės stiklelio vienu gerkšniu
neišmauktum. Tai kvailystė gerkšni! (iš-
tikimiau) Pasakyk man, tamsta, taip sau
atvirai: ar, tamsta, juokauji?

GINTAUTAS: Suvis ne! Svaigalai yra biau-
riausi nuodai.

(Toliau bus)

Sveikatos Skyrius

Dr. A. L. Graičūnas

LEKCIJA X.

Adenoidai.

Idant liuosai kvėpuoti, tai krūtinė ir pil-
vas privalo būti liuosai. — Kvėpuoti gerai,
reikalinga, kad nosis, gerklė ir oro trubelės
būtų kiauurai atdaros, svarios, kad oras galėtų
lengvai vaikščioti.

Užkimsimas oro takų. Kada gauni slogą,
tai nosis dažnai užkemša, ir žmogus yra pri-
verstas kvėpuoti per burną. Bet atsargiai el-
giantis į dieną - kitą nosis atsileidžia ir vėl
liuosai gali kvėpuoti.

Bet dažnai sloga, ar kokia kita liga nu-
eina toli į mažiausias plaučių trubeles. Ser-
gant krikulių, džiova ir kitomis panašiomis
ligomis plonutės oro trubelės užanka ir žmo-
gus gali numirti del stokos oro. Kada turi
slogą, nors būtų ji ir lengva, privalai sau-
goties ir neiti į drėgną šaltą vietą, be tinka-
mo apsigėrimo; tečiau neprivalai pamiršti,
kad šitame atsitikime turi turėti kuodaugiau-
sia tyro oro, daugiaus, neg sveikas būda-
mas.

Adenoidai. Labai dažnai kūdikiams yra
užkimsotos nosis į kempį panašiais išaugimais,
kurie priverčia kūdikį kvėpuoti per burnikę.
Šitie augimai, yra vadinami "adenoidais".
Vaikinas ar mergaitė, kuris turi adenoidus la-
bai retai tėra sveikas ir tvirtas arba gali mo-
kintis savo užduotį lengvai. Jie būna daž-
niausiai bukiūs ir negabūs. Jie išsižiūri bukiūs
delto, kad burna jų laikoma yra atdara ir žiū-
ri į žmogų įsteiptomis akimis. — Tokis varg-
šas vaikas ar mergaitė nėra bukas, bet ser-
gantis.

Vienoje mokykloje buvo maža mergaitė
kuri po tris metus sėdėdavo viename ir tame
pačiame skyriuje. Vieną sykį atsilankė mo-
kyklos inspektorius, kuris sykiu buvo ir gydy-
tojas ir užtėmė ją mergaitę. Jis ją pasi-
ėmė ir nusivedė į ligonbutį išėmė "adenoi-
dus". Gydytojas tą padarė labai lengvai.
Jūs nusistebėsite, dažinoje, kad toji mergaitė
prie mato pabaigos iš paskutiniuosios mokinės
savo skyriuje tapo pirmąja.

Delko mes neprivalome alsuoti per burną.
Yra trys didelės ir svarbios priežastys, del-
ko mes turime kvėpuoti per nosis, o ne per
burną:

1. Šaltas oras yra sušildomas pakeliu ei-
nant per ilgas siauras nosies trubeles. Kada
mes kvėpuojame per burną, tai šaltas oras ei-
na stačiai gumuriu į gerklę, ir į plaučius, at-
šaldindamas tuos organus.

2. Oras paprastai yra sausas, taigi išdžio-
vina gerklę, per nosis eidamas jis sudrėksta ir
pasidaro nepavojingas. Sausa išdžiovinata ger-
klė suteikia žmogui nesmagumą.

3. Oras paprastai savyje turi dulkių ir
mikrobų. Kvėpuojant per burną lengvai
praleidžia tuos nešvarumus į oro trubeles; bet
kvėpuojant per nosis tai neatsitinka, delto,
kad nosis perkošia orą. Mes galim daug dul-
kių sulaukyti ir neįleisti į plaučius, kvėpuoda-
mi per nosis. Kaip tas pasidaro, ir del kokios
priežasties yra reikalinga neįleisti į plaučius
nei dulkių nei mikrobų, mes tuojaus paaiškin-
sime:—

Nosyje randasi plaukeliai, pro kuriuos
oras praeidamas palieka ant jų dulkes ir mi-
krobus. Beto jose randasi tūkstančiai mažų,
jei taip pavadinsime, šluotelių, kurios nuolat
šluoja ir švarina įsigavusias su oru dulkes.
Šitos mažos šluotelės yra vadinamos "cilia",
jos surenka ir sugaudo dulkes ir išvaro ar-
ba iššluoja lauk. Cilia yra randamos nosyse,
oro trubelėse ir giliai plaučių trubelėse. Iš
priežasties šitųjų "cilia" — dulkes neįeina
į plaučius, ir jų negali suželsiti.

Kada eini į dulketą vietą — kaip tai
jaunjon, klijoman ar prie šiandų laike kulimo,
braukiant linus ir tt. tai labai naudingas daik-
tas aprišti nosis ir burną švaria skaraitė: tuo-
mi palengvinsi darbą cilia joms. Galima pasa-
kyti, kad prie krėtimo šiaudų, minimo ir
braukimo linų yra taip daryti net reikalinga.
Vėjai ir dulkes nešioja laike kelionės — tai
apsiršinimas skaraitė nosies ir burnos daug pa-
vojaus pašalinai. Žodžiu, turi padėti gamtai,
kad būtinai visada sveikas.

Dulkėse randasi mikrobų. Svarbiausia-gi

MADONA.

— "Graži, kaip angelas",
pusbalsiai tarė piešėjas žvilg-
terėjęs į sėdinčią prieš jį mo-
terį, kurią piešė, kaipo moti-
na laikandį kūdikį ant kelių.
Ir ištikro daili ji buvo, nors
akys kietos ir šaltos, iš ku-
rių spindėjo negryna siela.
Jis to netėmijo — piešė taip,
kaip ji galėjo būti tyra ir an-
geliška — nors ir nebuvo to-
ki. Užbaigtas jau paveikslas.
Ji stovi prieš jį, atydziai žiū-
rėdama į veidą pilną grožės
ir malonumo. Staigiai pa-
šiepiančiai, šaltai nusijuokė iš
piešėjo ir jo darbo. Ji nega-
lėjo suprasti, kodel jis indė-
jo tiek jausmo ir malonumo
į tą paveikslą. Meilus moti-
nos veidas, gilios, pilnos liū-
desio akys neužgavo jokios
prakilnesnios stygos jos šir-
dyje. Ir vėl grįžo į savo tam-
sų nesvarų gyvenimą.

Už kiek laiko atėjo paveik-
slų žinovas pas piešėją. Il-
gai su nusistebėjimu žiūrėjo
į nupieštą veidą. "Madona, o
ne moteris!" sušuko. Ir ko-
del ne, užklauso savęs piešė-
jas. Išėjo žinovui nupiešia
šviesą aplink moteriškes gal-
vas. Laikui bėgant Madonos
paveikslas buvo patalpintas
garsioje bažnyčioje, kur visi
ją regėjo ir stebėjos iš pa-
veiklo gražumo.

Vėjas lyg pašėlęs suko ir
blaskė sniegą vis smarkiau ir
smarkiau. Gatvė tuščia. Jo-
je buvo tik viena moteriškė,
kuri prisilaikydama geležinės
tvorosėjo nežinodama kur.
Dar smarkiau sušvilpė vėjas
ir puolė visu smarkumu į ei-
nančią, bloksdamas ją prie
durų didelės bažnyčios.
Šiek - tiek atgavus kvapą in-
ėjo vidun. "Nors čia gal ga-
lesiu prisiglausti!" — tarė sau.
Kiek atilsėjusi pradėjo žin-
geidžiai dairytis.

kai, dalykas labai lengva iš-
tirti. Italų kalboje "Corvi-
no" (korvino) reiškia "juod-
bėris", "juodas". Todel ga-
lima daleisti, kad prieš len-
kams ateisiant į Lietuvą —
tieji Milevskiai tiesiog vadi-
nosi "juodžiais" ar "juodbė-
riais" ir tik lietuvystės nu-
sikratę "korvinais" tapo... O
gal dar jų ainiai sugryžę lie-
tuvystėn, ir vėl duos Lietuvai
"juodbėrius".

K. P. R.

KAS TAI YRA CICILIKAS?

(Monologas)

Jaunas vaikinas, raudoni ka-
laryšiu ir raudonomis skarpe-
komis iš po užrėžtų kelnų išima
ant scenos.

Mieli Klausytojai ir Mie-
liausios Klausytojos! Niekas
čia manes neperstato, tai aš
pats save jums perstatių: esu
žmogystė, vardu Perkū-
nas, Vėjavaišis pravarde, iš
kaimo Tuščiagalvių. O, tai
prakilni giminė ne nuo
seno atsiradusi ir jau
pagarsėjusi savo žymiai
nuožniais darbais! Tai giminė,
kuri davė pradžia taip va-
dinamam Cicilikumui ir jo pa-
sekėjams cicilikams. Nėra to-
del ko stebėtis, kad ir aš pa-
metęs dykažmogystę stveriau-
si to amato ir, kaip tikras
saudonaklis, noriu juos tos
naujos gadinės mokslu supa-
žindinti. Taigi šiandien jau aš
esu tikras cicilikas. Ar jūs
žinote, kas tai yra cicilikas?
Yra tai augštas žmogus (ga-
li būti ir mažas), žemo moks-
lo, plačiai apsiskaitęs žydėlių
pliovių prieš Dievą, bažny-
čią, kunigus, kapitalistus, da-
vatkas ir visus kitus gerus
žmones. Matote kokias tai
turi būti tikras cicilikas. Hm...
jums juokas, kad aš teisybę
pleišniu. O, kad jūs žinotumet,
kaip sunku pasiekti cici-
likizmo laipsnį, tai gal nei vie-
nas iš jūsų tai padaryti ne-
norėtų.

Visų-pirmu reikia išsižadėti
tikro tikėjimo, užginti, kad
Dievas yra, o tikėti, kad Die-
vo nėra ir darodyti, kad nie-
ko nėra: išmisliti visokius mo-
lus apie bažnyčią, drėbti kiti
tik seilės pakis ir apjuodinti
kunigus, didžiausius mūsų
priešus, galų gale karianti su
visais katalikais ir kitokiais
žmonėmis pripažįstamais
mus už tamsybės apaštalus.
Na, sakykite, ar tai nesunkus
darbas! Taip, begalo sunkus,
nėra abejonės. Bepiga būtų,
kad tik liežuvių veikumet, bet
kad toji liežuvių viosumenė to-
ki kietsprandė, nepasiduoda
mūsų prigaudinėjimams, ne-
užtenka liežuvių, reikia dar
ir rankomis veikti. Todel mes
"keleiviais" būdami ir bruka-
me visokias "šakes", "dile-
lius" ir kitokias šunybės žmo-
nės, kad persitauti, kad užsi-
kręstų cicilizmo perfumu ir
kada ašiu tokiam pasidaravimui
mūsų žmogus cicilizmu dvokia
— gauna tada ciciliko laipsnį.
(Kiek pagalvojęs, nuliūdusiu
balsu). Tečiau kažkas pa-

skutiniame laike neįveikiama
žmonės į kilpas intraukti ir
akis apdumti tokiu augštu žė-
mu išmislui? (Duria pirštu į
nosį) Aha! žinau kodėl. Tie
mūsų nevydonai-ilkaskverniai,
kurie rūpi žmonių gerove ir
kurie supranta mūsų klaidas,
aiškina žmonėms, išrodo jėgas
mūsų blogas puses: (į šalį)
mes gerų ir netu-
rime; bet jūs neklausykite jų!
sykite jų, nors ir patys ma-
tote, kad mes ikišiol nieko
neatsiekėme ir neatsieksime
ir nieko gero žmonijai apat
skriaudoms nepadarėme ir ne-
padarysime, tečiau neklausy-
kite jų!

Kiekvienam cicilikui tur la-
biausiai rūpėti, kad padarius
betvarkę žmonių sugyvenime,
priešinties visam tam, kas vi-
someni atneša gerovę ir
džiaugties gerų žmonių nepa-
siekimu. Jeigu taip nepasi-
elgsi nebūsi cicilikas; būsi,
kaip ir vis kiti žmonės — ra-
maus būdo.

Mums cicilikams normalis
(paprastas) gyvenimas netin-
ka: šiandien gyvename be jo-
kio įstatų, rytoj įvedame savo
įstatymus, o poryt jau ir jų
nėbereikia. Todel, jei kame
nors išdygsta revoliucijinė
dvasia, o! tenai cicilikams ru-
giapintis. Mes viską tada mo-
kame su dumblais sumaišyti ir
gerai... pasipelniti. Arba, jei
kokioje šeimynoje betvarkė,
tai žinok gerai, kad tenai jau
tur būt pasidaravo koks bur-
dingeris — cicilikėlis.

O! kad man galima būtų žio-
nai išdrėbti jums visą savo
gyvenimo purvyną, be abejo
ciciliko vardas jums taip sal-
dus būtų, kaip čemeryčios, ir
jūs visi virstumet cicilikais,
(karščiuojasi) ir visais pasa-
ulio būty cicilikų! O, tada būtų
ištvirkėlių rojus, tada mes iš-
naudotume, tada mes viešpa-
tantume! (ekstazijoje) Tada
būtų dumblynas... gaudyti žu-
veles, tada būtų purvynas
braidyti cicilikėliams, tada
būtų mėšlynas... gyventi mūsų
broleliams!...

Mapanas.

IMIGRACIJOS KLAUSIMAS.

Jungtinėse Valstijose ne-
mažai randasi imigracijos
priešų, kurie stengiasi viso-
kais būdais sutrukdyti ateiv-
vių plaukimą į Ameriką. Gar-
siausiu tame dalyke priešu
yra Burnetto — Dillinghamo
biliaus. Kelis syk buvo mėgin-
ta praversti jį per senatą, bet
neturėjo pasisekimo. Dabar-
tės, kada užvirė didžioji karė,
dauguma ateivystės priešu,
bijodamies, jog kare pasibaig-
sų pakils imigracija, išnau-
jo tą bilį išskėlė aiškėn ir jis
bus svarstomas senato pose-
džioose.

Reikėtų visų-pirmiausia at-
kreipti atydą, ant kiek Jungti-
nių Valstijų baimė, kad ateiv-
ystė pakilsianti yra pama-
tuota. Dauguma laikosi tos
nuomonės, kad užsibaigus ka-
rei, ateivių skaičius padidės,
bet nemažai randasi ir tokių,
kurie tvirtina, kad imigraci-
ja nepakils, bet dar, sulygi-

nant su kitų metų ateivių
skaičiumi, žymiai sumažės.
Kare sumažins daugybę
kelių, dirbtuvių, kelių, gelež-
nių ir juos visus pirm viso
reiks taisyti. Tas darbas pa-
reikalaus tūkstančių darbinin-
kų. Po karės — gi darbininkų
bus mažiau, tai ir nėra ko
bijoties, kad Amerikoje susi-
lankysime didesnio skaičiaus
ateivių. Dar reikia atsiminti,
kad tuos milijonus žmonių
trintančius Prancūzijos, Bel-
gijos, Rusijos ir Austrijos
karės laukuose sudaro darbi-
ninkai, — kurių netekus bega-
li sumažės darbininkų skai-
čius visose šalyse. Europos
darbininkai neturės reikalo
iškoti darbo užrubežy, kada
ten, pas juos, bus užtektinai
darbo ir tai gerai apmokamo.
Europoje reikės atitaisyti
milžiniškas sunaikinimo dar-
bas ir galima tikėtis, kaip tu-
li tvirtina, jog dauguma ateiv-
vių dar sugrįš iš Amerikos,
kad išnaudojus pasipelnymo
tinkamą laiką. Tada Jungti-
nės Valstijos proga už-
griebti į savo rankas prekybą,
turės netikėtai panaikinti viso-
kias prieš ateivius priemones,
bet dar palengvinti ateiviams
kelį į Jungtines Valstijas.

Prieš karę Burnetto bilius
daugiau rėmėsi ant politiko
pamato, negu ekonominio. Jis
buvo išsuktas slavų dideliu
plaukimu Amerikon. Slavai
čia neperdaug užkėnėdami,
kiečiai visados turėdavo vir-
menybę ir tas bilis kaip tik-
tai ir buvo jėgas labai prie-
lankus.

Iškilus kare, Amerikos pa-
rijotai persitvarkė, jog vokie-
čiai, su savo kultūra, užsipy-
rimais ir geidimais tapti pa-
saulio valdonais, yra daugias
Jungtinės Valstijos pavoj-
jinti, ne kaip slavai, lietuviai
arba kitos tautos Kiekvienas
vokietys ateivis atsineša su
savim dalį savo "faterlando",
ir skina taką būsimiems už-
kariavimams.

Amerika jau šiandieną turi
nemažai vargo su vokiečiais
ateiviais, kurie, kad ir plie-
čiais tapę, stengiasi intrigu
keliais padėti savo tėvynės
kare. Jeigu — gi vokiečių imi-
grantų skaičius padidėtų, ta-
da jie lengvai galėtų nutverti
į savo rankas šalies valdymą
ir įvesti čia tokią pat imperi-
jalizmo tvarką, kaip Vokietij-
joje, arba Turkijoje.

Atsižvelgiant į tuos daly-
kus, senatas karštai ginčijosi
delei Burnetto biliaus, kada
jis buvo išvilkta aiškėn. Vis-
mažai jis turi šalininkų, vis-
gi priešingų jam randasi di-
duma. Bet ir per senatą per-
ėjus šitam biliumi, galima tikė-
ties, kad Jung. Val. preziden-
tas uždės ant jo savo veto, nes
jisai priguli prie priešingų
tam biliumi.

AR KRISTUS KALTAS, KAD KRIKŠČIONYS KARIAUDAMI LIEJA KRAUJĄ?

P. Norkus "Vienybės Lietu-
vinių" num. 51 stengiasi išro-
dyti pasauliui: "Kam reikia
žvest Kristaus gimtadienį. Ka-
lėdas, jei Kristus ir jo moks-
las

nieko nereiškia žmonių gyven-
me?" Nors patys pripažįsta,
kad Kristus visako gerai moki-
no. Jei pripažinti, Norkau, kad
Kristus gerai mokino, o tikėtai
Krikščionys, kurie tą vardą ne-
vertai savinasi, sukelia kraujo
liejimą, tai kodėl sakai kad Jo
mokslas nieko nereiškia? Kad vi-
si Jo mokslo tikslai panorėtų pil-
dyti, jokių karių niekad negalė-
tų būti. Nes jei kiekvienas būtų
prisirengęs atkreipti užgaunan-
čiam per vieną žandą kitą žan-
dą, tai nebūtų nei vieno, kura
kėsintų kitam ranką ištieti ir
per žandą užgauti. Jei vienas ar-
ba du kurie nevertai savinasi
Krikščionio vardą sukelia karės
ugnį, kurioje yra priversti iš vi-
sų pusų dorieji Krikščionys lie-
ti kraują, ir ginti savo tėvynę

nuo neteisinių ir nederų nūpa-
likų, tai kas sveiku protu gali
niekinti visą Krikščionybę ir
Kristaus mokslą? Mano nuomo-
ne, visų karių sukelimo didžiau-
sia ir baisiausia priežastis yra
tai traukimas žmonių nuo
Kristaus mokslo, kaip patys
Norkus daro, pasiūlydamas
jiems karės dievą. Argi reikia
didesnio traukimo žmonių nuo
Kristaus mokslo, kaip eitavi-
mas tokių nesamonių, kuriomis
drįstą vadinti Kristaus isteri-
ją mitu?

Nes niekas nerado istorijoje
tokios nesamonės, būk kokia
tauta būtų taip papaukusi, kad
nuo mito arba nuo žmonių pra-
manyto asmens būtų skaičiusi
metus savo egzistavimo.
Kun. P. P. Saurusaitis.

TEISIŲ SKYRIUS.

Adv. A. A. Šlakis

Norėdami gauti teisišką pa-
tarimą, malonėkite aiškiai ir pil-
nai, iki mažiausios smulkmenos,
parašyti reikalą, ir ką norite ži-
noti, ir pasiųskite laiską, šino
antraštu:

Advokatas A. A. Šlakis.
"Dragas" Teisių skyrius, 1300
W. 46th st., Chicago, Illinois.

KĄ DARYTI SU SVARBAIS DOKUMENTAIS?

Worcester, Mass., lapkr. 22 d.,
1914 m. (I teisių patarimo sky-
rių), meldžiu man patarti apie
šių dalykus:

1. Aš turėjau ant savo namo
skolos \$5000.00, kurią pėmiau
iš Worcester Five Cents Sa-
vings Bank. Pagal kontrakto aš
mokėjau \$500.00; dabar tikrai
pasiliko \$4500.00. Atmokėjus
tuos \$500.00, aš pareikalavau, kad
jie man duotų "Release" ant at-
mokėtų pinigų, ydant aš galė-
čiau jį paduoti Worcester
County Recorder's Office. Jie
man atsakė, kad jie negali to pa-
daryti, nes visa paskola yra one
mortgage, ir kad aš galiu būti
patenkintas su ta kvita, kuria
jie man davė. Aš tikin, kad tos
kvitos yra geros, bet kas būtų
jeigu aš jas pamečiau. Malonė-
kite atsakyti man ar aš neesu
pavojuje, o jeigu esu, tai kur tu-
ri kreiptis?

2. Girdėjau, kad jeigu nėra
bėlos po pėmiu, o namas su-
degtų, tai apdraudus kompanija
apžiūrėjus atsisako mokėti už
nuostolius. Jeigu taip, tai ar
vistik ar bėla ar glass cups.
Aš girdėjau, kad pastaroji gali
užimti bėlos vietą. Meldžiu at-
sakymo?

3. Turin apdraudęs naminius
rakandus nuo ugnies; taip-pat
turin apdraudęs vaikučių gyvas-
tis. Kas būtų jeigu tuodu do-
kumentu žūtų arba sudėgtų pas
mane? Ar aš galėčiau reikau-
sitistikus, žanti apdraudus pin-
gus?

Su godone,

J. S.

ATSAKYMAS.

1. Benks vien tikrai kvita ga-
lėjo jums duoti. Jeigu pame-
tumėte tą kvitą nebūtumet jokiamo
pavojuje, nes banka negalėtų
užsisiginti.

2. Jeigu apdraudus kompani-
ja reikalauja bėlos po pėmiu,
tamtsta turi ją ir turėti, kad gau-
ti atlyginimą. Iš kompanijos
nelaimė atsitikus. Glass cups
negali užimti bėlos vietos.

3. Taip: galite gauti apdrau-
dos pinigų, kad ir prapultų tie
dokumentai, nes kompanija vi-
somet pas save turi tu popierių
kopijas. Žinoma, tamsta turi
saugoti svarbų dokumentą.
Ydant nepamesti svarbių popierių
tai geriausia yra juos laikyti sau-
gioje lankos dėfuteje (Safety
Deposit Box).

Chicago, Ill., 2 d. gruodžio
1914 m. (I teisių skyrių), ma-
lonėkite paaiškinti šiuos klaus-
mus:

1. Mano name barzdaskutys
turi kontraktą (lease) ant dvie-
jų metų. Kontrakte yra įrašyta,
jeigu kas suges, savininkas namo
turi taisyti. Tas barzdaskutys
dabar labai dažnai išmuša (ji-
sai pata arba kas kitas) langus
ir jis pata sudega, bet kada ran-
da reikia mokėti jis atskaitė iš

randos, sakydams, kad jis tiek
ir tiek išleido ant sudėjimo stik-
lų. Ar jis gali taip daryti? Ar
gali man iš randos atskaityti,
jeigu aš nieko nežinoju apie tą
langą iki nueinu nuomos atsiim-
ti?

2. Ar aš galiu uždrausti sienoj
daryti skyles. Mano nuomoto-
jas padarė sienoje skylę iš vieno
kambario klaurai į kitą. Sugadi-
no sieną: kas man daryti?

3. Ar aš galiu ką gauti iš kom-
panijos, kuri apskelbimus ant
mano namo teploja be mano ži-
nos. Ar aš turiu teisman paduoti
tą žmogų, kuris išdavė leidimą,
beman žinios, tai kompanijai
apskelbimus teplioti. Tas kuris
išdavė tokį pavilijimą, tai kom-
panijai turi kontraktą (lease)
kambariams tame name,
ir jis tvirtina, kad jis turi teisę
iš lauko ant namo daryti ką
nori ir išduoti leidimą apskelbi-
mus piešti. Žinoma, mano namo
sienas sudarkė ir aš užtai nieko
negavau. Leidau du laiskų į
kompaniją, bet jie man nieko ne-
atsakė. Ar aš galiu paduoti į
teismą vieną ar kitą?

4. Jeigu žmogus nori padaryti
raštus (dokumentus) ant savo
nuosavybės kokiame nors žmogui,
koki tie dokumentai turi būti?
Kaip aš girdėjan, kad kai-ku-
riose valstijose reikalauja tri-
jų liudininkų ant tų dokumentų,
bet kai-kuriose užtenka ir dvie-
jų. Kaip Illinois valstija reika-
lauja?

ATSAKYMAS.

1. Ne: jisai neturi jokios teisės
taip daryti. Jeigu longo stik-
las yra išmūstas, jisai turi Tam-
tai apie tai pranešti. Tamstai
nedavęs jokios žinios, jisai negali
atsikaityti išleistus pinigus iš
randos. Jis turi prirodyti savo
reikalavimo teisingumą.

2. Tamsta galite užtai jį pa-
duoti į teismą ir reikalauti at-
lyginimo už padaryta blėdį. Jeigu
jis tai nedarytumet, tai galite
jam duoti tridesimtis dienų, kad
jis išėitų laukan.

3. Tamsta galite tą kompaniją
paduoti į teismą už padaryta
blėdį, nes ji negali teplioti namo
dėnų be jūsų pavilijimo.

4. Žmogus, norėdamas padaryti
dokumentus ant savo nuosavy-
bės kitai ypatai gali visokius do-
kumentus padaryti. Viskas pri-
guli ką jisai nori daryti. Jeigu
testamentą nori padaryti, tai pa-
gal Illinois valstijos teisin, turi
turėti du liudininkų: kitose
valstijose reikalauja daugiau, o
kitur taip-pat, kaip ir Illinois
valstijoje.

A. S.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

ATSISAUKIMAS I SUSIVIENI-
JIMO LIETUVIŲ RYMO-KA-
TALIKŲ AMERIKOJE CHICA-
GOS APSKRITIES KUOPAS.

Mūsų Susivienijimo Centro
raštinkas, p. Vasiljauskas
pranešė "Drago" No. 1-me
apie pirkimą Susivienijimui nuo-
savių namų Brooklyne, bet la-
bai maža apie tuos namus pada-
vė žinių: taigi mažai teizingai
apie tuos namus negalima ir bal-
suoti už jų pirkimą arba prieš
pirkimą.

Tame dalyke per metinį S. L.
R. K. A. Chicago's apskrities
delegatų susižiavimą, sausio,
1915 m. šv. Jurgio parapijos sa-
lėje, Chicagoje, štai kas tapo
nutarta:

Delegatai pritarė tokiam gra-

Belgijos karalius Albertas, kuris dabar yra valdovu be
salies.

žiam sumanymui, tečiau nuta-
rė kreipties į Centrą, kad jis at-
sakyti į šiuos klausimus.

1) Kaip seniai pastatyti na-
mai, 2) kiek apsiūtų jų portai-
symas, kad tikty spausčiau
ir kitoms susivienijimo įstai-
goms, 3) kiek duotų pelno li-
kusioji nuo Susivienijimo reika-
lų namų dalis ir 4) ar galima
pasitikti po keleto metų juos
parduoti be nuostolio? Kol gausi-
me tų žinių mūsų apskrities ku-
pas prašome susilaikyti nuo bal-
savimo.

Chicago's apskrities raštinkas.

K. Pakštas.

SUSIVIENIJIMO PRAKALBOS

2 d. sausio, S. L. R. K. A. 33-
kuopa, Englewood'e, surengė
prakalbą, tuo tikslu, kad surinkti
aukų Europos karėje nukentė-
jusiems lietuviams. P. P. Gud-
kalbėjo apie dabartinę karę ir
jos pasekmes: ragino prisidėti
aukoms prie sušėlpmo nukentė-
jusių mūsų brolių. Toliau sekė
monologas, kurį atliko p. J. Kau-
pas. Padarė linksmą įspūdį, P. P.
Mulevičien skaitė indonų referatą
apie ūkės gyvenimą. Ant gal-
kalbėjo kun. P. Lapelis. Placis
išaiškino apie spaudą ir ragino
gerą spaudą remti.

Per prakalbą buvo renkamos
aukos Tautos Fondui. Surinkta
\$8.65. Vakaro pėlras taip-pat ski-
riamas tam pačiam tikslui, o kiek
jo bus, tai bus paskelbta vėliau.
Po prakalbų dar gražiai pasiel-
ta.

Mažiukas.

S. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIVINI-
JIMAI.

1. Omaha, Neb., 128 kp. turė-
tartinai susirinkimą nedėlio, 10 d.
sausio, 1915 m. 3-40 po pietų 35. An-
tano parapijos bažnytinėje salėje.
Kviečiame visus namus ateiti į
naują narių ateivystę.

Susirinkimas bus svarbus, nes be
naujos valdybos, organizavimas be-
tinis mokėsių ir mokėsių už e-
gang.

Rašt. Pr. Versliskas, 277 S. 334

Durycas, Pa. 61 kp. turė susir-
kimą 17 d. sausio, 1915 m. Visus kvie-
čiame prisidėti prie užsikimšimo
mokėsių, ir pranešti kiek metų na-
rys turi, nes dabar to reikalauja
Centras. Atsiveiskite ir naujų narių
pasirašyti.

Juozas Ignatavičia, Rašt.

Homestead, Pa. 38 kp. turė pirmą
bertaininį susirinkimą 10 d. sausio
1915 m. tuojaus po sumai, pabažny-
tinėje salėje. Visi nariai ir nenariai
norintieji prisirašyti kviečiame atsi-
lankyti.

Rašt. J. Gudzinus.

Lewiston, Me. 26 kp. laikys susi-
rinkimą sausio 17 d. 1915, 2 val. po
pietų, Baltramiejus svetainėje, 387
Lisbon str. Visi nariai kviečiami su-
sirinkti užsikimšti duokles ir ap-
svarstyti kitų svarbių reikalų.

Rašt. M. Čerėškevičius.

Bridgeport, Conn. 9 kp. laikys in-
tinį susirinkimą nedėlio, sausio 3
d. 6:30 val. vakare parapijos svetai-
nėje, S. Park ave. Visi nariai kvie-
čiami ateiti, nes bus rinkimas naujos
valdybos ir įvedimas pašalpos skv-
riaus. Už nepribėgimą be priežasties
ant susirinkimo bus nės 50 centų.
Rašt. J. Siaučiūnas.

Pittsburgh, Pa. 87 kp. turė metinį
susirinkimą tuojaus po sumos, 10 d.
sausio 1915 m., parapijos mokyklo-
je. Kviečiame visus narius susirinkti,
nes bus renkama valdyba ir priimami
mokėsių.

Rašt. Pov. Bajus.

New Britain, Conn. 109 kp. turė
metinį susirinkimą nedėlio, 10 d.
sausio, 1915 m. 2 val. po pietų, pa-
parpijos svetainėje. Visi nariai
atsilankyti.

Rašt. V. Rudnik.

Chicago, Ill. 99 kp. turė sa-
usio 10 d. sausio, 1 val. po pietų
Jurgio parapijos svetainėje. V-
ciai kviečiami susirinkti, nes bus
svarbių dalykų ar varstyti.

Rašt. A. Gudinskis.

Shenandoah, Pa. 40 kp. turė
nį susirinkimą 17 d. sausio, 1 v-
pietų pabažnytinėje svetainėje.
Renkama nauja valdyba, priimami
mokėsių ir nauji nariai. Visi k-
mi.

Rašt. P.

Easton, Pa. 99 kp. turė
siringimą sausio 10 d., 2 v-
pietų pabažnytinėje svetainėje.
Visi kviečiami užsine-
mokėsių ir apvarstyti k-
aus, kurie prisidėti nemaz-
Nepamirškite naujų narių
Jonas Skirmant.

Cleveland, Ohio. 8 kuopa
siringimą 10 d. sausio 1915
po pietų, bažnytinėje svetainėje.
Nariai turi prisidėti, nes
svarbių reikalų apvarstyti.

M. Maliauskas.

Spring Valley, Ill. 146 kp.
tinį susirinkimą sausio 17 d.
po pietų parapijos svetainėje.
Kviečiame ateiti ir naujų
vesti.

J. Grudis.

Elizabeth, N. J. 3 kp. bus be-
nis susirinkimas 13 d. sausio,
vakare bažnytinėje salėje. Visi k-
mi prisidėti užsikimšti už e-
bertaininę. Norintieji gauti pa-
šyti į pašalpos skyrių. Bus re-
nauja valdyba.

Ig. Balčiūnas.

Chicago, Ill. Nekalto Pra-
parpijoje, 155 kuopa laikys
rinkimą šv. Onos sv. t. 10 d.
California ave. tuojaus po su-
panalų. Visi nariai kvie-
ti, daug svarbių reikalų li-
rimo.

V.

Chicago, Ill. 83 kuopa laikys
susirinkimą nedėlio, 10 d. sa-
usio 1 val. po pietų, šv. Kryžia-
rapijos svetainėje. Visi nariai
kviečiami prisidėti prie naujų ateivystės.

J. Palekas, E.

Waterbury, Conn. 11 tos kp.
rinkimas atsisiu 10 d. sausio,
pijūnėje svetainėje (mažonoj-
loj), 3-4 val. po pietų.

A. Abratis.

Reading, Pa. 49 kp. laikys
nį susirinkimą 10 d. sausio, 15
2 val. po pietų, pas kuopos
ninką Antaną Jakuciūnį.

A. Jakuciūnis.

Dequense, Pa. 102 kp. tur-
tartinį susirinkimą 10 d. sa-
usio 1 val. po pietų

RAULO SU KAZIU PAŠNEKOS.

RAULŲ MARŠO VAIZDELIAI.

(Skiriu raudon-nosės savaitės apvaikšiojimui).

Senu papratimu Raulai susirenka prie bažnyčios durų „davatų“ pasiūlyti. Kada bažnyčios durys užsidaro, žmonės į vidų suėjus, Raulai pradeda savo maršą, pirmą „džiką“ atitrepenę. Jų pirmininkas ant ilgos kartės iškelia tamais raudoną vėliavą su parašu: „Viso pasaulio, cecilistai vienykimės!“ ir žengia priekiu. Jį paseka susiparavę Raulai. Prie atlagų jiems prisagstyta raudoni skudurai ir vėjui pučiant plevėsuoja, raitydamiesi apie kaklus. Paklūsė taip pat raudona. Karštesni socializmo pasekėjai raudonus skudurus turi prisigėję prie skrybėlių, nugaros ir net kojų. Juo raudonumo daugiau, juo geriau.

Maršuodami dainuoja:

Mums bažnyčių nebereikia. Kas tik šventas — visad peikiame. Mokslą doros mes išvysim, Laisvę mes išsigysim.

Ramta — drama — ramta — buvo! Cecilizmas nepaprastu!

Visus kunigus išskarsim, Katalikams kailį persim.

Svieta piktybes naikinsim, Cecilizmą vien gaivinsim!

Ramta — drama — etc.

Kad drąsiau daugiau būtų, Cecilizmas nepažūtų, — Begim greitai pas Stapelį išigerti po stiklelį.

Ramta — drama — etc.

Taip dainuodami prisiartina prie Stapelio saliono. Raulų pirmininkas su raudonu veluku pirmas veržiasi į vidų. Paskui soka Raulų armija. Salūninkas su salūninke plačiai atidaro duris ir kiekvienam Raului žemai nusilenkia. Raulai jaučiasi karaliais.

Sueina į vidų ir salono durys, kaip pragaros vartai, užsidaro. Salūninkas, kaip vėjukas (tik storas), prie baro sukinėjasi. Alus, degtinė, „džinė“ ir kitokie gerimai iš bonkų kraustosi į Raulų gerkles, o iš ten smengta kur reikia. Salūninkė dantis rodo, Raulams pagirimus maišais beria. Raulai praslinkmina, pasidaro karingi. Pirmininkas krato veluką ir šaukia: „Tegyvuoja cecilizmas!“ Jam pritaria girtų Raulų balsai, Salūnas prisipildo eigarų dūmais, klegesiu, blevizgomis, šukavimais.

Pirmininkas pastebi vieną Raulą sviruojant, vos baro beisilaukiant. Pirmininkas užtraukia:

Raulai, Raulai! jau tu girtas, Tavo kojos nebetvirtos, Galva kratos, maskatuojas, Žodžiai pinas, gargaluojas.

Stovėjęs Raulas, paleidžia barą ir bando taip pat daina atsakyti.

Pirmininke, geras tarne, Gelbėk draugą tokiame varge! Melsk Stapelį patalynės.

Jau užtenka man dektinės! Stapelis geras žmogus — iš

sklepo atgabena keletą maišų ir patiesia prie baro. Nusigėrusį Raulą atsargiai paguldo ir liuliuoja.

Ciucia, liulia, Rauluželi, Ciucia, mūs vargo bičiuli Miegok saldžiai, balandėli, Slėgdams tokį kietą golį! Liuliuojamas Raulas užmiegti. Bet čia prie jo prieina po pakampes besitrines riestvuodegis keturkojis Taksis. Kaip koks niekadejas, Taksis pradeda laižyti Raulo inkaitusį veidą.

Raului toki Taksio taktika nepatinka, jis suniurna ir šaukia: „Salin prakeiktos davatos! Mano veidas ne jums ir aš su jumis nesibūčiuosiu!“ Taksis žiuri nustebęs. Besigindamas nuo menamų davatų, Raulas nutveria už Taksio uodegos. „Aha!“ linksmai šukterėja, „tavo, davatkėle, kasos mano rankoje! Nebeištruksi!“ Toks Raulo pasielgimas nepatinka ir Taksui, — jis suvargia ir griebia Raului už pat nosies. Raulas persigąsta, paleidžia Taksio uodegą, o savo plačią gerkle į veikmę. „Rauluči, gelbėkite! Davatos užpūlė! Nosį nukando!“

Bijodamies „davatų“, Raulai, šaukdami pagelbos bėga laukan. Pakyla lermas, ant kurio pribūna keletas „dėdžių“. Pamatę juos, Raulai šaukia, kur kurio kojos neša, palikdami savo vėliavą priešui.

Tuo ir užsibaigia Raulų maršas. Dūda.

ŠIS TAS.

„Laisvė“ rašo: „Kada laikraštis pagarsina, kad vieton išsėdinęs sykį išeis du sykiai — tai išanksto tu žinok, kad jam labai nesisekė ir jisai ieško išganymo patankintame išsėdinėjime. Žinau tą labai gerai ir tą gali paliudyti So. Bostono tautiškas lapelis.“

Ir kurgi „Laisvė“ nežino, ti apie tokius atsitikimus, jina save turi prieš akis ir gali pasakyti be kranksėjimų, kad ištikrųjų „šlekt biznis“, kada prisieina gaudyti skaitytojus dažnesniais laikraščio išsėdinėjimais.

„Naujienos“ draugiškai pataria „Draugui“ nusipirkti Lailo žodyną ir ten paieškoti ką reiškia „custom“. Partutume „Naujienoms“ perskaityti Šerno etnologiją ir paieškoti pirščiku tarp eilučių aprašymą apie tautų kostiumus, kurie angliški skamba „costumes“. Nereikės bereikalo tulžės lie-

ti ir patarimais sau galvą sunkinti.

Naujiems metams užstojus tikimės sulaukti naujų „smalavirų“, „marmalienių“ ir „čiap-sui-u“, o gal užteks pernykščių!

„Keleivis“ verkia, kad mūsų spauda pagamino Kalėdoms per daug pasakalių, eilių, stonelių ir vaikelių, o rimto nieko nesuteikė. Užtai „Keleivis“ kalėdų puotai verda „smalavirius“, kepa „vėžius“, ir „paukštieną“, eilių taip pat nemažai paduolama. Tai matai kur „Keleivio“ Kalėdų rimtumas nusikraustė.

(Tąsa nuo 7 pusl.)

yra Suvalkiečiai. Toji Suvalkiečių stengiasi pažeminti moterų drėstę N. P. Panėlės sv., išvadindama jos narses tamsūnėmis, nemokančiomis gražiai elgties, nes per susirinkimus tik triukšmą kelia. Taigi čia ir pasirodo, kad p. Suvalkiečiai turėjo blogus norus, jeigu ginčius, išskėlus kokį nors klausimą per susirinkimą, skaito už triukšmą. Juk panašiai esti visokiose susirinkimuose, kada apkalbamas dalykas turi dvi puses. Be to Suvalkiečiai prikiša dar ir šokių ir tikių dalykelių ir net ant galo nesąmones paberia. Girdi, nešmeižikime — vienos kitų, o griežbiems tautinio darbo. Užmiršo, turbūt, Suvalkiečiai, kad apkalbamoji moterų drėstė tautos reikalus ir darbus rėmė ir remia: kaip Tautos Namų idėją, taip dabar Tautos Fondo parėmė aukomis. Gal panašus rėmimas gerb. Suvalkiečiai priešingai? Bet vistiek reiktų susilaikyti nuo panašių apšmeižimų.

J. Vasiliauskienė M. Didžbalienė.

P. S. Panašus pasiteisinimas dēlei Suvalkiečių apšmeižimų buvo nusiūstas „Ateities“ redakcijon, bet tenai, nežinia kodėl, netilpo.

SO. OMAHA, NEBR.

Kalėdų šventė buvo labai gražiai bažnyčioje apvaikšiojama. Kun. J. Jonaitis pakvietė orkestrą, kuri laike pirmųjų mišių gražiai grojo. Susilaukėme lietuvių vargonininko, kuris veda bažnytinį chorą. Linkėtina, kad gerb. vargonininkas pralavintų savo chorą lietuviškų giesmių ir dainų.

Išrinktas nuo devynių vietinių draugijų komitetas parengė Kalėdų eglutės vakarėlį mažiesiems vaikams. Užaugusiems įžanga buvo po 10 centų. Pelnas skiriamas nukentėjusiems Europos karėje. Vakaro pagarsinimuose buvo pažymėta, kad bus visokių įvairumų: lietuviškų šokių, žaislių, tinkamų kaip dideliems taip ir mažiesiems. Paskelbtą valandą teko jau būti salėje, tačiau „programa“ pradėta dar valanda vėliau. Pirmiausia turėjo pasirodyti programoje mažieji. Vakaro vedėjas pradėjo teirauties, kas galėtų tvarkyti lietuviškus žaislus. Pasirodo, kad lietuvių vaikai nei kiek neapsipazinę su tautiškais žaidimais. Atsirado tasyk iš dvidešimties, kurie pradėjo sukabinti mažuosius ir eiles, tačiau patys nekiek temikdami išvedė visai prastai. Vaikučiai pasitaikė, pasitapė apie eglelę; paskui sudainavo amerikoni gimną „My country“, tuo ir pasibaigė vadinamieji „lietuviški“ žaidimai.

Apgarsinimuose buvo kalbama ir apie gražiausias dovanėles, kuriomis aptieks vaikučius, tai laukė kokios jos bus. Kada pradėjo dalyti, pamatėme, kad dalinama po tris-keturis saldainius. Tai tau gražiausias dovanėlės! Dar ne viskas. Prasidėjo suaugusiųjų šokiai. Pabandžius kartą „Noru miego“, daugiau lietuviškų nebuvo. Publika įsimagino į angliškus šokus, kurių tarpe neaplenkta ir nepadorieji. Žodžiu sakant, iš vakaro prastas įspūdis, nors ji surengti išrinktos geriausios rengėjos, vadinamos „pirmieji“. Kaip kas pastebėjo, girdi, nors vakarėlio tikslas prakilius — pelnyti nukentėjusiems nuo karės, tačiau nuo palikto dolerio ar kito, ma-

žai paliks tam tikslui, mat jie turėjo persisunkti per svaigalus. Sitokiomis priemonėmis mažai galima pelnyti prakilius tikslams, o apsilankiusiems irgi nesuteikiama jokio dvasiško smagumo.

P. Valskaitė.

MONTELLO, MASS.

Grudžio 28 Pilyną Blaivinių kuopa parengė prakalbą, tuo tikslu, kad prikaltinti daugiau narių prie Blaivybės. Pirmiausiai kalbėjo vietos klebonas kun. K. Urbonavičius. Jis nurodė, kad mes turime stengties kokių nors būdu pralaukti, arba bent su mažinti „kukninius salūnėlius“, kurių Montellioje pilna. Didelėgi da visiems lietuviams akysve timtaučių. Užtai gi privalome stengties atkalbėti kiekvienas blaivininkas nors po vieną auką nuo tų salūnų.

Antras kalbėjo kl. T. Vermauskas irgi apie Blaivybę. Nurodė kaip vienas artistas išskodamas puikias jauno vaikinio, kaip pavyzdžio, nupiešimui Jėzaus — 12 metų vaikelio, ir nupiešimui Judo, pataikęs tą patį asmenį. Pradžioje, mat, tas vaikas bėgęs labai doras ir blaivus, o pabaigoje savo gyvenimo pradėjęs labai gerti ir pasidarys didžiausiu girtuokliu, taip kad būgęs labai panašus į Judą. Trečias kalbėjo F. Juškaitis apie veikmę alkoholio ant žmogaus kūno. Nurodė, kad alkoholis nei kiek nepriduoda žmogui maisto.

Ragino rašyties „kuodaugiu“ siai prie Blaivybės. „Lai, girdi, tos girtybės aukos, kurios yra vien tik iš Montello būna jums pavyzdžiu prie ko girtybė veda. Daug jaunų vyrų, dar būti ir šiandien jūsų tarpe, jeigu nebūtų taip daug gėrė, arba jeigu nebūtų prigulę prie Blaivybės“.

Kadangi žmonių labai mažai tebuvo — vos tik apie 60, tai nei rašyties nebuvo kam.

Grudžio 29 buvo surengtos prakalbos Tautos Fondo naujai. Pirmas, kalbėjo klebonas kun. K. Urbonavičius apie lietuvių padėjimą tėvyneje. Perskaitė laišką nuo T. F. komisijos. Ant galo ragino visus aukauti bent vienos dienos uždarbį. Toliau kalbėjo kl. F. Juškaitis apie Tėvynės meilę. Pirminė taip pat apie tikrus ir netikrus tautiečius. Paskiausiai kalbėjo kl. F. Vermauskas apie vargus dabar esančius Lietuvoje. Abelai imant prakalbos buvo gana jausmingos, sujudinčios net ir šaltą lietuvi. Aukų surinkta suviršum \$30.00. Žmonių buvo neperdaug, mat baurus oras pasitakė tą vakarą.

Montelietis.

FITCHBURG, MASS.

Grudžio 26, draugija šv. Kazimiero Karaliaičio parengė prakalbą, norėdama parinkti nors kiek pinigų susilpimui nukentėjusi lietuvių karėje. Kalbėtojas buvo moksl.: Tamas Migauskas ir kl. F. Juškaitis. Pirmas kalbėjo apie tėvynės meilę. Aiškino tikrą ir netikrą tėvynės meilę. Trumpai kalbėjo apie tikrą ir netikrą apsieta, spaudą ir tt. Girdi, cecilikėliai nūdien supranta gerai spaudos galybę, ta jiems, noroms ar ne noroms, turime pripažinti. Ant galo ragino aukoti kiek kas išgali susilpimui lietuvių.

Antras kalbėjo apie dabartinį lietuvių padėjimą Lietuvoje: kokį vargą jie ten turi kentėti, žodžiu sakant, nurodė visas blogybes ten esančias. Laikė jo kalbos komitetas perėjo rinkdamas aukas. Nors ir nedidelė buvo publika tačiau sumetė apie \$18.00.

Viską girdėjęs.

GARDNER, MASS.

27 grudžio vietiniai lietuvių surengė prakalbą. Kalbėjo mokslėivis Tamas Migauskas ir kl. F. Juškaitis. Pirmas kalbėjo apie tėvynės meilę ir apie tikrą ir netikrą apsieta. Ant galo ragino kuo nors prisidėti prie padidinimo Tautos Fondo. Antras kalbėjo apie Dievo buvimą: prirėdė, kad turi būti Eybė, kuri davė pradžią pasauliui, gyvybę, judėjimą, įstatė tokią puikią tvarką gamtoje ir tt. Kiekvienas protaujantis žmogus būgų privegėtas sutikti, kad turi būti Eybė, kuri turi visas tas

ypatybes, nes ko kas neturi, to nei kitam negali duoti.

Prakalba, matyt, buvo užimanti, nes visi atydyžiai klausėsi. Poteisybei dar tokios kalbos gardineriū nebūvo girdę. Pabaigęs tą kalbą, tas pats kalbėtojas trumpai kalbėjo apie S. L. R. K. A. prie kurio ir prisirašė apie keliolika narių ir tokiu būdu čionai trumpu laiku susidarys nauja S. L. R. K. A. kuopa.

Po prakalbą buvo pašvesta pusantros valandos ant klausimų. Į visus, kokie tik buvo, kalbėtojai teisingai atsakė. Publika buvo gana skaitlinga, visi užsilaukė gerai. Aukų Tautos Fondo surinkta apie \$5.00, daugelis, mat jau aukavę pirmiau.

Jodha.

CLEVELAND, OHIO.

Tilpusi žinutė „Drauge“ No. 52 užgauna clevelandiečius, lyg visi Clevelando lietuvių būtų mažos vertės gyvūnai, išėmus, tik Vieną Greičių ir J. Klimavičių. Stebėtinas dalykas! Kas sušelpė Lietuvį Mokslo Draugiją? Kas sušelpė Lietuvį Tautišką Namą Vilniuje? Kas sutvarkė ir suorganizavo lietuvių ir lietuviškas organizacijas bei draugijas Clevelande? Kas anas tvarko?

1910 metais surašius visus Clevelando lietuvių su sulenkėjusiais ir ištautėjusiais nuo vienu metų amžiaus ir daugiau, atrasta nedaug daugiau kaip 4000. Iš kur gi ponas Augstaičiai šiandien priskaito apie 10.000? Lyginai, pagerinti bažnyčių ir mokslo, jau užmanyta 1910 metais, 5 dieną sausio, 1913 metais nubalsuota 327 prieš 31 balsą perkelti parapiją į rytus, bet del kai kurių priešių tas negalima buvo nuveikti. Kimisija parapijos išrinkta ir šiandien tame darbuojasi, su laiku tas mūsų darbas turės įvykti. Susiorganizavimas draugysčių įrengti svetainę, nieko bendra neturi su parapijos reikalais. Speciali komisija tuo reikalu gana nuosekliai darbuojasi, Gaila, kad ponas korespondentas negali suskaičiuoti lietuviškų draugijų Clevelande, daug jų apsenkė, ir tiksliai lietuviškam Benui ir Mirtos draugijai pripažino naudingą egzistavimą. Argi ne visos mūsų organizacijos yra tautiškos?

Sakinyks, kad „pirmutinę“ rolę veikia Lietuvių Teatrališko Choro draugystė yra daugiau nieku, kaip savęs pasigyrimu. Ką gi veikia lietuviška šv. Jurgio mokslo? Ar gi ne lietuviška šv. Jurgio mokslo? Išaukšlėjo ir išlavino panelę P. Skripčukę, kuria dabar Teatrališkas Choras didžiuojasi! Kurgi gabūs sumanytojai, bei organizatoriai visų lietuviškų draugysčių ir dabartinės tvarkos vedėjai? Kur gi atstovai siunčiami į Lietuvos Seimus, Konferencijas ir dabartiniai darštūs vyruklai, kurie rūpinasi pakelti lietuvių tautos, šelpimu nukentėjusių nuo karės? Kur lietuviška vakarinė mokslo? Kas jos organizatorium? Ar gi tie visi darbininkai būti ne intelligentai? Absurdas!

Teatrališka draugija suorganizavo dabartinis lietuvių parapijos vargonininkas Simonas Kimutis ir gerokai pralavino, o Vincas Greičius tik pagerino. Nemaniau aš čionai užgauti nei p. V. Greičiaus nei p. J. Klimavičiaus: abudu vyruklai yra gana darbuotai ir gabūs, tačiau dar yra ypaty, kurių pasidarbavimą reiktų taip pat pripažinti.

Žemutis.

NORWOOD, MASS.

Šv. Jurgio Kareivio drėstė, 27 d. grudžio, surengė prakalbą. Kalbėjo V. Kudirką apie dr. jos nuopelnus ir priminė apie „socialistų“ melagingas korespondencijas, kuriomis jie nori suklaidinti žmones. Paskui kalbėjo vietinis klebonas, savo turbingoje kalboje pasakė daug aiškių faktų mūsų „socialistų“, kur veda jų mokslas ir laikraščiai. Trečias kalbėjo J. Jaroševičius. Pabriežė, kokią naudą daro nesutarimas dirbti vieniems iš kitų. Antgalo kalbėjo p. Peža. Jis nušvietė „socialistų“ darbelius, kaip jie išnaudoja tamsius žmonelius, demoralizuoja juos ir tokiu būdu ardo visuomenės naudingą darbą, nes

vieton, kad raginti, padėti, jolyg tyčia agituoja prieš ir stato visokias fantazijas tamsiems žmonėms prieš akį. P. Pežai padarius pastabą, kad ji gali kritikuoti ir išrodyti jei jis kalbą meties, tai p. Akelaitis ir užsipoilė ant kalbėtojo, kam jis sakęs, kad socialistai nenori Lietuvai autonomijos. Girdi, socialistai ne reikalavimais tik per revoliuciją ją nori gauti, o jeigu ir šiaip pasiseks gauti, tai ir jie prisidės. Šitaip atsiliepus, jam buvo pastebėta, kad „socialistai“, kaip paprastai ir tasyk pasigirti, kad jie išskovoje. Tarpais padainuodavo šv. Cecilijos chorą, vedamas vargonininko p. Sereikos.

Darbai eina nekaip. Žilių vaikas.

SHENANDOAH, PA.

Nematydamas „Drauge“ nei trumputes žinios iš mūsų miestelio, antros didžiausios lietuvių kolonijos Šv. Valtijose, pasiūžau šitą parašyti, kad parodėm, jog ir čionykščiai apsiesties lietuvių nesnaudžia, bet veikia, darbuojasi.

Daugiausia, bent mano nuomone, pasidarbavo ir tebesidarbuoja tautiško susipratimo kėlimui, rengdama teatrus, koncertus ir kitus dorus pasilinksminimus. Pirm trejų ketverių metų užsimezgusi dramatiška dr. „Sietynas“. Priguli prie jos ir vyrai ir merginos, ir katalikai ir tautininkai ir net pora socialistų, tik ne iš tų kraštutinių. Neatsisūvelgiant į jų politiskus ar tikėjimiskus persitikrinimus, abių lyčių nariai yra doros ypatos ir nei karščiausios katalikas negalėtų nieko jų veikimui užmesti.

Užperėta vasarą sietyniečiai sumanė parsikviesti p. M. Petrauską jų choro išlavimui.

Kaip sumanė, taip ir padarė. Tą vasarą jie ir jų mokytojas nemazai išliejo prakaito. Juk nejuokai, per dieną dirbti mai nose, krautuvėję ar kitur, o vakare, tris syk savaitėje, skubint ir repetitijas į neperdideliasias ir ne iš švariausių, per dien saulės spindulių kaitintą salę, be jokios medžiagiško atlyginimo perspektyvos, vien morališko patenkimo dēlei, toliau darbuoties, prakaitą lieti. — Girdėjau, pora „Sietyno“ „giedorių“, pirm gaidas pažįstant turėję išmokti skaityti. — Gerai apsvačius, kokia buvo medžiaga choro suorganizavimui, p. Petr. tiesiog stebėklus nuveikė, nes vasaros pabaigoje, prieš apleisiant Šenandorį, pastatė operetę „Birutė“, tulas „Faust“ scenos „Malūninkų ir Kaminakrėčių“ ir „Užburta Kunigaikštė“. Iš muzikaliskos pusės visi veikalai, galima sakyti, nusisekė gerai, iš tokios žalios medžiagos nesitiekta nei tiek. Tuo syk p. Petr. atliko milžino darbą.

Bet kaip aktorai, išskyrus tris merginas ir porą vyrų, sietyniečiai pasirodė ir pasirodo ne kažin kaip. Matyt mūsų lietuvių netikė ir mimiką, o gestai jų, ar žingsnų žengs, ar rančią pakels — ir manai sau matąs iš medžio nutašytą ir sprendžiamą užskatą figurą. Ypač, jog ir kalboje jie nepripažįsta jokios intonacijos — kai juokingiasias taip ir tragiškiasias vietas atkartoja vienodai, monotoniškai.

P. Petr. išvažiavus, „Sietyno“ choras, netekęs taip gausus vedėjo, apmirė. Draugija tačiau esuotojo veikusi ir suvaidino kelias veikalus čia ant vietos ir greitame Mahanojaus miestelyje ir surengė porą vakarienių — šokių. Žodžiu nesigailėjo triušo, nepabijoję deficitų, bytik pagaminus lietuviams šokią-tokią pramogėlę, bytik sutraukus juos vienybėn.

Kas darbuos lietuvių labui, tas žino koks tai sunkus, na, ir nedėkingas darbas. Mūsų tautietis atiduos visą savo uždarbį karčiamininkui ir nei kiek nepavydės, kaip pastarasis loba išto. Bet tegul tik taip sau žmogelis ar draugija surengs teatrą, ar kitą dorą pasilinksminimą, ir bandys parduoti jam tikieta, tai tuoj išsišios: „Norite pasipilnyt, norite už mano sunkiai uždirbtą centą „good times“ turėti? Velyg tuos pinigus pragersiu pirm, neg tau juos atiduosiu“.

Maž daug tokie šauksmai su-

tikdavo ir kiekviena „Sietyno“ sumanyta, užtai nei nestebėtina, kad vien tik nuostolius teturėjo nuo savo vakarų. Susidarė deficitas, kurio mėnesinės mokesys nebegalėjo padengti. Reikėjo ieškoti kelių iš finansiško bankrutio. Išgelbėtoju pasirodė p. Petr. Už \$150.00 suikio palinksminimus su savo artistais. Nors iškasčiai buvo dideli: \$150.00 p. Petrauskui, \$75.00 už teatrą (teatro savininkas, airis O'Hara, paaukojo nukentėjusiųjų naudai \$10.00, taip kad jam mokėta tik \$65.00) plus visoki spaudžiniai ir apskelbimai, sietyniečiai tačiau netik nepabugo naujų nuostolių, bet, pasikvietę lietuvių Moterų Pašalpos pavargėliam dros narės pagelbėn, stvėrėsi sunkaus darbo, dar skirdami 2-3 gryno pelno sušelpimui nukentėjusių nuo karės lietuvių. Tikiety kainos buvo nuo 25c, iki \$1.00. Žinoma kvoterin, o kad ir pusdolerinį bilietą dar ne taip sunku parduoti ir lietuviams, bet pasiūlyk tik jiems dolerinį, tai tuoj klaus: „Nagi už ką taip daug“ ir neims. Koncerto rengėjai gerai tai žinojo ir dolerinius moters pardavė daugiausia svetimaučiams. Ypač daug pasidarbavo pp. Bridickienė, Mockaitienė ir Valaitienė, pardavusios po kelias dešimtis kiekvienos.

Koncertas atsisbuvo panedėlyje, 28 d. grudžio, 1914 m., bet apie jį bus sekančiame „Drauge“ numeryje.

CHICAGOJE.

LABDARINGOS SAJUNGOS KUOPA ANT BRIDGEPORTO.

Pereitą sekmadienį, atsisbuvo šv. Jurgio salėj susirinkimas šv. verti Labdaringosios Sąjungos kuopa ant Bridgeporto. Susirinkimą atidarė dekanas kun. M. Kraučūnas. Trumpai paaiškino apie labdarybę. Po to perstė susirinkimo vedėjas p. P. Mažeika, county investigator. Vienu balsu susirinkusieji pritarė, kad p. Mažeika būtų vedėju. Po to susirinkimo vedėjas perstė kun. F. Kemėšį. Šis perskaitė Sąjungos konstituciją ir plačiai paaiskino apie labdarybę. Kun. F. Kemėšio kalbą sekė rašymos į kuopą; prisirašė 27 nariai. Po to buvo valdybos rinkimai. Pirmininku išrinktas p. P. Mažeika, jo pagelb. p. n. Nausiedienė, rašt. p. S. P. Tananevičia (neapribotam laikui), izdo rašt. p. Bakutis, izd. J. Leščinskis, izdo globėjai — p. l. A. Savickaitė, S. Sutkauskaitė ir P. Budreckaitė; maršalka p. J. Dimša; delegatai į Sąjungą — p. l. P. Elijošaitė, pp. B. Sagleikis, V. Jankauskas, kun. Albavičius, P. Mažeika ir J. Leščinskis.

Gerb. dekanas kun. M. Kraučūnas įstojo kuopon garb's nariu įmōdėdamas \$100. P. n. P. Mažeika įstojo nariu labdariu, bet pasižadėjo įmokėti \$100. Tokiu būdu pastos garb's nariu.

Nariais labdariais, ty. įmokėjo įstojuo \$5 šitie asmenys: p. l. P. Elijošaitė, P. Budreckaitė, Z. Bartuškaitė, p. n. A. Nausiedienė, kun. Ig. Albavičius ir p. S. P. Tananevičia.

Pinų susirinkime sumokėta \$144.85.

Taigi kuopa iškart atsisdojo ant tvirtų kojų. Geistina, kad ta organizacija susilaukė kuopgeriausios paramos nuo Bridgeporto lietuvių. Tuomet ta kuopa įstengs nešti pašalpą ir suvargusius lietuvių šeimynas.

S. P. Tananevičia, rašt.

„Lietuvos Vyčių“ vakaras.

Sausio 3 dieną, neseniai pradėjusi gyvuoti ant Town of Lake „L. Vyčių“ kuopa, surengė vakarą. Programą susidėjo iš tokių įvairių ir indomų dalykelių, kad kai-kurios atliekant publika drebėjo iš juoko, o buvo ir tokių, kurie vedė prie ašarų. Mat, čia dalyvavo šv. Kaz. vienolynų auklėtinė — p. l. Urbitė, kuri eilėmis, apie tėvynės vargus, užgavo jautrius klausančių jausmus. Arba „Tamo Vargai“ taip pat padarė graudų įspūdį, nes gyvai liudiję nemalonų mūsų gyvenimo faktą — apgailestingą padėjimą mokslą beinančios jaunūmės. Prie įspūdingo veikalo, daug prisidėjo aktorių gabumai

"Jono Kalba" taip patiko publi-
kai, kad po jai ne tuoj paliovė
juokius. Paskui "Makabilius",
"Ponaitis" irgi nusisekė. O
p-lė B. Juodeikaitė aiškiai ir gra-
žiai pasakė eilės "Kur du stas".
Buvo ir muzikališkoji dalis: p-lės
P. Juodeikaitės ir p-lės E. Makar-
raitės duetas pagavo publikos
simpatiją.

Sitame vakare teko matyti
townflak'iečių kvotinus. Dau-
guma, prieš prie durų, pareika-
lauja parodyti programą, gi pa-
matę visą eilę dalykėlių, numo-
ja ranka: "Ot, girdi, nusibos ir
pabaigos sulaukiti". Tai pasakė
prasišalin. Iš šio aišku, kad mi-
sų vakarų skurdė ir negyva
programa išauklėjo tokį tipą. Gi
"Lietuvos Vyčių" vakaras visus
patenkino ir girdėties, kad bu-
vusioji publika su nekantrumu
laukianti daugiau panašių va-
karų.

M.

3 diena sausio Aušros Vartų
S. M. P. bažnytinėj svetainėj
ivyko L. R. K. P. B. A. Susiv.
28 knuopos susirinkimas. Kadangi
praėjime susirinkime (7 d.
gruodžio) nutarta įvesti paskai-
tas apie blavybę ar šiaip koki
naudingą dalyką, tai šį kartą
knuopos pirm skaitė iš kun. Ja-
nušo knygutės "Saliūnas", kuri-
klausojo labai patiko. Nu-
tarta gavėnias laike surengti
vakarą su vaidinimais, dekla-
macijomis ir prakalbomis. Knu-
pon įstojo viena ypat.

Organą užsiėmė trys nariai.

Lietuvys.

v. Kazimiero draugystė, vy-
kusi moterų laike savo metinio
rinkimo, 3 d. sausio, Aušros
S. M. P. bažnytinėj svet.
vakavė iš drangystės išdo 7
"Tautos Fondui" per vie-
T. F. komiteto išdėdė J.
nėgičią.

Narys.

"L. VYČIŲ" VAKARAS.

"Lietuvos Vyčių" kuopa ant
ridgeporto, 31 d. gruodžio, iš-
dėdė senųjų, o pasveikini-
ui Naujų metų surengė vaka-
vė. Šv. Jurgio parapijos mok-
sėnės salė susirinko skaitlinga
nuomonė. Be "Vyčių" buvo
maža šiaip svečių. Nuo 9 val.
prasidėjo žaizlės ir šokiai, žino-
ma, daugiausiai rado sau vietos
lietuviški. Retai kitados būda-
vo tiek gyvumo, kiek šį kartą,
visi juodo, o atsilosusį kaip ir
nesimantė, rasitė, kiekvienas
roško su naujųjų metų pirmai-
siais žingsniais, pradėti naują,
daug vargų, nesmagumų gyvenimą.
daug jausmų plaukė iš krūti-
nų, kada baigėsi 12 valanda
akties — kada senieji metai,
nė blankti, o prieš kiekvieno
kie pradžio brūznoti šėveliai,
tydintys naujuosius metus,
usėdė ir ilgas eilės prie iškil-
ingai prirngtų su vakariene
aly, pradžio viens kitam kušty-
graužiausius linkėjimus. Ir ko-
jų linkėjimų tu čia neišgirdai,
jens nuordžiai trokšta, kad jo
draugui atsivertų laimės šaltai-
jai; žaliukui jaunikačiui kiti
jaugesnis linki augti, angti ir
angti (be rubėžiaus); iš kitos
ketos pasigirdo, turbūt neap-
alvotas, kaip ir pastarasis, gir-
li linkiu tamstai ilgų-ilgiau-
jų atemėnųjų metų. (Aiškus da-
ukas, kad turi būti surišti su
okiais nors nesmagumais).

Ant galo tvarkos vėdėjas pra-
rešė, kad dar išgirsime šioji-
okią programą. J. Kaupas, vie-
nins "L. Vyčių" knuopos pirmi-
ninkas, vardu visos knuopos, pa-
veikino visus ten susirinkusius
išreikšė, ko linki ateinančiais
metais. Linkėjimai buvo indom-
ūs, nes kiekvieną, seną ar jau-
nų, jaunikačiui ar mergaiti jie pa-
lietė, na ir savo turinių begalo
naudingi, nes tokiems linkėji-
namis išpildžius daug suodžių,
daug rūdėsių nusivalytų nuo
mūsų gyvenimo. Buvo gražūs
linkėjimai ir kitų. Jau kono-
samy nesužadino įvairūs lin-
kėjimai, tai be abejonės tad pa-
dė kas kitas, kaip v. p. panuše-
čius iškvietus vyrų kvarte-
tas, sudainuotomis dainelėmis.
Dar negana. Įjandantis visų
ausmus pasiekė nuterotos tē-
vynės vargai apie kuriuos, pri-
stiskai pasakytose eilėse, pri-
p-lė Urbiūtė—š. Kazimiero

vienuolyno mokinė. Kas negir-
dejo, ar nematė minėtos talen-
tuotos mergelės scenoje, tik
tas neįsivaizdus, kaip jina moka
sužavėti publiką.

Ant galo p. Mažeika, turbūt
sujudintas minėtos artistės žo-
džiais, pasakęs linkėjimus, kre-
piasi į gerbiamąją publiką jau-
triais žodžiais išgirsti savo nus-
kriautų brolių vargus ir šioje,
taip mums džiaugsmingoje iš-
kilmeje, parodyti užuojantą.

Atsirado kas pitaras ir tuoj
pradžio birėti aukos, kurių su-
rinkta \$20.16. Kaip malonu, kad
visų spėjo prabrėsti, naujų metų
pirmoji valanda jau jaunūnėnė
sudejo anką ant tėvynės auko-
ro! Tas pranašauja, kad šiais
metais jaunimas, ypatingai Vy-
čiai, daug žada dirbti savo tė-
vynės laimėi. RAO

Dar negreit po vakarieni-
dėta skirstyties namo, mat, ener-
gijos tiek pribuvo, kad rodėsi
dvigubai galima linksminies
lig mūnstant. Kad vakaras
buvo profilnus nėra abejonės, k-
tvertai pasiiludijo begrižtant na-
mo. Gi, tai sen, tai ten matėsi
prisigėrusių ir šlykščiai elgen-
čiųsi. O mes taip blvrai ir sma-
giai tą laiką praleidome!

G.

Katalikiškųjų draugijų Sąjunga.

3 sausio Apv. Dievo parapijoje
ivyko nauja begalo svarbi or-
ganizacija. Sumanius šv. Jono
Evangelisto pašalpinei draugi-
jai—susirinko visų parapijos ka-
tališkiųjų draugijų delegatai
(po 5 nuo kiekvienos) kaip nuo
pašalpinų, taip ir nuo iedinių.
Nutarta susivienyti bendram vei-
kimui. Valdyba bus įrinkta se-
kančiame susirinkime. Plačiau
pranešime sekančiame numeryje.

Visuotinas Labdarybės knuopų su- sirinkimas.

Tas susirinkimas įvyks 7 sau-
sio 7 val. vakare šv. Kryžiaus
par. svetainėje. Bus renkama
centro valdyba ir svarstomi
svarbiausieji Labd. Sąjungos
reikalai, tarp jų pirmoji vėjoj-
— našlaicių prieglaudos steigi-
mas. Galima pasitikėti kad Chi-
cagiečiai patirį išstogę tą prie-
glaudą, nes Labdarybė čia jau
įjūdino visą katalikišką visuo-
menę.

"TAUTOS FONDO" REI- KALAI.

AUKOS.

Mt. Carmel, PA.

Po \$10.00: Kun. Dr. V. Bartušas,
Jurgis Miliauskas, Andrius Ambra-
siejus.
Po \$5.00: Jurgis Lunauskas, Jonas
Gurnevičius.
Klimas Lukša \$4.00
Mot. Linauskas \$3.00
Po \$2.00: M. Mikėlonis, V. Bendo-
rius, S. Simanavičius, Ant. Andrele-
vičius, M. Pileckas, Juozas Janulevi-
čius, S. Slavenas, J. Vaitiekūnė.
Po \$1.50: Ono Mažeikienė, Kaz.
Venckunas.
Po \$1.00: J. Vaitiekūnas, J. Rim-
kus, M. Križinskas, P. Vaskėvičius,
Seikauskas, S. Griškevičius, J. Bal-
čiūnas, M. Šeškevičius, A. Vaskonis,
Vaskonis, A. Slavenas, A. Žilionis, A.
Arcilas, K. Matulevičiūtė, V. Ajaus-
klėnė, Ajauskienė, A. Ascelienė,
A. Matulevičiūtė, V. Sviderskis, T.
Pauzas, K. Mileris, P. Petruskevičius,
J. Lukas, J. Ditauskas, Ig. Duginas,
A. Nedrinckas, P. Sidaras, A. Jušins-
kas, K. Bartušas, M. Borisas, M. Sa-
duskaitė, A. Čekanaševičius, A. Pa-
lubinskas, M. Galinienė, A. Simokevi-
čius, V. Vaicėkauskas, J. Savilius,
Juškauskienė, V. Ambraziejus, St.
Petkevičius, Ona Matukaitienė.
Viso su smulkesnėmis aukomis iš
Mt. Carmel, Pa. prisišta \$253.60.

Chicago, Ill.

Šv. Mykolo par. Be pirmiau gar-
siųtu, Lietuvių Dienoje laike pamal-
dų aukojė:
Po \$1.00: J. Daugirda, J. Martišius,
D. Zontaas, J. Bernackienė.
Smulkesnių aukų \$7.32
Viso laike pamaldų \$11.32.
(prisiuntė kun. Kudirkas).
Chicago, Ill. (šv. Jurgio par.).
Aukos surinktos laike prakalbų Lie-
tuvų Dienoje.
Po \$5.00: Kun. dek. M. Krauonas,
J. M. Tananevičius, S. P. Tananevi-
čius, Juozas Erišius, Lietuvos Vyčių
kuopa.
P. Baltutis \$3.50
Po \$3.00: Izid. Nausieda, kun. Ig.
Albavičius, J. Kaupas.
Po \$2.00: D. Bumblauskas, S. Če-
kauskas, P. Lazdauskas, A. Petkienė,

P. Gudas, V. Sereikaitė.
Po \$1.50: A. Kvederaitė, O. Švel-
niūtė, J. Evaldas, J. Ramanauskas.
Po \$1.25: P. Preitkaitė, M. Gurin-
kaitė, A. Bredikaitė.
Po \$1.00: Petkus, Č. Tarkienė, M.
Kareivytė, J. Kikunas, J. Pajauskas,
B. Tamušauskas, M. Tamušauskienė,
Ig. Seiorius, A. Satkauskas, E. Sul-
žigytė, A. Olšauskis, K. Tadius, M.
Bružienė, J. Bruzas, M. Deimontienė,
T. Verbiukė, A. Lebeckis, V. Jab-
lanskienė, T. Lidišius, V. Zaulevičius,
M. Žilėvičiūtė, V. Margevičius, P. Baš-
tis, A. Rudaitis, A. Gylis, P. Bana-
nis, M. Kriaučiūnas, D. Jonienė, P.
Švalienė, J. Vaišvilas, Z. Virkšaitė,
O. Vaitiekūnė, S. Selinskis, A. Juo-
raitis, F. Žurauskaitė, J. Strimaitis,
P. Lonaitė, M. Overlingaitė, E. Jo-
vaikaitė, M. Virbickaitė, Zigm. Ivaš-
kevičius, S. Augstolis, F. Tverkus, J.
Ališauskas, K. Jonaitis, J. Bijauskas,
F. Savauskas, M. Gaziulytė, A. Vaiše-
kauskas, K. Gečaitė, O. Domikaitė,
U. Strokutė, J. Leščinskis, V. Kli-
mas.

Po \$5.00: M. Satkienė, R. Maži-
liauskienė, J. Sūliūsis, U. Urba, J.
Urba, A. Kaulakis, V. Paplauskas, J.
Ramanauskas, V. Dambor, J. Petra-
vičiūtė, K. Miežiūnas, K. Stupas, V.
Vaičiūnis, P. Budreckaitė, A. Sla-
vickaitė, K. Sinkėvičiūtė, O. Lebe-
dienė, Katrina Tamulevičiūtė, A. Jan-
avičius, J. Budreckis, J. Andrešius,
B. J. Jakaitis, B. Staradomska, K.
Paulauskaitė, B. Jasaitė, M. Paulau-
skaitė, A. Paulauskaitė, J. Martinus,
A. Kinderis, T. Šervaitis, J. Dim-
ša, A. Barisas, O. Petrauskienė.
Smulkesnės aukos \$13.04.

Tautos Fondo ženklielių ir ku-
gelių išparduota už \$29.00
Viso labo š. Jurgio parp. Lie-
tuvų Dienoje suaukota \$172.04.
(Pigiai kol kas randasi pas viet-
nį T. P. Iždininką, S. Tananevičių.)

Central Brooklyn, N. Y.

Per prakalbas Lietuvių Dienoje:
Kun. A. Kodis \$5.00
Dominiukas Strumskis \$3.00
P. Andreškevičius \$2.25
Po \$2.00: P. Podziunas, T. Godeika,
A. Jonaitis, A. Andriejauskas, A. Vi-
kunas, J. Stankevičius, J. Mitkus,
D. Mažonaitė, J. Bagdonas.
Po \$1.00: J. Sulvančius, G. Bruči-
nė, K. Kazlauskas, J. Meželis, P. Gri-
gonis, S. Juškauskas, M. Godeinytė,
K. Benkauskas, V. Konašaitė, T. Kan-
cerius, J. Karalius, M. Lerpis, B. Mit-
kus, V. Gasparaitis, A. Ambrozaitis,
M. Aktintas, P. Vertelka, M. Kulia-
vas, J. Skraudžius, J. Domeika, P.
Imburas, J. Genys, P. Šveplėnas, J.
Anumavičius, O. Laučiškis, J. Anu-
ka, K. Strumskis, J. Šalvaitis, B. Blažys,
G. Janonis, J. Danušas, P. Gailiū-
p. Kodis, J. Rinkėvičius, Ig. Aleksei-
jus, D. Novilaitė, A. Kairienė, A.
Karpavičiūtė, O. Kubelaitė, V. Za-
remba, U. Lempa, J. Jablonskytė,
M. Gedotienė, R. Kučinskienė, K.
Karolaitė, M. Juodžiapytė, A. Budžis,
A. Bondonis, J. Valeika, J. Mažulaitis,
M. Griškevičius.

Kolektoriams po namus atsilankius
Lietuvių Dienoje aukojė:
Po \$2.00: M. Kulivais, K. Bondon-
is, S. Seniškevičius, J. Bondonis, Z.
Diršė.
Po \$1.00: J. Aukstinavičius, J. Bun-
donis, Rapolas Narušis, D. Rakkevi-
čius, M. Šipaila, A. Spaitis, Ig. Bun-
donis, K. Kulivaitė.
Po \$5.00: M. Zveštautaitė, P. Šli-
kas, M. Jassas, Norbertas Narmontas,
K. Bagdonas.

Viso iš Central Brooklyn į centrą
prisišta \$114.30

Pittsburgh, Pa.

Povilas V. Obiecinas \$25.00
B. Vainšoras \$10.00
Po \$5.00: Agota M. Sutkaitė,
Morta Miliaukienė, kun. J. Sutkai-
tis, Kasparas Šmigelskis.
Jonas Simkinas \$3.00
Po \$2.50 Juozas Gilius, Juozas Dai-
lidonis.
Po \$2.00 S. Bartininkaitis, Jonas
Petraitis, Agota Mičienė, M. Gri-
galinas, Jonas Viesaitis, Juozas Ki-
bartas, Kazimieras Petraitis.
Po \$1.00: A. Sobaitis, K. Greblaus-
kas, S. Alubickis, K. Petkevičius, K.
Glebas, J. Gylis, P. Sargautas, A. Ra-
džiūnys, J. Alekšonis, Ona Joku-
bauskienė, J. Sauris, J. Barauskas, V.
Astupus, K. Čaras, J. Kirvaitis, K.
Grinius, J. Zemaitis, S. Bačinskis,
M. Šepetvičius, J. Juočius, J. Ivonaitis,
A. Daugla, K. Maliecinis, J. Žemai-
tis, K. Lekauskas, M. Ulus, A. Tom-
kevičius, M. Rastokienė, J. Petraitis,
F. Miskevičius, M. Sutkaitė, Pranas
Rajauskas, Pranas Savickas, Jonas
Narkevičius, A. Dičius, Ig. Balčius, S.
Januška, J. Norkus, Lindvikas Bago-
čius, M. Miliauskienė, P. Vėnslavas,
Eljofius Vėnslavas, J. Janulis, J.
Vingylis, P. Rozenas, J. Bičius, Alek-
sandra Matulevičius, K. Stravinskis,
K. Gleba, J. Simaitis, P. Balčiūnas,
M. Arbaciauskienė, O. Grinkevičienė,
V. Leškaičiūtė, M. Kibartaitė, L.
Skulėvičiūtė, J. Čepauskas, J. Tamu-
liūsis, J. Zinkus, E. Laučekas, J.
Tautenis, I. Janušis, J. Černavietė, K.
Veikys, A. Šerkšnis, J. Čeponis, J.
Barkutis, J. Juozaitis, A. Neve-
rauskas, P. Juknevičius, P. Raulinaičiū-
tė, P. Samuoliokis, P. Blažaitis, J. Na-
vilinskas, P. Zoris, M. Kauniūtė, J.
Kazlauskas, J. Ozoraitis, J. Kraukai-
tis, P. Ukurius, Izid. Lukša, P. Pe-
lokaitis, J. Šankauskas, M. Gleckau-
kiūtė, M. Petraičiūtė, M. Vasilau-

kas, M. Juozėvičiūtė, J. Origalunas,
ter, W. Va.
Izid. Juškys, K. Andriešius iš Ches-
ter, W. Va.
Po \$5.00: K. Stonis, M. Urlikas, D.
Rudvilas, P. Barauskas, K. Dagis, K.
Barda, J. Daubaras, M. Miliūtė, K.
Bukus, E. Šukytė, E. Jeremasičiūtė,
Tamas Lukoševičius, J. Radzevičius,
J. Petiukas, J. V. Grajauskas, B. Le-
vanauskas, J. Jesčelskis, R. Kiūnas, P.
Kazlauskas, P. Kozis, P. Marlis, M.
Stankevičienė, A. Činikienė, P. Sma-
liūtė, U. Čižauskienė, K. Vasilau-
kas, P. Basinskas, J. Zdanavičius L.
Bačaitė, R. Obiecinaitė, D. Stanelis,
M. Staševičius, A. Rastokas, Ig. Urbo-
nas, J. Kinsgailo, J. Burnelis, M.
Linkevičienė, P. Karkelė, B. Matulo-
skas, Simonas Jakštas, V. Martinko-
niūtė, A. Bernotas, Ig. Svetkauskas,
B. Gaidis, D. Lazdauskaitė, A. Moc-
kevičė, O. Pranskietienė, B. Mor-
kauskas, B. Zaveckaitė, P. Bardis-
lauskas, Genovaitė, Dirsutė, Vitautas,
Morkunas, J. Bitinis, R. Kupiniūtė,
M. Juocekė, O. Vengraitė, J. Ka-
siukevičė, A. Lelionis, A. Liberkaus-
kaitė, A. Palucis J. Jankevičia, K.
Norbutienė.
Smulkesnių aukų \$34.05
Už Tautos Fondo ženklielių \$54.00
Viso iš Pittsburgh, Pa. \$355.23.
(Vardus aukavusių mažiau kaip 50
c. apleidžiame)

Baltimore, Md.

Po \$5.00: Kun. J. Lietuvninkas, A.
Laukaitis.
J. S. Vasilauskas, 3.00
Po \$2.00: J. Čėsnas, A. Sakėvičius,
J. Lietuvninkas, A. Mandravickas,
M. Stankevičius.
Po \$1.40: M. Laukevičius, S. Lau-
kevičius.
Po \$1.00: J. Sakėvičius, M. Kra-
uskaitė, P. Tamašauskas, U. Juš-
kaitė, K. Čirtautienė, M. Zvingilaitė,
J. Metelaitė, O. Miknaitė, S. Obe-
raitis, J. Pautienius, S. Sideravičius,
A. Juškevičius, J. Janulevičius, A. Sa-
mulevičius, B. Mingila, J. Kiškis, J.
Ruzga, J. Škabičkas, A. Liubinas, V.
Kaikova, P. Grajauskas, U. Veberytė,
J. Karalius, A. Remeikytė, J. Kiškis,
M. Vaskėvičiūtė.
Smulkesnių aukų \$23.04
Viso tos dienos aukų į Tautos
Fondą paskirta \$74.84.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Ten Gryb. "Čekininkas ir Žydus"
juokelis nepavykęs.
B. Zak. Broliai. Kaip užsienietį
ir nepavydingą dalyką laikraštis ne-
dėsimė.
21-ųjų Vaink. Galia, žinoma kad mes
neturime laikraštyje vietos polemiki-
koms vesti. Patariame rašyti vien apie
reikalus, rimtai apginant teisybę,
ir nepaisyti, kad kam nors ji nemalo-
ni.

SKELBIMAI.

NAUJAS ĮSIRADIMAS.

Trumpas laikas atgal buvo pra-
nešta, kad maisto medžiagoje,
ydant jos būtų maistingos, turi
būti nauja sudėtinė dalis, kas
reikšia, jog net mažai kai-kurio
maisto gali patenkinti, tuo tarpu
kaip daug kitokio maisto gali
būti be vertės kūniui. Šale tinka
mo maisto parinkimo, reikalinga
taipgi pralatinai akumuliacijai
nesuvisrškintų maisto dalelių kū-
ne. Ši išvalymo procesą Trinerio
Amerikiniskas Kartaus Vyno
Elizirius pilnai atliks. Tuomet pa-
sirininkite tokį valgi, kokis jums
tinka, maistingos vertės valgi!
Šisai vaistas suteikia palengvini-
mą užkietėjime, apetito neteki-
me, daugelyje galvos skaudėjimo
formų, blogoje išvaizdoje ir si-
rgulivime. Kaina \$1.00. Aptieko-
se Jos Triner, Manufacturer,
1333—1339 So. Ashland ave.,
Chicago, Ill.

Saudėjimai raumenyse ir suna-
riuose, kame jie tik užtikinama,
lengvai pasiduos Trinerio Lini-
mentui. Kaina 25 ir 50c., per pa-
žt 35 arba 60c.

DRAGIŲ REIKALAI.

Susiv. Liet. R. Kat. Am.
valdybos antraštai:
Prezidentas: K. J. Krūšinskas,
59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.
Vice-presidentas: J. Riktorai-
tis, 91 Congress ave., Waterbury,
Conn.
Sekretorius: J. S. Vasilauskas,
112 N. Greene st., Baltimore, Md.
Kazlerius: Pranas Burba, 456-
58 Main st., Edwardsville King-
ston, Pa.
Knygis: Kun. J. Inčura, P.
O. Freeland, Pa.
Dvasiškas Vadovas: Kun. J.
Jakaitis, 41 Providence st., Wor-
cester, Mass.

NEBO GORE TIP CIGARETTES

Ar nori smagiai rūkyt
Sėduniausi Ameriko Bramoga

Piningu Kuponai Žėdnam Bakse
Kuponus Galima Išmainyti ant
Piningu arba Brangiu Dėvany
Visi juos žino
Visi juos rūko
Visi juos girda

Žėdna Krautuvė juos Pardod

CASH COUPON

NEBO

P. LORILLARD, PROPRIETARY
NEW YORK CITY

Kasos Globėjai.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,
Wilkes Barre, Pa.
V. Lukoševičia, P. O. Minersville,
Pa.

"LIETUVOS VYČIŲ" DRAUGI- JOS CENTRO VALDYBOS AN- TRAŠAI.

Dvasiškas vadovas: Kun. F.
Kemėšis, 717 W. 18th st., Chica-
go, Ill.
Pirmininkas: M. A. Norkūnas,
166 Melrose st., Montello, Mass.
Vice-pirmininkas: A. Alek-
sandravičius, 782 W. 19th st.,
Chicago, Ill.
Prot. raštininkas: Al. M. Rač-
kus, Holy Cross College, Worces-
ter, Mass.
Finansų raštininkė: Ona Kašė-
taitė, 82 Porter ave., Montello,
Mass.

Išdėninkė: M. J. Jušienė, 129
Melrose st., Brocton, Mass.

Kasos globėjai: K. Pakitas,
1644 Wabansia ave., Chicago, Ill.
A. Visminas, 315 — 4th ave.,
Homestead, Pa.

J. Naginevičius, 32 Domėnick
st., New York.

Literatiška komisija: A. Knei-
žis, 41 Capital ave., Hartford,
Conn.

J. J. Ramanauskas, P. O. Box
58, Montello, Mass.

F. Virmauskis, 22 Broad st.,
Montello, Mass.

"Motyvalis" valdybos nariai:
Pirmininkas — Kun. V. Varn-
giris.

213 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.
Raštininkas — Kun. M. A. Pa-
kauskas.

443 Park ave., Bridgeport Conn.
Kaslininkas — Kun. A. Kodis,
225 High st., Brooklyn, N. Y.

Svento Juozapo Draugijos, Sheboygan,
Wis., valdybos adresas:
Pirmininkas: Daugirda Pranas, 214
S. River st.

Pagelbininkas, Škeris Antanas, 909
Indiana ave.

1. Sekretorius Stankus Antanas,
1414 New York ave.

2. Sekretorius Rutkauskas Juozas,
Kasos globėjai:
Marcelaitis Antanas, 1839 S. 14th st.
Kaukasas Andrius, 1623 1/2 Indiana
ave.

Maršalka, Karosas Juozas, 914 Clara
ave.

Kasininkas Šaltėius Juozas 918
Dillingham ave.

Lietuvių Bymo—Katalikų Piningų Bla-
tinvinkų Amerikoje Susivienijimo Cen-
tro Valdybos adresas:

Pirmininkas: Kun. J. J. Jakaitis, 41
Providence st., Worcester, Mass.

Dvasiškas vadovas: Kun. P. Saur-
naitis, 46 Congress ave., Waterbury,
Conn.

Vice-pirmininkas: P-lė A. Petraus-
kaitė, 563 N. River st., Waterbury,
Conn.

Centro Sekretorius: J. V. Kovas, 21
Congress ave., Waterbury, Conn.

Kasininkas: Kun. V. A. Karkauskas,
46 Congress ave., Waterbury, Conn.

Kasos Globėjai: J. A. Aleksa, 658
W. Saratoga st., Baltimore, Md.
J. Antanavičius, —49 Congress ave.,
Waterbury, Conn.

"Birutės" draugija vaidina
2-ju veiksmų ir 3 p. Mėlodramą.

NASTUTĖ.
Parašyta Grigonis. Muzika
p. A. Pocius. M. Meldažio sve-
tainėje, 2242 W. 23rd Pl.

Uždanga pasikels 8 val. vak.
Tikietai 35c. 50c. ir 75c.

Vaidiname dalyvaus žymiausi
veikėjai ir dainininkai: Rudau-
skaitės, Misevičiai, — Glebaitis
ir k. Kviečiame visus atsilanky-
ti ir visi būsite patenkinti.

Kviečia "Birutės" draugija-
siems.

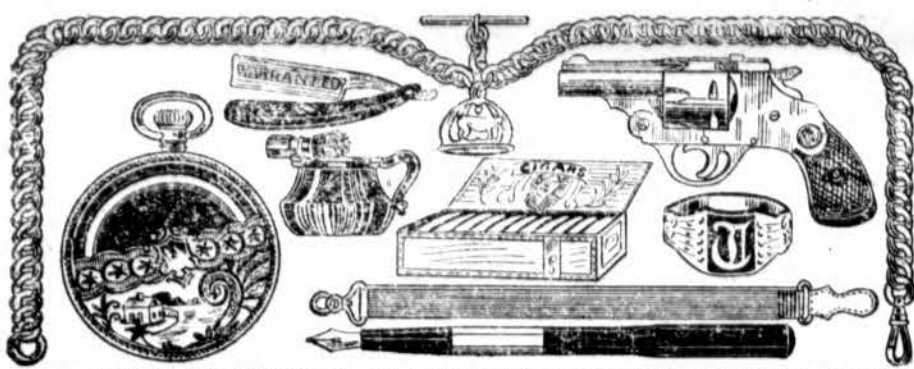
JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS
Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas
"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina
tikejimo klausimus, atsako į visokius užsipuldinėjimus ant
Katalikų Bažnyčios.
Paduoda gražių doros apysakų—trumpai sakant
rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.
Laikraštis eina du kartų į mėnesį
Kaina 75 c. metams
Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.
Redakcijos adresas:
1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Visiems Blaivybės Platintojams ir norintiems
sužinoti KAS TAI YRA BLAIVYBĖ patariame per-
skaityti naujai išleistą kun. P. Saurasiao
BLAIVYBES KATEKIZMĄ

Stora ir graži knyga aiškiai parodanti girty-
bės pasekmes ir kovą su jomis.
KAINA

"Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTOLIS, TAI MOSŲ LAIMĖJIMAS. PINIGAI NERIKALAUJAMI. MOKAMA DAIKTŲ ATSIĖMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavyrų. Išduodam tikėtinus dolerų davoms supadindimui žmonių su mūsų tavorais. Bet tik per apribuotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą auksuotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su geromis vidurinėmis ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalių, o taipgi lengvą žiedą, fontaninę plunksną, dežę Havanos cigarečių ir ant 7-ųjų šučių nikeliuotą revolverį — DYKAI PILNAI GVARANTUOTA. Kitur tie daiktai parduoda po \$25.00. SPECIALIS PASICILIJIMAS: Pakol tavyrų yra. Atsiųskit šitą apgarsinimą ir savo adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasiūlydami ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šiandien, o sutapsysi pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991, CHICAGO, ILL.

SALIN SU NUSIMINIMU!!! GRAMAFONAS ANT ISMOKESNIO 10 C. KASDIENA.

Jeigu apsimate mokėti po 10c., kasdien, tai išsiųsime jums ant išmokėsio labai puikų Gramafoną su 16 rekordais (32 kavalais) visokių dainų, valų, maršų ir tt., kuriuos patys išsirinksite Geroms mūsų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašyta gvarancija. Išsiųsime naujus specialius rekordus Lietuviškus, Lenkiškus, Rusiškų ir Mazariškių. Rašykite tuojau reikalaudami katalogą ir paaiškinimą įdėdami kratos ženklų atsakymui.

LIBERTY COMMERCIAL CO. 233 E. 14 ST., NEW YORK, N. Y.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

(KURTA 1867 M.)

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kurio mokam 3 nuosimėjus ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Šabatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkėlius; skolina pinigus ant įtaisyty savasčių (properčių).

Ką tik išspausdinta nauja peezijos knyga

"AUREOLE"

Parašyta vieno iš žymiausių lietuvių poetų DR. KUN. M. GUSTAIČIO

Knyga spausdinta ant gražios popieros, malonu pažiūrėti; bet dar maloniau skaityti

KAINA TIK 10 CENTU

Reikalaudami adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street Chicago, Illinois

Telephone Draver 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9—12 prieš piet; 4:30—7:30 vakare, Nedėliomis 9—12 prieš piet.

3255 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienuoelyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių metų pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites mokymui ir išauklejimui. Seminarijoje prie reguliarijo mokslo, arba ir atskiriam, yra mokymai: muzika, paikymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS. Reikale mėsū ir kveipties prie Motinos Perdėtinės šimo antraš.

Mother Superior, St. Casimir's Seminary, 6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Tel. Draver 7042

Dr. G. Z. Vezel (Vezelis)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

arti 4712os gatvės

Telephone Draver 1924

O. JONIKIENE

Geriausio Akušerka

3364 So. Halsted St., CHICAGO

(kampas 34tos)

Tel. Draver 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 rytą, nuo 1 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėliomis ir Sereidoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Plymouth National BANK.

Kapitolas su poverių

\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūrems Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėjus nuo sedėtų pinigų. Galima susisiekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite

iždininkas.

Mandagus patarnavimas

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką užsėdymui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siūniame pinigus į visą dalis savių pinigų, greitai ir teisingai, vėtinu žemių pinigų mokime, perka ir parduodame. Parduodame sifortas ant visų linijų ir krajų ir iš krajaus, taipgi tikėtus ant sėdėkelių po visa Amerika ir Europą.

Mūsų Bankas išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokioms atsitikimams ir reikalaujant prisiųsti ir per laislas. Tie kreipiasi višimėtu antraš.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvių Išdirbėjas

visokių ženklu draugystė, o ypatingai: lokardu guzikučiu metalu, anameliotu ir padengtu celloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

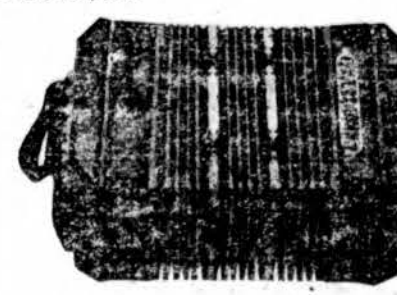
Man pavestus darbus atlieku artistškai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE ST., MONTELO, MASS.

MUZIKA MEGĖJAMS.

Labai būsi linksmas, jei pirkai muzikos įrankių mūsų dviejose krautuvėse.

Pijana, Pearl queen koncertinos, smuiks, šnekamos mašinos ir lietuviški rekordai, akordeonai ir daug kitų įrankių padarys puikias kalėdoms dovanas. Kituose miestuose gyvenantiems katalogus siūniame veltui.

GEORGE & VITAK MUSIC CO.

1540 W. 47th St.

ir

769 Milwaukee ave.

CHICAGO, ILL.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jan 25 metal, kaip lieina kas U-tarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kas mėnuo metams: Amerikoje \$2.50 metams, pusė metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusė metų.

Rašykite šiandien, o gausite vieną numerį pasiūlydami dykai, adresuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.

Mahoney City, Pa.

Bell

System

Nebūk nepatenkintas su biznio padėjimu.

Kada pirklystė eina silpnai ieskok naujo biznio per Bell Long Distance liniją.

Priversk jūsų telefoną veikti. Jis yra 100 nuosimėjų veiklumo būdas, kad gauti pasekmes su mažiausiomis išlaidomis. Bandyk

Telefono kelią

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka Pradėjus skaityti, sunku yra atsisitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atraš:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

JEI NORI ŽINOTI

ko lietuviams šiame svarbiame momente kaip tautai reikia, skaityk naujai išėjusią knygą:

Kokia Autonomija

LIETUVAI REIKALINGA?

Parašė J. GABRYS

KAINA 10 CENTU

Reikalaukite tuojau šiuo adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street

Chicago, Ill.

Jeį nori linksmai ir naudingai praleisti laiką, tai skaityk naujai išleistą knygą

Huckleberry Finnas

Parašyta garsaus Amerikos raštininko Mark Twain. Lietuvių kalbon versta J. Kmito.

Yra tai didelė knyga turinti 284 puslapius ir atsien tik 75c. su prisiuntimu. Reikalauk tuojau.

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGZDĖ"

"ZVAIGZDĖ", yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIEINA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ZVAIGZDĖ"

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

SAUGOKIES pa-

mėgdžiojimų, ir

visada reikalauk

tikro Richterio

Pain — Expeller

su inkaro žen-

lu, kaip ant pa-

veikelo.

25 ir 50 centų

aptiekose ir tie-

siai iš

F. Ad. Richter & Co

74-80 Washington

Street,

NEW YORK.

Visi užsisakykite Amerik. Lietuvių Dienraštį

"KATALIKA"

Dienraštį "Katalika" žinio tils daug greičiau ir plačiau; į visus pajudintus mūsų gyvenime klausimus kaupiausia atstiep-simo.

Dienraštis "Katalikas" yra bepartijinis laikraštis ir prisidaisys ramaus kultūrinio darbo.

Todel dienraštį "Katalika" bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti lietuvių, o ypač Amerikos naujokynuose gyvenančių, S. Valstijoje ir kitų salų gyvenime paduoti daugiausia žinių iš E. ropos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Suv. Valstijose ir Canadoje r. tams \$5.00

pusel metų \$3.00

trims mėnesiams \$1.75

Užsienyje, Europoje ir kitu

metams \$7.00

pusel metų \$4.00

Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

"KATALIKAS"

3249 So. Morgan St., Chicago

Gerbiamesiems Kunigams!

Malonu mums pranešti Gerb.

Kunigams, jog galime jiems

pasiulyti

Kalėdų Dovanoms

labai gražių naujausio leidimo kalėdinių paveikslėlių su lietuviškomis maldelemis

Kainos su nusiuntimu \$2.30, 90 c. 80 c. ir 60 centu už šimtą.

Be to pasiulome gerb. Kunigams ir savo išleidimo knygų:

1. Kokia autonomija Lietuvai reikalinga. J. Gabrio 10c.
2. Aureolė. Oratorija. Parašė M. Gustaitis 10c.
3. Kodėl neini išpažinties? Par. kun. Al. J. Warol 25c.
4. Katriutė. Triveiksmė drama. Iš lenk. vertė A. Vegėlė 15c.
5. Užkrečiamųjų — limpamųjų Ugy išsiplatinimas ir kova su jomis. Dr. A. Graičūnas. 15c.
6. Lietuvių Tautos memorijalas. J. Gabrys I dalis 10c. II dalis 10c.
7. Degtinė Veinav. scenos vaizd. Vertė A. Vegėlė 10c.
8. Katakizmas, mažesnis vaikams. Kun. Krušas 15c.
9. Apsvarstyk. Tėvo Kazimiero pamokiniaiimai 5c.
10. Katakizmas apie alkoholių 5c.
11. Blogi kūdikio papročiai. Dr. A. Graičūnas. 20c.
12. Ar Kristus turėjo brolių ir seserų 5c.
13. Vienuolinė luoma. Kun. P. Saurusaitis 25c.
14. Apaštalytės maldos statulos. Kun. Saurusaitis 25c.
15. Apaštalytės maldos pamaldos. Kun. Saurusaitis 5c.
16. Tiesos žodis socialistams. Parašė Kunigas. 3-čia laida 10c.
17. Mandagus vaikelis. Gražaus apsiėjimo pamoka. 5c.
18. Antanukas. Apsaka B. Prūsio. Vertė Selimas. 10c.
19. Šatrijos Raganos apsakėlės 25c.

Be to galime atsiųsti įvairiausių lietuviškų knygų iš savo knygyno, kurias gerb. kunigai malonės pasirinkti iš katalogų. Parduodant žymesnį skaičių, duodame dideles nuolaidas.

Su pagarba

"Draugo" Knygynas.